

Education for Better Work

(Edukasyon alang sa Mas Maayong Trabaho)

SELF-RELIANCE

PASIUNA

KINI NGA GRUPO MAKATABANG BA NAKO ARON MAK-ESKWELA KO?

Dili kanunay sayon ang pag-eskwela, apan kini nga grupo sa self-reliance motabang nimo nga makakat-on sa pinakamaayong paagi aron makakuha og edukasyon nga imong gikinahanglan alang sa mas maayong trabaho. Sa mga miting sa grupo, mo-commit ka sa paghimo og piho nga mga buhatunon, ug ang grupo mohatag nimo og mga ideya ug pagdasig. Ang tumong niini nga grupo dili lang ang pagtabang nimo nga maandam ug molampus sa imong edukasyon; kini motabang usab nimo nga molihok nga mas masulundon ug mas may pagtuo sa Ginoo ug makadawat sa Iyang gisaad nga mga panalangin sa temporal ug espirital nga self-reliance.

UNSA KINING GRUPO SA SELF-RELIANCE?

Ang grupo sa self-reliance lahi sa kasagaran nga mga klase, mga leksyon, ug mga workshop sa Simbahan. Walay mga tigtudlo, mga lider, o mga tigbansay. Ang mga sakop sa grupo dungan nga magkat-on ug mosuporta ug modasig sa usag usa. Tanan kita manubag sa atong mga commitment, ug magtinambagay kita sa pagsulbad sa mga problema.

UNSAY BUHATON SA MGA SAKOP SA GRUPO?

Atol sa mga miting, ang mga sakop sa grupo mo-commit sa paglihok. Kita dili lamang *magkat-on* apan usab *mobuhat* sa mga butang nga makapahimo nato nga self-reliant. Mohimo kita og mga commitment, magtinabangay sa pagtuman niana nga mga commitment, ug mo-report sa atong kalamboan. Tungod kay ang grupo naglihok isip usa ka council, importante nga motambong sa mga miting kanunay ug moabut sa saktong oras. Dad-a kanunay kini nga workbook ug ang mga booklet nga *My Foundation: Principles, Skills, Habits* ug ang *My Path to Self-Reliance*. Ang kada miting sa grupo mokabat og mga duha ka oras. Ang pagbuhat sa atong mga commitment mokabat og usa ngadto sa duha ka oras kada adlaw.

UNSAY BUHATON SA FACILITATOR?

Ang mga facilitator dili nga eksperto sa edukasyon o sa pagtudlo. Dili sila mangulo o motudlo sa grupo. Igo lang sila nga motabang sa grupo nga masunod sa tukma ang mga materyal kon unsay nakasulat niini. Ang self-reliance specialist sagad maoy mo-facilitate sa mga miting sa grupo; hinoon, ang mga sakop sa grupo mahimong i-assign sa pag-facilitate human sa pipila ka semana, kon gikinahanglan. Aron makat-on og dugang, tan-awa sa *Leader Guide* ug sa kauban nga mga video diha sa srs.lds.org.

CERTIFICATE OF COMPLETION

Ang mga sakop sa grupo nga mitambong og mga miting ug mituman sa ilang mga commitment mahimong kwalipikado nga makadawat og self-reliance certificate gikan sa LDS Business College. Tan-awa sa pahina 29 sa *My Foundation* alang sa mga kinahanglanon.

“Walay problema sa pamilya, ward, o stake nga dili masulbad kon mangita kita og mga solusyon diha sa pama-agi sa Ginoo pinaagi sa pagtinambagay—tinu-oray nga pagtinambagay—sa usag usa.”

M. RUSSELL BALLARD,
Counseling with Our
Councils, rev. ed. (2012), 4

MGA SULOD

1. Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant? 1
 2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho? 25
 3. Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela? 41
 4. Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund? 55
 5. Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase? 79
 6. Unsaon man nako nga magmalampuson sa gawas sa klase? 97
- Ang ika-7-12 nga miting mogamit sa materyal gikan sa libro nga *My Job Search*.

Gimantala sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
Siyudad sa Salt Lake, Utah

© 2014 pinaagi sa Intellectual Reserve, Inc.

Tanang mga katungod gigahin.

Pagtugot sa Iningles: 8/13.

Pagtugot sa paghubad: 8/13.

Hubad sa *Education for Better Work*

Cebuano

12377 853

1

*Unsa nga matang sa
trabaho ang makatabang
nako nga mahimong
self-reliant?*

Education for Better Work

ALANG SA MGA FACILITATOR

Sa adlaw sa miting:

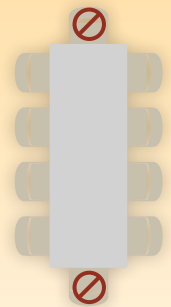
- I-text o tawagi ang mga sakop sa grupo kon anaa nimo ang ilang mga impormasyon sa pagkontak. Pangutan-a kon motunga ba sila sa miting. Dapita sila nga mosayo og 10 minutos sa pag-abut aron makapirma sa attendance roll.
- Andama ang mga materyal para sa miting:
 - Pagdala og kopya niining workbook ug sa booklet nga *My Foundation: Principles, Skills, Habits* alang sa matag sakop sa grupo.
 - Pag-andam og paagi aron ikapakita ang mga video, kon mahimo.
 - Walay mga libro o video? Makuha nimo kini sa online diha sa srs.lds.org.
 - Pagdala og mga kopya sa Self-Reliance Services Preferred Lists: (1) ang Preferred Jobs List ug (2) ang Preferred Schools and Programs List. Makakuha ka og kopya niini diha sa inyong stake self-reliance center, gikan sa self-reliance specialist, o sa online sa srs.lds.org/pef.

30 minutos sa dili pa ang miting:

- Ipahimutang ang mga lingkuranan libut sa lamesa aron magdug-ol ang tanan.
 - Ang facilitator dili magbarug panahon sa miting ug dili maglingkod sa atubangan sa lamesa. Ang facilitator kinahanglang dili maoy sentro sa pagtagad apan angay nga motabang sa mga sakop sa grupo sa pag-focus sa usag usa.

10 minutos sa dili pa ang miting:

- Abi-abiha sa mainitong paagi ang mga sakop sa grupo sa ilang pag-abut. Ilha ang ilang mga ngalan.
- Ipasa ang usa ka papel ug ilibut aron sulatan sa mga sakop sa grupo sa ilang kompleto nga ngalan, ward o branch, ug petsa sa pagkatawo (adlaw ug bulan, *dili ang tuig*).
- Pag-assign og timekeeper aron masuta nga ang grupo nakatuman sa iskediyul. Hangyoa siya sa pag-set sa timer sigun sa gitudlo sa libro:
 - Sama pananglit, makakita ka og instruksyon nga nag-ingon “Oras: I-set ang timer sa 60 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.” Ang timekeeper mo-set sa oras sa cellphone, relo, o ubang magamit nga timer ug mopahibalo sa grupo kon human na ang oras. Dayon ang grupo makahukom kon magsugod ba sa laing seksyon o magpadayon ba sa ilang panaghisgot sa dugang nga pipila pa ka minutos.

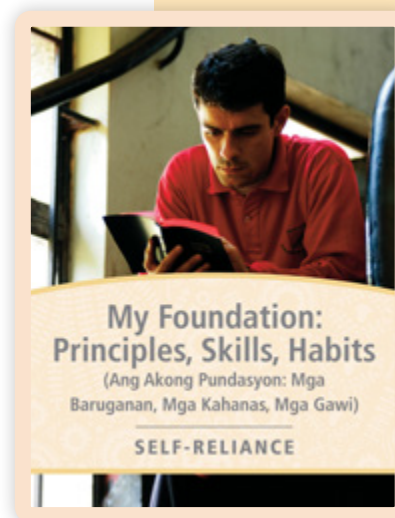

Human sa miting:

- Human sa miting sa grupo, adto sa srs.lds.org/report ug sunda ang mga instruksyon sa pag-register sa tanang mga sakop sa grupo.
- Human sa unang miting, paghimo og usa ka lista alang sa pagkontak nga ika-share sa grupo inig ka sunod nga miting.

Sa pagsugod:

- Ingna: “Welcome dinhi sa grupo sa self-reliance.”
- Hangyoa ang mga tawo sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug ubang mga device.
- Isulti kining mosunod:
 - “Mao kini ang grupo sa self-reliance nga gitawag og ‘Education for Better Work.’ Kamong tanan ba nia aron makakuha og dugang nga edukasyon?”
 - “Kon wala mo magkinahanglan nga mo-loan sa Perpetual Education Fund, maayo hinoon! Kon kamo nagkinahanglan nga mo-loan sa PEF, maandam kamo sa pagsugod sa application human sa atong ikaupat nga miting.
 - “Magmiting kita sa 12 ka higayon. Ang matag miting mokabat og mga duha ka oras. Kita usab mogahin og usa o duha ka oras matag adlaw sa pagtuman sa atong mga commitment nga maoy makatabang nato nga makakuha og edukasyon o training. Inyo bang buhaton kini nga commitment kabahin sa oras?”
- Sugdi og pangbukas nga pag-ampo (ug himno, kon gusto).
- Isulti kining mosunod:
 - “Sa matag miting nato, magsugod kita sa hilisgutan gikan sa booklet nga gitawag og *My Foundation: Principles, Skills, Habits*. Kini nga booklet makatabang nato sa pagkat-on ug pagsunod sa mga baruganan, mga kahanas, ug mga gawi [habit] nga mogiya ngadto sa espiritwal ug temporal nga pagka-self-reliant.”
- **I-set ang timer sa 20 minutos alang sa My Foundation.**
- Basaha ang Pasiuna nga sulat sa Unang Kapangulohan sa pahina 2 sa *My Foundation*. Dayon kompletuha ang baruganan 1 niana nga booklet ug dayon mobalik niini nga workbook.

1: Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

MAGKAT-ON

UNSAY ATONG BUHATON DINHI SA GRUPO?

Oras: I-set ang timer sa 60 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.

Basaha: Aron masabtan ang tuyo niining grupo sa self-reliance, paklia ang sulod sa atubangang hapin niini nga workbook ug basaha ang pasiuna.

Ania kita dinhi aron magtinabangay nga makakuha og edukasyon ug molambo ang atong panarbaho. Duna usab kitay mas dakong tumong: ang mahimong self-reliant aron mas makaserbisyo kita sa uban.

Tan-awa: "Education for Self-Reliance" (Walay video? Basaha ang pahina 18.)

Hisguti: Unsa ang inyong nakat-unan o gibati sa video?

Basaha: Magbanus-banos kita ug basahon kining mga pamahayag:

1. Gusto kita nga mahimong self-reliant.
2. Apan wala kitay mga kahanas [skills] karon aron makakuha og maayong trabaho o makatukod og maayong negosyo.
3. Mao nga, nagkinahanglan kita og edukasyon o training aron molambo ang atong mga kahanas.
4. Kining mga kahanas modala kanato sa mas maayong trabaho ug dugang nga kinitaan.
5. Ug ang dugang nga kinitaan pun-an sa dugang nga pagtuo makatabang nato nga mas mahimong self-reliant!

Hisguti: Maayo ba ni nga summary kon nganong nia ta dinhi?

Basaha: Tubagon nato ang mosunod nga mga pangutana sa matag semana sa atong grupo.

Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6
Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?	Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?	Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?	Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa klase?	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa gawas sa klase?

Hisguti: Ngano kaha nga gisugdan man nato kining semanaha pinaagi sa pagpili sa trabaho nga atong gusto sa dili pa ta modesisyon kon unsang edukasyon ang atong gikinahanglan?

1: Unsa nga matangsa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

Basaha: Ang tumong sa edukasyon mao ang pagkakuha og maayong trabaho. Sulod sa unom ka semana atong makat-unan ang bahin sa edukasyon. Sa ika 7–12 nga semana atong makat-unan kon unsaon sa pagpangita og maayong trabaho ug molampus niini:

Week 7	Week 8	Week 9	Week 10	Week 11	Week 12
Unsaon nako sa pagpangita ang hustong mga oportunidad sa pagpanarbaho?	Unsaon nako sa pagpresentar ang akong kaugalingon sa makakumbinsar nga paagi?	Unsaon nako sa pag-access ang “wala ipahibalo” nga mga trabaho?	Unsaon nako sa pagpakita nga ako ang angayang mapili?	Unsaon nako nga mapaspas ang akong pagpangita og trabaho?	Unsaon nako nga mahimo kong pina-kamaayo sa trabaho ug padayon nga magmalampuson?

Basaha: Magtinabangay, atong tubagon kining mga pangutana ug makalampus!

UNSA MAY AKONG IKATANYAG?

Basaha: Atong tan-awon kon unsaon nato sa pagtinabangay isip usa ka grupo.

Tan-awa: “Go and Do’ Learning” (Walay video? Basaha ang pahina 20.)

Hisguti: Magtinabangay kita sa “pag-adto ug sa paghimo.” Unsa may naa nga importante niana nga video? Unsay nakalahi niining paagiha sa pagkat-on gikan sa standard nga mga klase sa eskwelahan o sa simbahan?

Praktisa: Bahina ngadto sa ginagmayng grupo nga may tag-tulo ka tawo. I-atubang ang inyong mga lingkuranan sa usag usa, ug buhata ang mosunod nga kalihokan.

1. Sa daklit ipaila ang inyong kaugalingon—inyong ngalan ug pamilya. Paghisgut og usa ka kalampusan. Sama pananglit: “Nahatagan ko og service award sa trabaho,” o “Nakaserbisyo ko og misyon,” o “Nagpadako ko og tulo ka anak.”
2. Karon, ang laing duha mosulti dayon diha nimo kon unsa nga mga abilidad ang gikinahanglan alang niana nga kalampusan. Kon moingon ka nga, “Nakaserbisyo ko og misyon,” ang uban mahimong moingon, “May kaisug diay ka, kugihan, usa diay ka ka lider ug titser, ug maayong makig-atubang og mga tawo.”
3. Sublia kini ngadto sa matag tawo.
4. Sublia kining tanan diha sa tibuok grupo. Ipakigbahin ang ubang butang nga nahimo sa mga sakop sa grupo ug ang uban nilang mga abilidad.

Basaha: Ang tanang kahanas ug abilidad nga naa nato usa kini ka bahin sa tipiganan [storehouse] sa Ginoo. Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo.

Hisguti: Unsaon sa atong grupo sa pagtinabangay aron makatabang sa usag usa?

“Aron ang matag tawo unta mouswag diha sa iyang kahibalo, nga ang matag tawo unta makaangkon og talagsaon nga mga kahibalo, oo, gani sa gatusan ka pilo, nga ibutang ngadto sa balay tipiganan sa Ginoo . . . matag tawo nagtinguha sa kaayohan sa iyang silingan, ug nagbuhat sa tanan nga mga butang uban sa usa ka bug-os nga tinguha ngadto sa himaya sa Dios.”

DOKTRINA UG MGA PAKIGSAAD 82:18–19

1: Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

Praktisa: Lihukon nato ang pinakaunang buhatunon sa grupo. Gahinan nato og lima ka minutos ug desisyunan nato kon unsay itawag nato sa atong grupo.

Isulat ang ngalan sa grupo diha sa ubos:

UNSA NGA TRABAHO SA UMAABUT ANG AKONG PILION?

Basaha: Atol niining semanaha, atong desisyunan kon unsa nga matang sa trabaho ang atong mahimo aron mas mahimong self-reliant. Dayon, mamalik kita ug mo-report.

Ang mosunod nga pangutana ug buhatunon sa semana mogiya sa atong panaghisgot ug mga commitment.

Basaha: PANGUTANA SA SEMANA—Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

BUHATUNON SA SEMANA—Suhiron [Explore] ang akong mga opsyon sa umaabut nga trabaho, magkat-on mahitunod sa mga trabaho gikan sa ubang tawo, ug mag-andam og usa ka plano sa trabaho [work plan].

Praktisa: Isulat ang kantidad nga kinahanglan nimong kitaon matag bulan aron mahimong self-reliant (gikan sa self-reliance nga assessment sa *My Path*):

Nagkinahanglan ko og kantidad sa matag bulan aron mahimong self-reliant.

Basaha: Karon, unsa nga trabaho ang inyong gusto sa umaabut nga makahatag niini nga kantidad sa kinitaan?

Tan-awa: “The PEF Preferred Lists” (Walay video? Basaha ang pahina 21.)

Praktisa: Ang facilitator kinahanglang mohatag sa matag sakop sa grupo og kopya sa Preferred Jobs List.

1. Iatubang ang inyong lingkuranan ngadto sa laing sakop sa grupo. Ang tanan, motan-aw sa Preferred Jobs List nga gihatag sa facilitator diha ninyo.
2. Karon tubaga kining mga pangutana:
 - Unsa nga trabaho ang nakakuha sa inyong pagtagad? Duna bay mihaum sa inyong mga kalig-on o kasinatian?
 - Hain nianang trabahoa ang pinakamaayo og sweldo?
 - Hain niana ang nagkinahanglan og dugang nga edukasyon?
 - Sa unsang paagi kini nga lista makatabang ninyo?

Basaha: Kon makakuha na ta og ideya kon unsa nga trabaho ang makahatag sa atong gikinahanglan nga kinitaan, ug kon unsa ang gipangita og maayo [high demand] karon, kinahanglan kitang magkat-on og dugang bahin sa mga opsyon ug mopili. Ang usa ka “plano sa trabaho” makatabang sa atong pagdesisyon sa umaabut natong trabaho o negosyo.

Ang *My Path* nga booklet makatabang ninyo sa paghimo niini nga mga desisyon.

1: Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

Basaha: Atol sa semana, maghimo kita og usa ka plano sa trabaho (tan-awa sa pahina 24). Kini nga praktis makatabang nato sa pagkat-on kon unsaon kana sa paghimo, usa ka lakang sa matag higayon!

Praktisa: Iatubang ang inyong lingkuranan ngadto sa laing sakop sa grupo ug buhata og dungan kining pagpraktis.

Step 1. Basaha ang duha ka mga example. Dayon, kini para sa pagpraktis lang, isulat ang usa ka matang sa trabaho nga imong gikonsiderar diha sa blangko nga box ubos sa “Ang Imong Example.” Sa sunod nga linya, isulat ang mga ngalan sa tawo nga mahimo ninyong mapangutana bahin nianang matang sa trabaho.

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO: UNSANG TRABAHOA ANG MAKATABANG NAKO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?

	Example 1	Example 2	Ang Imong Example
Paglista og tulo ka matang sa trabaho nga imong ikonsiderar.	<i>Auto Mechanic</i>	<i>Medical Technology Operator</i>	

KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN NIINI NGA MATANG SA TRABAHO?

Paglista og 3–5 ka tawo nga imong maistoryahan bahin sa matag trabaho.	<i>Miguel, amigo nga mekaniko Roberto, salesman og mga sakyanan Carlos, akong uyoan</i>	<i>Naomi, nagtrabaho sa ospital Dorine, nurse Susy, eksperto sa computer</i>	
--	---	--	--

1: Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

Step 2. Basaha ang mga pangutana ug ang mga example sa ubos. Sulati ang mga box para sa “Ang Imong Example.” Alang niining praktis, kinahanglan nimong motag-an.

UNSAY AKONG IPANGUTANA NIINING MGA TAWHANA?

	Example 1 (Auto Mechanic)	Example 2 (Medical Technology Operator)	Ang Imong Example
Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan sa akong pagsugod? Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan human sa usa ka tuig nga pagtabaho?	<i>Sugod nga sweldo: 3500 Human sa usa ka tuig: 4500</i>	<i>Sugod nga sweldo: 4200 Human sa usa ka tuig: 5000</i>	
Unsaon nako nga mahimong kwalipikado sa matag matang niini nga trabaho?	<i>Mechanical school, 8 ka bulan 1 ka tuig nga kasinatian Dunay kaila, dunay mga kontak</i>	<i>Med tech school, 2.5 ka tuig 1.5 ka tuig nga kasinatian Nakapasar sa math, mga klase sa science</i>	
Duna bay lokal nga mga eskwelahan?	<i>Oo</i>	<i>Oo</i>	
Aduna bay nagkadaghang panginahanglan niining matang sa trabaho?	<i>Hinay, kasarangan ra ang nanginahanglan</i>	<i>Paspas, daghan ang nanginahanglan</i>	
Pilay gastuhon aron makasugod?	<i>6000 para sa mga kahimanan</i>	<i>4000 para sa certification exam</i>	

1: Unsa nga matangsa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

Step 3. Basaha ang mga example ug dayon i-summarize ang inyong mga tubag sa ikatulo nga kolum. Hinumdumi, kini praktis lamang. Magtigom ta og mas klaro nga impormasyon karong semanaha. Kon mahuman na mo, balik mo uban sa mas dako nga grupo.

HAIN NIINING TRABAHOA ANG MAINGON OG MAKAHATAG KANAKO OG KINITAAN UG MOHAUM SA AKONG MGA KALIG-ON UG KAHANAS?

	Example 1 (Auto Mechanic)	Example 2 (Medical Technology Operator)	Ang Imong Example
Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Hain man niini ang ingon og pinakamaayo para nako?	<i>Mas mubo nga pag-eskwela, gamay ang gasto, igo ra ang kinitaan para sa panginahanglan, diyutay ra ang nanginahanglan.</i>	<i>Taas og panahon ang gikinahanglan para mahimong kwalipikado, taas nga pag-eskwela, mas dako nga gasto, mas maayo og kitaon, daghan ang nanginahanglan.</i>	

Basaha: Human makakuha og impormasyon niining semanaha kinahanglan kita nga modesisyon. Mahimo kitang mag-ampo, mobasa sa atong patriyarkal nga mga panalangin aron kita matabangan. Hinumdumi: (1) Magsugod ta kon pila ang gikinahanglan natong kitaon aron ma-self reliant. (2) Dayon magpili ta og trabaho nga atong gusto sa umaabut nga makahatag nianang kinitaan. (3) Human niana, atong madesisyunan ang edukasyon o training nga maghimo natong kwalipikado nianang trabahoa.

UNSAON MAN NAKO SA PAGPRESENTAR ANG AKONG PLANO SA TRABAHO?

Basaha: Sa sunod semana, atong ipresentar ang atong mga plano sa trabaho nga ipadungog ngadto sa grupo. Mao nga atong tan-awon kining example ug dayon mag-praktis.

Tan-awa: “My Work Plan in Three Minutes” (Walay video? Basaha ang pahina 22.)

Praktisa: Barug ug pagkuha og laing sakop nga wala pa nimo ikauban sa pagpraktis karong adlaw. I-presentar kining example sa plano sa trabaho (naa sa mga pahina 7–9) sama nga kini imoha. Sunda ang mga example diha sa video. Kon ikaw walay pipila sa impormasyon, gamita lang ang imong imahinasyon.

1. Gahini og usa ka minuto ang pagsulti bahin sa inyong mga pagpili og trabaho ug kon si kinsa ang inyong napangutana bahin sa mga trabaho.
2. Gahini og usa ka minuto ang pagpakigbahin sa mga tubag sa pangutana nga inyong gipangutana.
3. Gahini og usa ka minuto ang pagsulti kon asa niining mga example sa mga opsyon sa pagpanarbaho ang inyong pilion ug ipasabut kon ngano.
4. Dayon gahini og duha ka minutos sa pagpangayo og feedback gikan sa laing tawo. Pangutan-a: Unsaon nako sa paghimong mas maayo ang akong plano sa trabaho? Unsaon nako sa pag-presentar niini nga mas epektibo?
5. Magpuli-puli mo og tahas [role] ug ang laing tawo ang pahimoa sa presentasyon.

Hisguti: Uban sa tibuok nga grupo, hisguti kon unsaon ninyo sa pagkuha og impormasyon atol sa semana ug unsaon ninyo sa pagpresentar ang inyong mga plano sa trabaho sa sunod semana. Mangu-tana ug mopakigbahin og mga ideya.

Basaha: Atol sa semana, pagkuha og impormasyon ug ibutang kini sa plano sa trabaho diha sa sunod nga pahina. Makig-istorya sa daghang mga tawo kutob sa imong mahimo. Mangu-tana og daghan! Kon nagkinahanglan mo og dugang luna nga kasulatan, makadugang kamo og usa ka plano sa trabaho diha sa pahina 24.

1: Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO: UNSANG TRABAHOA ANG MAKATABANG NAKO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?

Maglista og tulo ka matang sa trabaho nga inyong ikonsiderar.

KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN NIINING MATANG SA TRABAHO?

Maglista og 3–5 ka tawo nga maistoryahan bahin sa matag trabaho.

UNSAY AKONG IPANGUTANA NIINING MGA TAWHANA?

Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan sa akong pagsugod? Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan human sa usa ka tuig nga pagtrabaho?

Unsaon nako nga mahimong kwalipikado sa matag matang niini nga trabaho?

Duna bay lokal nga mga eskwelahan?

Nagkadaghan ba ang panginahanglan niini nga matang sa trabaho?

Pilay gastuhon aron makasugod?

Ubang mga pangutana?

HAIN NIINING TRABAHOA ANG MAINGON OG MAKAHATAG KANAKO OG KINITAAN UG MOHAUM SA AKONG MGA KALIG-ON UG KAHANAS?

Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Hain man niini ang ingon og pinakamaayo para nako?

UNSAON NAKO SA PAGDUMALA NGA MAALAMON ANG AKONG KWARTA?

- Basaha:** Ang pagka-self-reliant naglakip sa paggasto og gamay kay sa atong kinitaan ug dunay kwarta nga tinigum. Ang tiniguman makatabang nato nga masulbad ang wala damha nga mga galastuhan o makatabang sa pagsangkap sa atong kaugalingon ug sa atong mga pamilya kon ang atong kinitaan mas ubos kay sa atong gilauman. Isip usa ka sakop niini nga grupo, mo-commit kita nga magtigum matag semana, bisan usa ka sensilyo o duha.
- Hisguti:** Sa ubang dapit, maayo nga ideya ang pagtigum og kwarta sa bangko. Sa ubang dapit, dili kini maayo nga ideya, sama sa nasud diin ang kwarta ubos ra kaayo og bili o kon ang mga bangko dili sigurado. Maayo ba ang kahimtang sa pagtigum og kwarta sa bangko sa inyong dapit? Asa nga bangko ang nagtanyag og pinakamaayong tubo sa pagtigum?
- Basaha:** Ang laing bahin sa pagka-self-reliant mao ang pagka-gawasnon sa personal nga pagpangutang. Ang personal nga mga loan gigitmit aron makagasto ta og labaw kay sa kaya natong mabayaran. Gitambagan kita sa mga propeta nga likayan ang personal nga pagpangutang, ug kon kita maself-reliant mas maminusan ug malikayan nato ang personal nga pagpangutang (bisan og ang pagpangutang nga inegosyo maayo sa ubang sitwasyon).
Ang mga medikal nga emerhensya sagad ang hinungdan sa dagkong problema sa pinansyal. Ang insurance ug mga health-care program sa gobyerno kasagaran makapugong niini nga mga problema. Ang pagkuha og insurance o medical program sa gobyerno mamahimong importante nga bahin sa atong dalan padulong sa self-reliance.
- Hisguti:** Ang ubang matang sa insurance (sama sa health insurance ug life insurance) dali rang makuha ug mas mapuslanon kay sa ubang matang sa insurance. Ang ubang mga insurance provider maayo ug ang uban manikas. Unsa ang pinakamaayong mga opsyon sa insurance sa inyong dapit?

NGANO NGA ANG MANLULUWAS GUSTO NGA KITA MASELF-RELIANT?

- Hisguti:** Ngano nga ang Manluluwas gusto nga kita ma-self-reliant?
- Basaha:** Basaha ang kinutlo nga naa sa tuo.
- Hisguti:** Sa unsang mga paagi ang atong mga paningkamot nga makatrabaho magsilbi nga usa ka “balaanong katuyoan,” sama sa gisulti ni Elder Christofferson?
- Basaha:** Adunay gahum ang Ginoo sa pagtabang nato nga mahimong self-reliant. Siya miingon, “Kay tan-awa, Ako mao ang Dios; ug Ako mao ang usa ka Dios sa mga milagro” (2 Nephi 27:23). Samtang kita mohalad, o mopahinungod, sa atong mga paningkamot nga molampus sa atong pagpanarbaho alang sa balaanong katuyoan nga mahimong self-reliant, ang Ginoo mogiya kanato pinaagi sa inspirasyon. Kon atong ipakita ang atong pagtuo pinaagi sa pagpaminaw ug pagsunod sa Iyang mga pag-aghat, ang Ginoo mohimo sa Iyang mga milagro ug mohimo og daghan gikan sa atong mga paningkamot kay sa atong mahimo sa atong kaugalingon.

“Ang pagpahinungod mao ang paggahin o paghalad og usa ka butang nga ingon ka sagrado, gihalad alang sa balaanong mga katuyoan.”

**D. TODD
CHRISTOFFERSON,**
*“Mga Hulagway sa
Gipahinungod nga
Kinabuhi,” Ensign ug
Liahona, Nob. 2010, 16*

UNSAON NAKO SA PAG-ANDAM NGA MAKAKUHA OG PEF LOAN?

Kon kamo ug ang inyong pamilya walay ikagasto, ug dili kamo makakuha og laing lokal nga kapanguhaan sa pinansyal, mahimo kamong kwalipikado sa PEF loan nga makatabang og bayad sa inyong pag-eskwela. Ang inyong plano sa trabaho makatabang usab ninyo nga maandam alang sa PEF loan. Kon nagtuo mo nga kinahanglan ninyo ang PEF loan, tubaga kini nga mga pangutana samtang inyong buhaton ang inyong plano sa trabaho ug tipigi kini nga impormasyon alang sa inyong application sa PEF.

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO: UNSANG TRABAHOA ANG MAKATABANG NAKO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?

Kasamtangan nga Trabaho

Mga oras sa inyong pag-trabaho kada semana (sa tanang trabaho):

(Mga) matang sa trabaho:

Kinitaan matag bulan:

Umaabut nga Trabaho (kinahanglang naapil sa SRS Preferred Jobs List o ang eksepsyon kinahanglang i-request)

Umaabut nga matang sa trabaho:

Gibana-bana nga kinitaan matag bulan (human makompleto ang programa):

MAMALANDONG

UNSAY ANGAY NAKONG BUHATON ARON MOLAMBO?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mamalandong.

Praktisa: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo o paghunahuna og lain nga kasulatan. Pamalandungi sa hilum ang imong mga nakat-unan. Isulat sa ubos ang bisan unsa nimong mga impresyon.

Hisguti: Duna bay gustong mopakigbahin sa iyang mga ideya?

“Sa pagkatinuod Ako moingon, ang mga tawo kinahanglan nga matinguhaon nga mo-apil diha sa usa ka ma-ayo nga katuyoan, ug mobuhat og daghan nga mga butang diha sa ilang kaugalingon nga gawasnon nga kabubut-on, ug magpahinabo sa daghan nga pagkamatarung.”

DOKTRINA UG MGA PAKIGSAAD 58:27

MO-COMMIT

UNSAON NAKO NGA MAKAHIMO OG INADLAWNG KALAMBOAN?

- Oras:** I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mo-commit.
- Basaha:** Sa matag semana, magpili ta og usa ka “action partner.” Usa kini ka sakop sa grupo nga motabang nato nga makatuman sa atong mga commitment. Ang mga action partner kinahanglang magkontakay sa usag usa atol sa semana ug mo-report sa ilang kalamboan ngadto sa usag usa. Sa kinatibuk-an, ang mga action partner managsama og gender ug dili mga sakop sa pamilya.
- Praktisa:** Pagpili og imong action partner. Desisyuni kon kanus-a ug unsaon ninyo pagkontak ang usag usa.

Ngalan sa action partner

Impormasyon sa Pagkontak

Basaha og kusog ang matag commitment nganha sa imong action partner. Isaad nga imong tumanon ang imong commitment! Pirmahi sa ubos

ANG AKONG MGA COMMITMENT

Makig-istorya ko ngadto sa pinakaminus lima ka tawo aron makakuha ko og mga impormasyon alang sa akong plano sa trabaho.

Ang akong tumong: 5 8 10

Andamon nako ang akong plano sa trabaho alang sa pagpresentar niini.

Akong praktison karon ang baruganan sa *My Foundation* ug itudlo kini ngadto sa akong pamilya.

Dugangan nako ang akong pagtigum—bisan usa o duha ka sensilyo lang.

Mo-report ko ngadto sa akong action partner.

Akong pirma

Pirma sa action partner

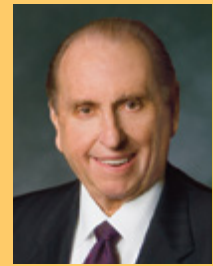
UNSAON NAKO PAG-REPORT SA AKONG PAGLAMBO?

Tan-awa: “Action and Commitment” (Walay video? Basaha ang pahina 23.)

Basaha: Kon mo-report kita sa atong mga commitment, mas matuman nato kini. Basaha ang kinutlo nga naa sa tuo.

Praktisa: Sa dili pa ang sunod nga miting, gamita kini nga commitment chart sa pagrekord sa inyong kalamboan. Sa mga box sa ubos, sulati og “Oo,” “Wala,” o sa gidaghanon kon kapila ninyo gituman ang inyong commitment.

Nakig-istorya ngadto sa pinakaminus lima ka tawo bahin sa akong plano sa trabaho (Sulati #)	Nakaandam sa pagpresentar og plano sa trabaho (Oo/Wala)	Nakagamit sa Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)

“Kon ang pagbuhat [performance] sukdon, ang pagbuhat molambo. Kon ang pagbuhat sukdon ug i-report, mas paspas ang paglambo.”

THOMAS S. MONSON, sa Conference Report, Okt. 1970, 107

Basaha: Usab, hinumdumi ang pagsubay sa imong mga gasto diha sa luyo sa imong *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Sa sunod nato nga miting sa grupo, ang facilitator magdrowing og usa ka commitment chart diha sa board (sama sa naa sa ibabaw). Manganhi ta 10 minutos sa dili pa magsugod ang miting ug isulat ang atong kalamboan diha sa chart.

Pagpili og tawo nga mo-facilitate sa hilisgutan sa *My Foundation* sa sunod nga miting. Hangyog siya sa pagbasa sa sulod sa atubangang hapin niini nga workbook sa pagkat-on unsay buluhaton sa mga facilitator. Siya kinahanglang mo-facilitate sa samang paagi sa gihimo sa facilitator karon:

- Dapita ang Espiritu, dapita ang mga sakop sa grupo sa pagtinguha sa Espiritu.
- Saligi ang mga materyal; ayaw dugangi; buhata lang ang unsay giingon niini.
- Bantayi ang oras.
- Dugangi ang kadasig: paglingaw!

Paghangyo og usa nga mohalad sa panapos nga pag-ampo.

Ang Feedback Dawaton

Palihug ipadala ang imong mga ideya, feedback, mga sugyot, ug mga kasinatian ngadto sa srsfeedback@ldschurch.org.

Pahinumdom ngadto sa Facilitator:

Hinumdumi ang pag-register sa tanang sakop sa grupo diha sa srs.lds.org/report. Hinumdumi usab ang paghimo og mga kopya sa impormasyon sa pagkontak sa grupo para sa sunod nga miting.

Mga Kapanguhaan

EDUKASYON ALANG SA SELF-RELIANCE

Pagpili og mga tahas [role] ug i-drama ang mosunod.

FACILITATOR: *Welcome, sa tanan! Sultih mi sa inyong mga ngalan ug gamay nga mahitungod sa inyong kaugalingon.*

KWAME: *Ah, ako si Kwame. Bag-o lang kong nauli sa misyon, nangita ko og pangasaw-unon, bisan unsa ra ang akong trabaho.*

CONSUELO: *Ako si Consuelo; minyo ko ug dunay duha ka gagmayng anak nga mga lalaki; gitabangan nako ang akong bana sa iyang fruit stand.*

MEKALA: *Ug ako si Mekala. Single mother ko nga dunay anak nga babaye nga sais anyos. Nagtrabaho ko og full-time sa pagpanglimpyo og mga hotel.*

ROBERT: *Ako si Robert, minyo ko ug dunay lima ka anak, ug nagserbisyo ko karon isip bishop, apan naglisud ko sa pagpangita og maayong trabaho.*

FACILITATOR: *Okey, maayo. Nganong nia mong tanan dinhi?*

KWAME: *Gusto lang ko nga maka-eskwela. Ang tanan nakong kompanyon sa misyon mangiskwela og college inig uli nila, ug mao sad ni ang akong gusto.*

ROBERT: *Nanghinaut gyud ko nga maka-loan sa Perpetual Education Fund—dili ba mao kini ang ipasabut niini?*

CONSUELO: *Ang propeta miingon sa pagkuha og maayong edukasyon kutob sa mahimo, mao nga giingnan nako ang akong bana nga kinahanglan kong mobuhat niini.*

MEKALA: *Ah, nagkinahanglan lang ko og mas maayong trabaho aron mas ma-self-reliant ko, ug wala kaayo koy mga kahanas [skill].*

FACILITATOR: *Okey, daw daghan ta og mga rason sa pag-anhi dinhi. Sa pagtinabangay mas maayo ta og mahimo. Mekala, importante kaayo ang imong giingon. Sultih pa mi og dugang.*

MEKALA: *Taas gyud ang akong oras sa trabaho ug gamay ra kog panahon sa akong anak. Ug akong nakita nga dili ko makakita og mas maayong trabaho kon walay ubang mga training. Mao nga nagkinahanglan ko og edukasyon aron maka-angkon og mga kahanas. Giingnan ko sa akong bishop nga mao kini ang dapit.*

FACILITATOR: *Husto ka, Mekala! Sa pagkatinuod, mao nay hinungdan nga nia tang tanan dinhi. Dili lamang kini bahin sa edukasyon. Kahibulongan ba? Kini nga grupo makatabang nato sa pagplano aron makakuha og mga training o edukasyon, apan ang katuyoan mao ang pag-angkon og mga kahanas, makakuha og mas maayong trabaho, ug modako ang atong kinitaan. Tingali ang pinaka-importante mao, nga sulod sa 12 ka semana, makakat-on kita og mga baruganan, mga kahanas, ug mga gawi nga makatabang nato nga mahimong tinuoray nga self-reliant. Mao nga mas labaw pa kini kay sa pag-eskwela.*

ROBERT: *Ug unsa man kanang PEF loan?*

FACILITATOR: *Kon inyong makita nga gikinahanglan gyud ninyo nga mag-loan, sigurado nga naa kini, ug kitang tanan mahibalo kon unsaon kana sa paghimo. Apan unsa kaha kon makakuha mo sa training nga inyong gikinahanglan nga dili na mag-loan? Kon ingon man niana nan wala kay utang.*

gipadapon sa sunod nga pahina

CONSUELO: Makatabang ba ni namo nga makasulod og unibersidad?

FACILITATOR: Kon mao na ang husto nga dapit sa pag-angkon og mga kahanas nga inyong gikinahanglan aron maka-kuha og maayong trabaho, nan oo. Apan usahay ang usa ka degree gikan sa unibersidad dili maoy modala nato sa mga trabaho sa atong ekonomiya.

ROBERT: Tinuod kana. May nailhan kong mga doktor nga nag-drive lang og taxi.

KWAME: Gusto lang ko nga dunay masugdan. Namaligya lang ko diha sa kadalanan sa wa pa ko magmisyon. Wala koy mga kahanas sa pagpanarbaho.

CONSUELO: Ah, nia ba kita aron magkat-on bahin sa mga trabaho o edukasyon?

FACILITATOR: Kanang duha! Gusto nato nga mahimong self-reliant, di ba? Mao nga atong kat-unan ang importanting mga baruganan sa self-reliance. Sugdan nato kini pinaagi sa paghukom kon unsa nga matang sa trabaho ang makahatag nato og kinitaan nga makahimong self-reliant.

Ug dayon atong desisyonan kon unsa nga training o edukasyon ang makatabang nato nga mahimong kwalipikado nianang trabahoa. Dayon atong susihon kon unsaon nga makagasto nianang edukasyon ug unsaon nga molampus sa pag-eskwela. Magtinabangay kita sa pagkab-ot sa atong mga tumong.

ROBERT: Maayo kini. Hangtud karon, naghunahuna lang ko nga moeskwela, apan wa kaayo ko maghunahuna nganong moeskwela gyud ko.

KWAME: Daw makahatag ni nako og direksyon. Mao diay nga gipadala ko dinhi sa akong quorum president!

MEKALA: Apan magsilbi ba gayud kini? Morag desperado na gyud ko, ug gisulayan na nako ang ubang paagi nga makakuha og edukasyon kaniadto.

FACILITATOR: Ah, maningkamot tang tanan, ug magtinabangay. Apan mituo ko nga magsilbi kini. Mituo gayud ako nga ang Ginoo gusto nga mahimo kitang self-reliant ug magmalampuson. Gusto Niya nga makakat-on kita ug molambo. Ug Siya dunay gahum sa pagtabang kanato. Ang Pag-ula tinuod, sa temporal ug sa espirituhanong mga butang. Ug ang mga grupo sa self-reliance nakatabang og daghang tawo sama nato. Unsay inyong hunahuna? Mahimo ba nato kini? Ato bang sulayan? Aniaay sugilanon sa usa ka tawo:

EMELDA: Ang akong pagka-top student dili butang nga utang nako sa akong kaugalingon; utang nako kini sa Simbahan! Nasayud ko nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw makadala nako sa mas taas nga espirituhanong dapit, apan wala gyud ko maghunahuna nga moabli kini sa akademikanhong mga oportunidad ngari nako.

Ang pagkat-on sa ebanghelyo sa tinuoray usa ka pagpahigmata kanako. Tungod niini nakaamgo ko nga ako ang responsable sa kaugalingon nakong kapalaran. Bisan unsa pay kasamtangan natong kahimtang ug atong bation, wala koy pagduda nga ang Langitnong Amahan dunay nindot nga mga plano alang nato.

Balik sa pahina 4

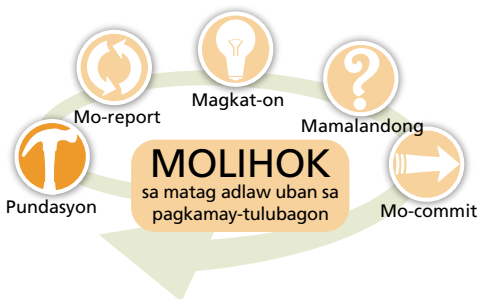
“MOADTO UG MOBUHAT” NGA MAGKAT-ON

Pagpuli-puli og basa sa mosunod nga mga paragraph.

Sa usa ka tradisyunal nga klase, kasa-garan nagsunod kita niining pattern:

- (1) Mosulod kita ug molingkod, kasagaran sa walay pagpangandam sa atong bahin.
- (2) Ang teacher ang mosulti. (3) Maning-kamot ta sa pagpaminaw ug pagkat-on.
- (4) Usahay motubag ta sa pangutana. Ug dayon (5) mamauli ta.

Sa atong grupo sa self-reliance, sundon nato ang lahi nga pattern.

Atol sa semana, maglihok ta. Buhaton nato ang unsay atong gi-commit nga buhaton sa miagi nga miting sa grupo. Managpangutana kita, mo-testing og mga ideya, ug magkat-on gayud.

Dayon, sa dili pa ang miting sa grupo, ribyuhon natong tanan ang workbook ug ang atong mga commitment ug mosulod nga andam ug sa hustong oras.

Atol sa unang bahin sa matag miting sa grupo gahinan nato og panahon ang pagtutok sa Foundation nga baruganan o gawi. I-commit usab nato ang pagtudlo niini ngadto sa atong pamilya ug sa uban.

Sunod, atong **i-report** ang atong mga commitment, magkat-on gikan sa usag usa, ug mangitag paagi nga molambo.

Dayon, moadto kita sa **pagkat-on**. Dinhi, atong suhiron ang mga ideya ug mga kahimanan nga atong gikinahanglan nga “moadto ug mobuhat” atol sa semana. Managhisgut kita, motan-aw og mga video, magkat-on, ug magpraktis.

Human sa magkat-on nga bahin, mohunong kita ug **mamalandong**. Mahimo kining usa ka panahon alang sa inspirasyon ug mga tubag.

Sa katapusan, kita **mo-commit** sa usag usa. Atong ribyuhon unsay atong adtoon ug buhaton atol sa semana aron molambo ang atong kinabuhi.

Modala nato na og balik sa **pagbuhat**. Ang labing importante nga bahin niining pattern sa pagkat-on mahitabo panahon sa mga miting! Aron ta matabangan, magpili ta og usa ka “action partner” alang sa semana, ug sa matag adlaw kinahanglang kontakon nato kanang tawhana alang sa daklit nga pag-report kon unsay atong gihimo ug unsay atong nakat-unan. Mahimo ta nga mo-text o mogamit sa ubang mga opsyon sa komunikasyon. Dugang pa, ang atong pamilya maoy atong pinakamaayong kakuhaan sa tabang!

Balik sa pahina 5

ANG PEF PREFERRED LISTS

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mga mosunod.

FACILITATOR: Okey, maminaw tang tanaan. Kining PEF Preferred List nagpakita og pipila ka pinakamaayong mga trabahong lokal, mga programa sa edukasyon, ug mga eskwelahan sa atong dapit. Kon gusto mo og PEF loan, kinahanglan mong mopili gikan niini nga lista.

CONSUELO: Ngano man?

FACILITATOR: Nindot nga pangutana. Kini nga lista nagpakita sa pinakamaayong mga trabaho sa atong dapit. Mao ni ang mga “preferred jobs” [gipaburan nga mga trabaho] ug taas kaayo ang demand niini. Daghan niining trabaho anaa pa ug daghang tawo ang nadawat.

ROBERT: Ingon og mapuslanon kaayo kini. Kinsay naghimo niining lista?

FACILITATOR: Ang atong local self-reliance services manager ug ubang mga volunteer nag-research sa atong job market, gisusi ang dagan sa pagpanarbaho, ug nakigsulti gayud og daghang lokal nga mga employer. Nakita usab nila ang lokal nga mga eskwelahan ug programa nga nakatabang sa mga tawo nga makaangkon og kahanas nga gikinahanglan alang sa preferred jobs.

MEKALA: Ingon og gilista usab nila ang gidugayon sa mga programa ug ang mga gastuhon.

KWAME: Wow. Makapainteresado tanawon nga ang ubang eskwelahan nagkinahanglan og kapin sa duha ka tuig ug ang uban 10 ka bulan ra nga humanon ang parehas ra nga programa.

CONSUELO: Ug ang gasto lahi-lahi gyud kaayo. Ambut kaha ngano?

FACILITATOR: Atong makat-unan ang daghan pa bahin sa mga gasto ug sa ka-maayo [value] sa sunod nga mga semana. Apan ang inyong mga nakita importante. Dili tanang eskwelahan susama ang pagka-maayo!

MEKALA: Importante kana. Gusto ko og eskwelahan nga makatabang nako nga makakuha og maayong trabaho. Apan ang mas mubo nga kurso nga gamay ra og gasto importante usab.

FACILITATOR: Eksakto. Ang gipaburan nga mga eskwelahan ug programa mohatag og mga kahanas alang sa preferred jobs inubanan sa resonable nga gidugayon ug gasto. Angay nga daghan usab sila og mapatrabaho. Usa kini ka mapuslanon nga himan alang nato.

ROBERT: Makatabang ba kini bisan og wala ko magkinahanglan og PEF loan?

KWAME: Ah, oo. Magsugod ko gamit kini nga lista.

FACILITATOR: Nindot nga ideya. Ug kon dili ka makapili og trabaho, programa, o eskwelahan dinhi sa lista, makakita gihapon ka og mga tubag niining mga pangutanaha: unsang mga trabahoa nga taas ang demand, ug unsang mga programaha ug mga eskwelahan ang pinakamaayo alang nianang mga trabahoa. Unsay inyong hunahuna?

Balik sa pahina 6

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO SA TULO KA MINUTO

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mosunod.

MEKALA: Okey, karon nia ang akong plano sa trabaho sa tulo ka minuto. Ang unang bahin mao ang paglista sa akong pilianan nga trabaho. Dili pa gyud ko hingpit nga sigurado bahin niini apan nagkat-on ko og daghan ug mibati og dugang nga paglaum. Kini mao ang pagka-executive assistant, teacher, ug hotel management. Dayon ang sunod nga bahin . . .

ROBERT: Ang sunod nga bahin sa plano sa trabaho mao ang mga tawo nga akong gipakig-istoryahan. Para sa opsyon nga interpreter, nakig-istorya ko og mga tawo sa translation agency ug sa akong stake president, kinsa tighimo og daghang internasyunal nga mga buluhaton. Alang sa education administrator, nakakita lang ko og duha ka tawo sa pribadong mga eskwelahan kinsa makagahin og panahon uban nako. Ug sa opsyon nga negosyo nga bakery, nakig-istorya ko og upat ka lain-laing tag-iya og bakery, lakip sa akong tiya Ellen. Uban sa akong kasinatian sa negosyo, kini adunay makita nga mga posibilidad.

Ah, dunay mga pangutana o feedback para nako?

MEKALA: Asa niana nga mga opsyon ang magtugot nimo nga mas makaserbisyo sa imong calling sa Simbahan? Nasayud ko nga importante kini kanimo.

CONSUELO: Ug unsa ka daghan ang equipment nga gikinahanglan sa pagsugod sa bakery?

ROBERT: Nindot nga mga pangutana. Ah, naghunahuna ko nga daghan pa kog oras, apan ang gasto . . .

KWAME: Wow, nindot kini nga kalihokan, di ba? Mora og naa na sab ka sa misyon. Usa ka manager sa welding shop misulti nako kon giunsa niya sa pagkuha og training ug diin ug pila ang gasto niini. Ug dayon miingon siya nga ang pag-apprentice usa sa akong agian. Ang laing shop gani mitanyag nga mag-apprentice ko niya diha dayon, apan walay bayad, kana ang wala nako mahibaloi. Ug ang police academy nindot kaayo. Kinahanglan ko nga moeskwela sulod sa usa ka tuig ug dayon makig-uban sa ubang mga officer sa laing tuig. Mao nga mas dako ang gastuhon, apan ang sweldo upat ka pilo ang gidak-on kay sa akong gikita sukad. Kinahanglan nga mopili ko . . .

CONSUELO: Ug sa katapusan, kinahanglan nga mopili ko. Duha na lang kini karon, apan gitrabaho pa namo ni sa pamilya ug maayo kaayo kini. Akong trabahoon ang opsyon sa pagka-software specialist o pagka-medical technologist. Parehas ra kini og kitaon apan ang software specialist tingali mas maayo alang sa akong pamilya. Makatabang gihapon ko sa akong bana, ug ang pag-eskwela mas minus og tulo ka bulan . . .

KWAME: Ah, okey, hurot na ang oras. Naglambo kita!

Balik sa pahina 10

BUHAT UG COMMITMENT

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mosunod.

GROUP MEMBER 1: Mituo kami sa paghimo ug pagtuman sa mga commitment. Sa among grupo sa self-reliance, ang tanan namong gibuhad mao ang paghimo og mga commitment ug pag-report.

GROUP MEMBER 2: Sa katapusan sa miting sa grupo, among giribyu ang among mga gibuhad sulod sa semana ug gidugang ang among mga pirma sa pagpakita sa among commitment. Nagpili usab kami og “action partner.” Ang action partner mopirma sa workbook sa pagpanaad og suporta. Ug sa matag adlaw sa tunga-tunga sa mga miting, among gikontak ang among action partner sa pag-report sa among gibuhad ug aron matabangan kon gikinahanglan.

GROUP MEMBER 3: Sa tunga-tunga sa mga miting, among gimarkahan ang among kalamboan diha sa workbook ug gigamit ang mga himan nga gihatag, sama sa mga worksheet o ubang mga porma. Ug kon gikinahanglan namo ang dugang nga tabang, makapanawag mi sa among pamilya, mga higala, o sa facilitator.

GROUP MEMBER 4: Sa pagsugod sa among sunod nga miting, mobalik mi og mo-report sa among mga commitment. Kinahanglan nga usa kini ka komportable, impluwensyal nga kasinatian alang sa tanan. Samtang mag-report ang matag sakop sa grupo, hunahunaa kon sa

unsang paagi siya natabangan pinaagi sa paghimo og mga commitment ug pag-report sa kalamboan.

GROUP MEMBER 1: Sa unang higayon nga mi-report ko sa akong mga commitment, nakaingon ko nga, “Lahi kini.” Nganong ang mga sakop sa akong grupo magpakabana man sa unsay akong gihimo? Dayon akong nahibaloan nga sila nagpakabana gayud. Ug kana nakatabang nako.

GROUP MEMBER 2: Akong nahibaloan nga dili ko gustong magmahay ang akong grupo. Mao nga naningkamot gyud ko nga matuman ang akong mga commitment. Dili ko sigurado kon mahimo ba kaha unta nako ang regular nga paglambo sa laing mga paagi. Ang pag-report sa matag miting nakatabang gayud nako sa akong mga prayoridad.

GROUP MEMBER 3: Dihang naghunahuna ko sa akong dalan paingon sa self-reliance, nahadlok ko kay usa kini ka dakong butang. Apan ang mga miting sa grupo nakatabang nako nga mabahin-bahin kini ngadto sa ginagmayng lakang. Ug akong gi-report ang matag lakang niini ngadto sa akong grupo. Dayon nakahimo ko og tinuoray nga kalamboan. Nagtuo ko nga kining kalampusan resulta sa pag-ugmad og bag-ong mga gawi.

Balik sa pahina 17

1: Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO: UNSANG TRABAHOA ANG MAKATABANG NAKO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?

Maglista og tulo ka matang sa trabaho nga inyong ikonsiderar.

KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN NIINING MATANG SA TRABAHO?

Maglista og 3–5 ka tawo nga maistoryahan bahin sa matag trabaho.

UNSAY AKONG IPANGUTANA NIINING MGA TAWHANA?

Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan sa akong pagsugod? Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan human sa usa ka tuig nga pagtrabaho?

Unsaon nako nga mahimong kwalipikado sa matag matang niini nga trabaho?

Duna bay lokal nga mga eskwelahan?

Nagkadaghan ba ang panginahanglan niini nga matang sa trabaho?

Pilay gastuhon aron makasugod?

Ubang mga pangutana?

HAIN NIINING TRABAHOA ANG MAINGON OG MAKAHATAG KANAKO OG KINITAAN UG MOHAUM SA AKONG MGA KALIG-ON UG KAHANAS?

Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Hain man niini ang ingon og pinakamaayo para nako?

2

*Unsa nga edukasyon
ang maghimo nakong
kwalipikado sa
akong trabaho?*

Education for Better Work

ALANG SA MGA FACILITATOR

Sa adlaw sa miting:

- I-text o tawagi ang tanang sakop sa grupo. Dapita sila nga mosayo og 10 minutos sa pag-abut aron maka-report sa ilang mga commitment.
- Andama ang mga materyal para sa miting. Walay mga libro o video? Makuha ninyo kini diha sa srs.lds.org.
- Kon wala mo makahatag sa matag sakop sa grupo og kopya sa Self-Reliance Services Preferred Lists sa miaging semana, andama ang paghatag og kopya karon. Kuhaa ang lista gikan sa inyong stake self-reliance center, gikan sa usa ka self-reliance specialist, o sa online sa srs.lds.org/pef.

30 minutos sa dili pa ang miting:

- Ipahimutang ang mga lingkuranan libut sa lamesa aron magdug-ol ang tanan.
- Drowinga kini nga commitment chart diha sa board uban sa ngalan sa mga tawo sa inyong grupo (tan-awa ang example sa ubos).

BAG-O!

Ngalan sa sakop sa grupo	Nakig-istorya ngadto sa pinakaminos lima ka tawo bahin sa akong trabaho (Sulati #)	Nakaandam sa pagpresentar og plano sa trabaho (Oo/Wala)	Nakagamit sa Foundation nga mga baruganan ug gi-tudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)
Gloria	8	0	0	0	0

10 minutos sa dili pa ang miting:

- Abi-abiha sa mainitong paagi ang mga tawo sa ilang pag-abut.
- Sa pagpangabut sa mga sakop sa grupo, hangyoa sila sa pagkompleto sa commitment chart diha sa board.
- Pag-assign og usa ka timekeeper.

BAG-O!

Sa pagsugod:

BAG-O!

- Ipakigbahin ang mga kopya sa impormasyon sa pagkontak (gikan sa miagi nga miting).
- Hangyoa ang mga tawo sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug ubang mga device.
- Sugdi og pangbukas nga pag-ampo (ug himno, kon gusto).
- Hinaya paghangyo ang mga naulahi sa pag-abut sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug sa pagkompleto sa commitment chart samtang ang grupo nagpadayon sa panaghisgot.
- I-set ang timer sa 20 minutos alang sa *My Foundation*.
- Kompletuha ang baruganan 2 sa *My Foundation*. Dayon balik niining workbook ug ipadayon ang pagbasa sa sunod nga pahina.

MO-REPORT

GITUMAN BA NAKO ANG AKONG MGA COMMITMENT?

- Oras:** I-set ang timer sa 10 minutos alang niining pahina lamang (dili ang kinatibuk-ang seksyon nga Mo-report).
- Hisguti:** Basaha ang kinutlo nga naa sa tuo. Sa unsang paagi nga magamit kini sa atong grupo?
- Praktisa:** Atong i-report ang atong mga commitment. Kadtong mituman sa tanan nilang commitment, palihug barug. (Pakpaki kadtong mituman sa tanan nilang commitment.)
- Basaha:** Karon, mobarug ang tanan. Kinahanglang paningkamutan nato ang pagtuman sa tanan natong mga commitment. Kana ang usa ka importanting gawi [habit] sa mga tawo nga self-reliant. Samtang nagbarug pa ta, atong sublion og dungan ang atong theme statement. Kining pamahayag nagpahinumdom nato bahin sa katuyoan sa atong grupo:

“Ug mao kini ang akong katuyoan sa paghatag sa akong mga santos, kay ang tanan nga mga butang akò.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15

Uban sa hugot nga pagtuo diha sa Ginoo, nagtinabangay kita nga mahimong self-reliant.

- Basaha:** Manglingkod na ta. Karon magtinambagay ta ug magtinabangay sa atong mga plano sa edukasyon ug sa maayong trabaho. Kini ang pinaka-importanting panaghisgutan niining miting!
- Hisguti:** Unsa ang inyong nakat-unan samtang gituman ninyo ang inyong mga commitment niining semanaha? Nagkinahanglan ba mo og tabang gikan sa grupo?

“Kon ang pagbuhat [performance] sukdon, ang pagbuhat molambo. Kon ang pagbuhat sukdon ug i-report, mas paspas ang paglambo.”

THOMAS S. MONSON, sa Conference Report, Okt. 1970, 107

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

UNSAY AKONG NAKAT-UNAN PINAAGI SA PAG-ANDAM SA AKONG PLANO SA TRABAHO?

Oras: I-set ang timer sa 40 minutos alang niini nga pahina lamang.

Basaha: Tan-awon nato kining video aron mapahinumduman kita kon unsaon sa paghimo ang atong mga presentasyon.

Tan-awa: “My Work Plan in Three Minutes.” (Walay video? Basaha ang pahina 22.)

Praktisa: Ang matag sakop sa grupo kina-hanglang mogamit og minus sa tulo ka minutos sa pagpresentar sa iyang plano sa trabaho ngadto sa grupo.

Pagkahuman sa inyong presentasyon, pangayo og feedback. Isulat ang feedback nga inyong nadawat. Gamita ang luna sa ubos aron masulatan.

Pamub-i gyud ang feedback aron ang tanan dunay higayon nga maka-report sulod sa gi-limit nga oras.

Hisguti: Unsa ang mga ideya nga inyong nakuha gikan sa mga report nga makatabang ninyo sa inyong mga desisyon? Isulat ang inyong mga hunahuna.

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO: UNSANG TRABAHOA ANG MAKATABANG NAKO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?			
Maglista og tulo ka matang sa trabaho nga inyong ikonsiderar.			
KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN NIINING MATANG SA TRABAHO?			
Maglista og 3-5 ka tawo nga maistoryahan bahin sa matag trabaho.			
UNSA ANG AKONG IPANGUTANA NIINING MGA TAWHANA?			
Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan sa akong pagsugod? Pila ang akong malauman nga kitaon sa matag bulan human sa usa ka tuig nga pagtrabaho?			
Unsaon nako nga mahimong kwalipikado sa matag matang niining trabaho?			
Duna bay lokal nga mga eskwelahan?			
Nagkaanam ba og kadaghan ang demand niining matang sa trabaho?			
Pilay gastuhon aron makasugod?			
Ubang mga pangutana?			
ASA NIINING TRABAHO ANG MAINGON OG MAKAHATAG KANAKO OG KINITAAN UG MOHAUM SA AKONG MGA KALIG-ON UG KAHANAS?			
Unsa man ang akong nakat-unan bahin niining mga opsyon? Asa man niini ang ingon og pinakamaayo para nako?			

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

MAGKAT-ON

UNSA ANG MGA KAPILIAN SA AKONG EDUKASYON?

Oras: I-set ang timer sa 30 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.

Basaha: Karon duna na kitay mga ideya bahin sa umaabut nato nga trabaho. Karong semanaha hisgutan nato ang matang sa edukasyon o training nga atong gikinahanglan sa pag-angkon og mga kahanas aron mahimong kwalipikado alang niana nga trabaho.

Week 1	WEEK 2	Week 3	Week 4	Week 5	Week 6
Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?	Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?	Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?	Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa klase	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa gawas sa klase?

Praktisa: Ang facilitator kinahanglang mohatag og kopya sa Self-Reliance Services Preferred Lists sa matag sakop sa grupo kon wala pa sila niini nga lista sa milabayng semana.

Pagpili og duha ka tawo nga mosulat diha sa board. Dayon, ang tanan mohingalan dayon og daghang lokal nga mga eskwelahan o mga training program kutob sa mahimo sulod sa duha ka minutos. Ikonsiderar ang mosunod:

- Mga publiko ug pribadong mga eskwelahan o unibersidad
- Vocational ug technical nga training
- Mga pag-apprentice o training sa kompanya
- Preferred programs ug mga eskwelahan gikan sa Preferred Schools and Programs List

Basaha: Unsa nga mga opsyon ang maghimo natong kwalipikado alang sa umaabut nato nga trabaho? Importante ang pagkahibalo nga dili magkapareho ang tanang eskwelahan ug mga programa. Magkalahi kini sa gidugayon, gastuhanan, ug kalisud. Ang uban molampus sa pagtabang sa mga graduate aron makatrabaho. Ang uban dili kaayo epektibo o mahal ra kaayo.

Tan-awa: “Choosing a School or Training Program” (Walay video? Basaha ang pahina 38.)

Hisguti: Unsang mga lakang ang inyong gamiton aron makakita sa husto nga training program?

Basaha: Kon mogamit kita og PEF loan, kinahanglang mopili ta og eskwelahan o programa gikan sa Preferred Schools and Programs

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

List. Kini nga mga eskwelahan makahatag og mga kahanas aron makatrabaho sa gusto nga trabaho. Motabang usab sila sa mga graduates nga *makakita* niana nga trabaho. Maka-request kamo og eksepsyon o makadugang sa lista pinaagi sa pagkontak sa inyong lokal nga self-reliance services manager.

Basaha: Karong semanaha, atong ipangutana kini nga pangutana ug buhaton kini:

Basaha: PANGUTANA SA SEMANA—Unsa nga edukasyon o training ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

BUHATUNON SA SEMANA—Mag-explore para sa mga opsyon alang sa pag-eskwela, magkat-on bahin sa mga programa pinaagi sa pagpakig-istorya sa ubang tawo, ug mag-andam og plano sa edukasyon.

UNSAON NAKO SA PAGHIMO SA AKONG PLANO SA EDUKASYON?

Praktisa: Atol sa semana, maghimo kita og usa ka “plano sa edukasyon” (tan-awa sa pahina 33). Kini nga praktis makatabang nato sa pagkat-on kon unsaon kana sa paghimo, step by step [pinaagi sa pagsunod sa matag lakang]!

Step 1. Basaha ang mga example. Dayon, kini para sa praktis lang, isulat ang ngalan sa usa ka opsyon sa edukasyon nga imong gikon-siderar diha ubos sa “Ang Imong Example.” Ilista ang tanang tawo nga mahimo nimong pakig-istoryahan bahin niana nga opsyon.

ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON: UNSA ANG AKONG MGA KAPILIAN SA EDUKASYON?

	Example 1	Example 2	Ang Imong Example
Ilista ang mga training program o eskwelahan nga imong giribyu	<i>Polytechnical Institute</i>	<i>Software Certification Center</i>	

KINSA ANG NAHIBALO BAHIN SA PROGRAMA O SA ESKWELAHAN?

Ilista ang mga tawo nga imong mais-toryahan bahin sa matag programa o sa eskwelahan	<i>Si Sister Addo nagtrabaho didto Mga school advisor, mga titser Ang akong higala, si Sophia, didto mi-eskwela Ang mga estudyante</i>	<i>Ang tawo sa tindahan sa computer Si Brother Moldona certified na Usa ka tawo nga naa sa certification center</i>	
---	--	---	--

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

Step 2. Basaha ang mga pangutana ug ang mga example sa ubos. Sulati ang mga box para sa “Ang Imong Example.” Alang niini nga praktis, kinahanglan kang magtag-an-tag-an.

UNSA ANG AKONG IPANGUTANA?			
	Example 1	Example 2	Ang Imong Example
Pila ang graduate? Pila ang nakakuha og maayong trabaho?	<i>80% ang graduate ug na-certify Kadaghanan sa mi-graduate maayo og trabaho Daghan ang nahimong mga manager sa usa lang ka tuig</i>	<i>60–65% ang na-certify Hapit tanang nakapasar nakakuha og maayong trabaho</i>	
Unsay angay buhaton aron madawat sa programa o sa eskwelahan?	<i>100 ka tawo ang ilang dawaton matag tuig sa welding; kinahanglang pasado sa test sa basic math; nagkinahanglan og duha ka reference</i>	<i>Mopasar sa test sa math Mobayad sa bayranan Dunay magamit nga laptop</i>	
Unsa kadugay aron ma-certify/maka-graduate?	<i>18 ka bulan aron ma-certify 6 ka bulan ang girekomend nga pag-apprentice (ang eskwelahan ra ang mo-arrange niini, walay bayad)</i>	<i>9 ka bulan nga dugangan og test sa pag-certify</i>	
Pila ang gastuhon matag tuig? Sa entiro nga programa? Sa pag-certify?	<i>10000/kada tuig ang tuition ug mga bayranan 15000 alang total nga programa 8000 (ang idugang) para pag-certify ug mga tools</i>	<i>15000/9 ka bulan (15000 alang sa total nga programa) 5000 (ang idugang) alang sa proof of certification</i>	
Duna bay mga scholarship? Mga grant? Mga loan?	<i>Scholarship alang sa mga top students sa katapusang 6 ka bulan; walay mga grant; mga loan nga dagko og interes</i>	<i>Wala</i>	
Unsa ang iskedyul? Transportasyon?	<i>3 ka sesyon (buntag, hapon, gabii) Duol sa terminal sa bus; 45 minutos ang akong biyahe</i>	<i>Buntag ug gabii Kaduha mosakay og bus, 1 ka oras ang biyahe pagpadulong ug pagpauli</i>	

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

Step 3. Karon, basaha ang mga example ug dayon i-summarize ang imong tubag sa “Ang Imong Example” nga naa sa tuo nga box. Hinumdumi, kini praktis lamang. Magtigum ta og mas klaro nga impormasyon karong semanaha.

ASA NIINI NGA TRABAHO ANG MAINGON OG MAKAHATAG KANAKO OG KINITAAN UG MOHAUM SA AKONG MGA KALIG-ON UG KAHANAS?

	Example 1	Example 2	Ang Imong Example
Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Asa man niini ang ingon og pinakamaayo para nako?	<i>Dugang nga oras. Mas dako-dako ang gasto. Maayo og placement, mga scholarship, flexible ang oras. Maayo og koneksyon sa mga employer.</i>	<i>Minus og oras. Minus ang tibuok nga gasto. Mas taas ang risgo nga mahagbong. Maayo kaayo og placement. Lisud ang transportasyon.</i>	

Basaha: Human makakuha og impormasyon niining semanaha, kinahanglan kita nga modesisyon. Mahimo kitang mag-ampo ug mobasa sa atong patriyarkal nga mga panalangin aron matabangan ta. Kon takus kita ug sinsero, ang Espiritu Santo mogiya kanato. Nagtinguha ang Ginoo sa pagpanalangin kanato. Tinguhaon nato ang Iyang tabang!

UNSAON MAN NAKO SA PAGPRESENTAR ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON?

Basaha: Sa pag-andam alang sa sunod semana, mag-praktis ta sa pagpresentar sa plano sa edukasyon.

Praktisa: Barug ug pagkuha og usa ka bag-ong kaparis sa praktis. Ipresentar ang usa ka plano sa edukasyon sama nga kini imoha (tan-awa sa mga pahina 30–31). Kon wala nimo ang tanang impormasyon, gamita ang imong imahinasyon. Himoa kini nga tulo ka minutos. Dayon gahini og duha ka minutos sa pagpangayo og feedback gikan sa laing tawo.

Magbaylo og tahas ug ang lain na pud nga tawo ang papraktisa sa pagpresentar.

Hisguti: Balika sa mas dako nga grupo. Hisguti kon unsaon ninyo sa pagkuha og impormasyon atol sa semana ug unsaon ninyo sa pagpresentar ang inyong mga plano sa edukasyon sa sunod semana. Mangutana ug mopakigbahin og mga ideya.

Basaha: Atol sa semana, pagkuha og impormasyon ug ibutang kini dinhi sa plano sa edukasyon. Makig-istorya sa daghang mga tawo kutob sa imong mahimo. Mangutana og daghang pangutana ug idugang ang daghan pang pangutana sa imong lista. Kon nagkinahanglan mo og laing porma sa plano sa edukasyon, naay kopya sa pahina 39.

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON: UNSA ANG AKONG MGA KAPILIAN SA EDUKASYON?

Ilista ang mga training program o mga eskwelahan nga imong giribyu

KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN SA PROGRAMA O SA ESKWELAHAN?

Ilista ang mga tawo nga imong maistoryahan bahin sa matag programa o sa eskwelahan nga mahimo nimong maistoryahan

UNSA ANG AKONG IPANGUTANA?

Pila ang mi-graduate?
Pila ang nakakuha og maayong trabaho?

Unsa man ang mga kinahanglanon aron madawat sa programa o sa eskwelahan?

Unsa kadugay aron ma-certify/maka-graduate?

Pila ang gasto matag tuig? Alang sa entiro nga programa? Hangtud makadawat og certificate?

Duna bay mga scholarship? Mga grant? Mga loan?

Unsa ang iskedyul? Transportasyon?

ASA NGA ESKWELAHAN ANG AKONG PILION?

Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Asa man ang ingon og pinakamaayo para nako?

UNSAON NAKO SA PAG-ANDAM NGA MAKAKUHA OG PEF LOAN?

Ang inyong plano sa edukasyon makatabang usab ninyo nga makaandam alang sa PEF loan, kon nag-kinahanglan mo og loan aron sa pagtabang og bayad sa inyong pag-eskwela o training. Kon nagtuo mo nga gikinahanglan ninyo ang PEF loan, tubaga kini nga mga pangutana samtang inyong buhaton ang inyong plano sa edukasyon ug tipigi kini nga impormasyon alang sa inyong application sa PEF.

ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON: UNSA NGA EDUKASYON O TRAINING ANG MAGHIMO NAKONG KWALIPIKADO SA AKONG TRABAHO?

Napili nga eskwelahan (gikan sa SRS Preferred Schools and Programs List):

Major o programa (gikan sa SRS Preferred Schools and Programs List):

Preferred job (gikan sa SRS Preferred Jobs List):

Uban niini nga loan request, kanus-a ka magsugod sa pag-eskwela?

Giplanohan nga bulan ug tuig nga mo-graduate:

Pahinumdom: Kon ang eskwelahan o programa wala sa SRS Preferred Schools and Programs List ug naglaum gihapon kang maka-apply og loan, kontaka ang self-reliance services manager.

MAMALANDONG

UNSAY AKONG BUHATON ARON MOLAMBO?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mamalandong.

Praktisa: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo o paghunahuna og laing kasulatan. Pamalandungi sa hilum ang imong mga nakat-unan. Isulat sa ubos ang bisan unsa nimong mga impresyon.

Hisguti: Duna bay gustong mopakigbahin sa iyang mga ideya?

"Igapahamatngon ko kanimo, ug igatudlo ko kanimo ang dalan nga imong pagalak-tan: Sa ibabaw nimo igatutuk ko ang akong mga mata sa pagtam-bag kanimo."

SALMO 32:8

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

MO-COMMIT

UNSAON NAKO NGA MAKAHIMO OG INADLAWNG KALAMBOAN?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mo-commit.

Praktisa: Pagpili og imong action partner. Desisyuni kon kanus-a ug unsaon ninyo pagkontak ang usag usa.

Ngalan sa action partner

Impormasyon sa Pagkontak

Basaha og kusog ang matag commitment nganha sa imong action partner. Isaad nga imong tumanon ang imong mga commitment! Pirmahi sa ubos.

ANG AKONG MGA COMMITMENT

Makig-istorya ko ngadto sa pinakaminos lima ka tawo aron makakuha ko og impormasyon alang sa akong plano sa edukasyon.

Ang akong tumong: 5 8 10

Andamon nako ang akong plano sa edukasyon alang sa pagpresentar niini.

Akong praktison karon ang *My Foundation* nga baruganan ug itudlo kini ngadto sa akong pamilya.

Dugangan nako ang akong pagtigum—bisan usa o duha ka sensilyo lang.

Mo-report ko ngadto sa akong action partner.

Akong pirma

Pirma sa action partner

UNSAON NAKO PAG-REPORT SA AKONG PAGLAMBO?

Praktisa: Sa dili pa ang sunod nga miting, gamita kining commitment chart sa pagrekord sa inyong kalamboan. Sa mga box sa ubos, sulati og “Oo,” “Wala,” o sa gidaghanon kon kapila ninyo gituman ang inyong commitment.

Nakig-istorya ngadto sa pinakaminus lima ka tawo bahin sa akong mga pagpili sa akong edukasyon (Sulati #)	Nakaandam sa pagpresentar og plano sa edukasyon (Oo/Wala)	Nakagamit Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala).	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)

Basaha: Usab, hinumdumi ang pagsubay sa imong mga gasto diha sa luyo sa imong *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Sa sunod nato nga miting sa grupo, ang facilitator magdrowing og usa ka commitment chart diha sa board (sama sa naa sa iba-baw). Manganhi ta 10 minutos sa di pa magsugod ang miting ug isulat ang atong mga kalamboan diha sa chart.

Pagpili og tawo nga mo-facilitate sa hilisgutan nga *My Foundation* sa sunod nato nga miting. Pahinumdumi siya sa pagsunod sa materyal ug dili magdala og ekstra nga materyal. (Dili kahibalo nga mo-facilitate sa *My Foundation* nga hilisgutan? Basaha ang pahina 17 ug ang sulod sa atubangang hapin.)

Paghangyo og usa ka tawo nga mohalad sa panapos nga pag-ampo.

Ang Feedback Dawaton

Palihug ipadala ang inyong mga ideya, feedback, mga sugyot, ug mga kasinatian ngadto sa srsfeedback@ldschurch.org.

Mga Kapanguhaan

PAGPILI OG ESKWELAHAN O TRAINING PROGRAM

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mosunod.

KWAME: Ah, morag duna koy mas maayong ideya bahin sa maayong mga trabaho nga angayang tinguhaon.

CONSUELO: Makatabang ba ni nimo sa pagkab-ot sa imong tumong sa self-reliance?

KWAME: Tingali. Apan wala pa gihapon koy mga kahanas aron mahimong kwalipikado alang niini.

MEKALA: Oo. Mao usab ako.

ROBERT: Kitang tanan kinahanglan pa og dugang nga edukasyon o training.

CONSUELO: Apan sa tanang kapilian nga eskwelahan, unsaon nato sa pagkahibalo asa moadto? Bisan asa makagasto gyud ta. Ug unsaon nato sa pagkahibalo nga maayo kini sila?

KWAME: Usa ka tawo sa akong ward moadto sa New Age. Usa kini ka technical school. Tingali adto lang ko didto.

MEKALA: Nakakita ko og daghang poster nga nag-ingon nga ang unibersidad sa gobyerno maoy pinakamaayo. Apan dili gyud ko makasulod.

ROBERT: Ug nakadungog ko nga mas dako ang kahigayunan sa maayong trabaho kon mag-apprentice ka o mag-intern.

CONSUELO: Unya unsaon man nato sa pagkahibalo?

KWAME: Mahimo bang mangadto ta og makig-istorya og mga tawo sa eskwelahan? O tingali sa mga tawo nga naka-graduate na?

MEKALA: Lisud kana. Nerbyuson dayon ko.

ROBERT: Apan mao tingali na ang kinahanglan natong buhaton. Kinahanglan tang makig-istorya nila ug sutaon kon ang mga estudyante nila naka-graduate ba ug maayo ba sila og mga trabaho. Ug unya ang mga bayranan ug mga scholarship—tanang mga galastuhan? Siguro makig-istorya lang ta nila. Ug sa mga tawo usab nga naka-eskwela anang eskwelahana.

CONSUELO: Mokuyog ko ninyo, Mekala. Magtinabangay ta.

MEKALA: Maayo na!

KWAME: Dako kini nga desisyon—sa atong kwarta ug sa atong ugma. Tingali, kinahanglan usab tang mag-ampo bahin niini. O mangayo og panalangin sa paggiya kanato. Nakakat-on ko sa akong misyon nga magiyahan ta sa Ginoo.

MEKALA: Ako usab, mituo niana. Tingali ang pagtuo usa ka dakong bahin niini. Pagtuo ug paglaum ug atong paningkamot. Nagsugod ko sa pagbati nga ang Langitnong Amahan gustong mopanalangin nato niini.

ROBERT: Ug dili nato kalimtan ang Preferred Schools and Programs List. Duna kini maayong mga ideya bahin sa mga programa ug mga kahanas aron mahimo tang kwalipikado alang sa preferred jobs. Tingali mao kana ang dapit sa pagsugod—magkinahanglan man kita og PEF loan o dili.

Balik sa pahina 29

2. Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?

ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON: UNSA ANG AKONG MGA KAPILIAN SA EDUKASYON?

Ilista ang mga training program o mga eskwelahan nga imong giribyu

KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN SA PROGRAMA O SA ESKWELAHAN?

Ilista ang mga tawo nga imong maistryahan bahin sa matag programa o sa eskwelahan nga mahimo nimong maistryahan

UNSA ANG AKONG IPANGUTANA?

Pila ang mi-graduate? Pila ang nakuha og maayong trabaho?

Unsa man ang mga kinahanglanon aron madawat sa programa o sa eskwelahan?

Unsa kadugay aron ma-certify/makagraduate?

Pila ang gasto matag tuig? Alang sa entiro nga programa? Hangtud makadawat og certificate?

Duna bay mga scholarship? Mga grant? Mga loan?

Unsa ang iskedyul? Transportasyon?

ASA NGA ESKWELAHAN ANG AKONG PILION?

Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Asa man ang ingon og pinakamaayo para nako?

3

*Unsaon man nako
pagbayad ang akong
pag-eskwela?*

Education for Better Work

ALANG SA MGA FACILITATOR

Sa adlaw sa miting:

- I-text o tawagi ang tanang sakop sa grupo. Dapita sila nga mosayo og 10 minutos sa pag-abut aron maka-report sa ilang mga commitment.
- Andama ang mga materyal para sa miting:

30 minutos sa dili pa ang miting:

- Ipahimutang ang mga lingkuranan libut sa lamesa aron magdug-ol ang tanan.
- Drowinga kini nga commitment chart diha sa board.

<i>Ngalan sa sakop sa grupo</i>	<i>Nakig-istorya ngadto sa pinakaminus lima ka tawo bahin sa akong mga pagpili sa akong edukasyon (Sulati #)</i>	<i>Nakaandam sa pagpresentar og plano sa edukasyon (Oo/Wala)</i>	<i>Nakagamit sa Foundation nga mga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)</i>	<i>Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)</i>	<i>Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)</i>
<i>Gloria</i>	<i>7</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

10 minutos sa dili pa ang miting:

- Abi-abiha sa mainitong paagi ang mga tawo sa ilang pag-abut.
- Sa pagpangabut sa mga sakop sa grupo, hangyoha sila sa pagkompleto sa commitment chart diha sa board.
- Pag-assign og usa ka timekeeper.

Sa pagsugod:

- Hangyoha ang mga tawo sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug ubang mga device.
- Sugdi og pangbukas nga pag-ampo (ug himno, kon gusto).
- Hinaya paghangyo ang mga naulahi sa pag-abut sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug sa pagkompleto sa commitment chart samtang ang grupo nagpadayon sa panaghisgot.
- I-set ang timer sa 20 minutos alang sa *My Foundation*.
- Kompletuha ang baruganan 3 sa *My Foundation*. Dayon balik niining workbook ug ipadayon ang pagbasa sa sunod nga pahina.

MO-REPORT

GITUMAN BA NAKO ANG AKONG MGA COMMITMENT?

- Oras:** I-set ang timer sa 10 minutos alang niining pahina lamang (dili ang kinatibuk-ang seksyon nga Mo-report).
- Praktisa:** Atong i-report ang atong mga commitment. Kadtong mituman sa tanan nilang commitment, palihug barug. (Mamakpak.)
- Basaha:** Karon, mobarug ang tanan. Kinahanglang paningkamutan nato ang pagtuman sa tanan natong mga commitment. Kana ang usa ka importanting gawi sa mga tawo nga self-reliant. Atong sublion og dungan ang atong mga theme statement.

“Ug mao kini ang akong katuyoan sa paghatag sa akong mga santos, kay ang tanan nga mga butang akò.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15

Uban sa hugot nga pagtuo diha sa Ginoo, nagtinabangay kita nga mahimong self-reliant.

- Basaha:** Manglingkod na ta.
- Hisguti:** Unsa ang inyong nakat-unan samtang gituman ninyo ang inyong mga commitment niining semanaha? Nagkinahanglan ba mo og tabang gikan sa grupo?

3. Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?

UNSAY AKONG NAKAT-UNAN PINAAGI SA PAG-ANDAM SA AKONG PLANO SA EDUKASYON?

Oras: I-set ang timer sa 40 minutos alang niining pahina lamang.

Praktisa: Ang matag sakop sa grupo kina-hanglang mogamit karon og minus sa tulo ka minutos sa pagpresen-tar sa iyang plano sa edukasyon ngadto sa grupo.

Pagkahuman sa inyong presentas-yon, pangayo og feedback. Isulat ang feedback nga inyong nadawat. Gamita ang luna sa ubos sa pag-himo og mubo nga mga lista.

Pamub-i gyud ang feedback aron ang tanan dunay higayon nga ma-ka-report sulod sa gi-limit nga oras.

Hisguti: Unsa ang mga ideya nga inyong nakuha gikan sa mga report nga makatabang ninyo sa inyong mga desisyon? Isulat ang inyong mga hunahuna.

ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON: UNSA ANG AKONG MGA KAPILIAN SA EDUKASYON?			
Ilista ang mga training program o mga eskwelahan nga imong giribyu			
KINSA ANG MGA NAHIBALO BAHIN SA PROGRAMA O SA ESKWELAHAN?			
Ilista ang mga tawo nga imong maistoryahan bahin sa matag programa o sa eskwelahan nga mahimo nimong maistoryahan			
UNSA ANG AKONG IPANGUTANA?			
Pila ang mi-graduate? Pila ang nakakuha og maayong trabaho?			
Unsa man ang mga kinahanglanon aron madawat sa programa o sa eskwelahan?			
Unsa kadugay aron ma-certify/maka-graduate?			
Pila ang gasto matag tuig? Alang sa entiro nga programa? Hangtud makadawat og certificate?			
Duna bay mga scholarship? Mga grant? Mga loan?			
Unsa ang iskedyul? Transportasyon?			
ASA NGA ESKWELAHAN ANG AKONG PILION?			
Unsa man ang akong nakat-unan bahin niini nga mga opsyon? Asa man ang ingon og pinakamaayo para nako?			

MAGKAT-ON

UNSAON MAN NAKO PAGBAYAD ANG AKONG PAG-ESKWELA?

Oras: I-set ang timer sa 30 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.

Basaha: Kita karon mas maayo na og ideya kon unsa nga edukasyon o training ang makatabang nato nga mahimong kwalipikado sa umaabut nato nga trabaho. Karon ato nang mabana-bana kon pila ang gastuhon sa atong pag-eskwela ug unsaon sa pagbayad niini. Tingali dunay daghang opsyon ug mga kapanguhaan, lakip sa personal nga tinigum, tabang sa pamilya, mga scholarship, ug mga loan.

Week 1	Week 2	WEEK 3	Week 4	Week 5	Week 6
Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?	Unsa nga edukasyon ang maghimo nako kong kwalipikado sa akong trabaho?	Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?	Kinahanglan ba kong magloan sa Perpetual Education Fund?	Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?	Unsaon man nako nga magmalampuson gawas sa klase?

Tan-awa: “Paying for My Education” (Walay video? Basaha ang pahina 54.)

Basaha: Karong semanaha, atong makit-an ang mga tubag niini nga pangutana ug kini ang atong buhaton:

Basaha: PANGUTANA SA SEMANA—Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?

BUHATUNON SA SEMANA—Sutaon kon pila ang kwarta nga akong gikinahanglan aron ibayad alang sa programa sa pag-eskwela nga akong nahunahunaan, magkat-on og mga pamaagi sa pagbayad niini, ug maghimo og plano sa pinasyal.

Basaha: Maghunahuna ta og maayo bahin sa kwarta aron makabayad alang sa atong pag-eskwela. Tingali dili kini komportable sa sinugdanan, apan makatabang kini nato nga makaplano sa atong mga pinansyal sa maalamong paagi ug makakakuha og edukasyon nga atong gikinahanglan.

Hisguti: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo. Isip usa ka grupo, hisguti ang mga baruganan nga naa sa kasulatan. Unsa ang inyong gibati mahitungod sa kwarta kon masabtan ninyo kini nga mga baruganan?

“Sa dili pa kamo mangita sa mga katigayunan, pangita kamo sa gingharian sa Dios. Ug human kamo makadawat og usa ka paglaum diha ni Kristo kamo makadawat og mga katigayunan, kon kamo mangita kanila; ug kamo mangita kanila sa katuyoan sa pagbuhat og maayo—sa pagsaput sa hubo, ug sa pagpakaon sa gigutom, ug sa paghatag og kagawasan sa mga bihag, ug sa paghatag og kahupayan sa masakiton ug sa may mga kasakit.”

JACOB 2:18–19

3. Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?

UNSAON NAKO SA PAGKAHIBALO SA GALASTUHAN?

Praktisa: Basaha og kusog ang mosunod nga example ug hisguti ang mga pagbana-bana samtang magpadayon kamo.

Si Manuel nagplano nga mahimong usa ka refrigeration specialist. Kini nga trabaho gipangita [in demand] sa iyang dapit. Naa kini sa Preferred Jobs List. Siya ug ang iyang asawa, si Elisabeth, nakapili og usa ka programa ug eskwelahan gikan sa Preferred Schools and Programs List, apan wala sila kasiguro kon unsaon sa pagbayad niini. Nagtinabangay sila sa pag-organisar sa ilang pinansyal. Ilang gisubay ang ilang mga galastuhan ug kinitaan, ug ilang gi-update ang ilang matag bulan nga kinitaan ug matag bulan nga galastuhan gikan sa *My Path* nga booklet. Mao kini ang ilang nakit-an:

MATAG BULAN NGA KINITAAN		MATAG BULAN NGA GALASTUHAN	
Kinitaan sa pagtrabaho	1450	Mga ikapulo, mga halad	170
Kontribusyon sa pamilya	100	Abangan	550
Uban pa nga kinitaan (matag bulan)	100	Pagkaon	450
"A" Total nga Kinitaan Matag Bulan	1650	Transportasyon	200
		Tubig, kuryente, telepono	230
		"B" Total nga Galastuhan Matag Bulan	1600

Ilang gisubay kon pila ang ilang ikabayad matag bulan para sa pag-eskwela: **"A" Total nga Kinitaan Matag Bulan – "B" Total nga Galastuhan Matag Bulan = "C" o 50.**

Dayon ilang gisubay kon pila ang ilang ikabayad sulod sa usa ka tuig: **"C" (50) x 12 (ka bulan) = "D" (600). "D" o 600** ang total nga ilang ikabayad sa matag tuig alang sa pag-eskwela.

Dayon ilang gisubay kon pila ang ilang mga galastuhan sa pag-eskwela, **"E."**

Ug sa katapusan, ilang gisubay kon pila ang dili nila kaya nga bayaran sa kasamtangan, **"F."**

Kinahanglan sila nga mobayad niini nga kantidad pinaagi sa pagtrabaho og lain, pinaagi sa pag-loan, o sa ubang paagi.

GALASTUHAN SA PAG-ESKWELA (sulod sa usa ka tuig)	INSTITUTO TECHNICO [TECHNICAL INSTITUTION]
Tuition	9800
Idugang ang mga Exam ug Balayranan	500
Idugang ang mga Libro ug mga suplay	1200
I-minus ang mga Scholarship	-1150
"E" Ang Akong mga Galastuhan sa Pag-eskwela	=10350
"D" Ang mahimo namong ibayad	-600
"F" Ang dili namo mabayaran	=9750

Hisguti: Si Manuel ug Elisabeth magkinahanglan og dugang nga 9750 aron makabayad sa unang tuig sa pag-eskwela. Inyo bang nakita kon gi-unsa nila sa pagsubay? Hisguti ninyo ang inyong mga pangutana.

PILA ANG AKONG KINITAAN? UNSA ANG AKONG MGA GALASTUHAN?

- Basaha:** Karon, maghimo ta og kaugalingon natong plano sa pag-finance sa pag-eskwela.
- Praktisa:** Sa inyong kaugalingon, gahini og pipila ka minutos ang pagsulat niini nga porma. Pagmatinuoron sa inyong kaugalingon. Mahimong mogamit kamo og lapis. Dayon, atol sa semana, trabahoa uban sa inyong pamilya aron mas tukma kini. Sa pagkakaran, paningkamuti ninyo nga mabana-bana ang mga kantidad.

Gamita ang mga kantidad nga imong gisubay sa luyo sa *My Path*.

MATAG BULAN NGA KINITAAN (ilakip ang kinitaan sa kapikas, kon minyo)	
Kinitaan sa pagtrabaho:	
Kontribusyon sa pamilya alang sa galastuhan sa pag-eskwela	
Ubang kinitaan	
Ubang kinitaan	
"A" Total nga Kinitaan Matag Bulan	

MATAG BULAN NGA GALASTUHAN	
Mga ikapulo, mga halad	
Mga tinigum	
Pagkaon	
Housing	
Tubig	
Mga gasto sa medikal	
Transportasyon	
Mga galastuhan sa pag-eskwela	
Mga bayad sa utang	
Mga sinina	
Kuryente	
Telepono	
Uban pa	
"B" Total nga Kinitaan Matag Bulan	

Human ninyo masulat ang inyong kinitaan ug mga galastuhan, subaya kon pila ang inyong mahimong ibayad alang sa inyong pag-eskwela matag bulan:

"A" Total nga Kinitaan Matag Bulan – "B" Total nga Galastuhan Matag Bulan = "C" _____.

Kon ang **"C"** 0 o mas ubos, wala kamoy ekstra nga kwarta nga ikagasto sa inyong pag-eskwela.

Kon ang **"C"** mas dako kay sa 0, nan subaya kon pila ang inyong ikabayad sulod sa usa ka tuig:

"C" _____ x 12 (ka bulan) = **"D"** _____.

Ang **"D"** mao ang **total nga inyong ikabayad** matag tuig alang sa gastuhanan sa pag-eskwela.

3. Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?

UNSA ANG AKONG MGA GASTUHANAN SA PAG-ESKWELA?

Basaha: Sunod, atong tan-awon ang atong mga gastuhanan sa pag-eskwela.

Praktisa: Paningkamuti nga masulatan kining mga blangko ug himoa ang pagbana-bana. Gamit og lapis. Kon nakapili kamo og usa ka piho nga programa, sulati ang usa ka kolum. Kon naghunahuna kamo og duha o tulo ka programa, sulati kana nga mga kolum aron ika-kumpara kini. Pagtinabangay kamo o uban sa inyong facilitator kon nagkinahanglan mo og tabang.

Ang example para kini sa usa ka tuig. Kon mas mubo ang inyong programa, i-adjust ang inyong mga pagbana-bana. Ang SRS Preferred Schools and Programs List ug ang impormasyon sa inyong plano sa pag-eskwela makatabang kaninyo.

ANG AKONG PLANO SA PINANSYAL (sulod sa usa ka tuig)	Example <i>Radiologist med tech</i>	Program 1	Program 2	Program 3
Tuition (usa ka tuig)	12000			
Idugang ang mga exam ug ubang bayranan (entrance, lisen-sya, pag-certify, final exam, ug ubang bayranan—usa ka tuig)	+ 2000	+	+	+
Idugang ang mga libro ug mga suplay (usa ka tuig)	+ 1000	+	+	+
I-minus ang mga scholarship o mga grant (kon aduna—usa ka tuig)	- 1000	-	-	-
“E” Akong mga Gastuhanan sa Pag-eskwela (usa ka tuig)	= 14000	=	=	=
“D” Unsay mahimo namong bayaran (usa ka tuig)	- 1000	-	-	-
“F” Nahibilin nga bayranan (usa ka tuig)	= 13000	=	=	=

PILA ANG AKONG IKABAYAD SA AKONG GALASTUHAN SA PAG-ESKWELA?

Praktisa: Tan-awa sa ilawom nga bahin sa tsart sa ibabaw.

Kon ang “F” 0 o ubos pa, makagasto kamo sa tanan ninyong gastuhanan sa pag-eskwela—congratulations!

Kon ang “F” mas dako pa kay sa 0, nan kinahanglan kamong mangita og paagi nga makabayad og mas dako pa niini. Mahimo ninyong hulipan ang mga gap og dugang pa nga mga scholarship, laing trabaho, o loan.

UNSA ANG AKONG MGA OPSYON KON DILI KO MAKABAYAD NGA AKO RA?

- Basaha:** Pinakamaayo kon makabayad ta sa atong gastuhanan sa pag-eskwela nga kita ra, bisan kon nagkinahanglan kini og sakripisyo. Kon ang atong mga pagbana-bana nagpakita nga dili ta kagasto sa tibuok natong gastuhanan sa pag-eskwela nga kita ra, nan mangita ta og laing mga kakuhaan.
- Hisguti:** Isip usa ka grupo, pagpuli-puli og basa matag seksyon niini nga table. Hisguti sa makadiyot ang matag opsyon. Unsa kaha ang maayo alang nimo?

OPSYON SA PAG-FINANCE	MGA KALIG-ON	MGA KAHUYANG
Magsugod og laing trabaho samtang nag-eskwela	Dili mangutang o mananto. Magkat-on o palamboon ang mga kahanas [skill]. Mangita og maa-yong mga kontak.	Tingali lisud ang dunay duha ka trabaho ug molampus sa mga klase. Tingali lisud sa pamilya. Tingali dugang pa aron makahuman sa programa.
Manghulam sa pamilya	Mga tawo nga inyong nailhan ug gisaligan. Gusto nila nga molampus kamo.	Makaapekto sa relasyon sa pamilya. Tingali lisud kon dunay emerhensya nga mahitabo sa pamilya.
Mangita og mga scholarship o mga grant	Dili mangutang o mananto. Naghatag og kagawasan sa pag-eskwela nga walay laing trabaho.	Tingali lisud pangitaon. Apan ang paningkamot may igo nga balus!
Mag-apprentice o mag-intern nga may bayad	Magkat-on og mga kahanas nga may kalabutan sa pag-eskwela. Magbaton og kasinatian. Tingali makagiya sa pagpanarbaho.	Tingali lisud ang pagtrabaho, pag-eskwela ug mag-apprentice.
Mag-loan sa bangko o sa ahensya sa gobyerno	Mag-establisar og credit sa usa ka bangko. Ang ubang loan gikan sa gobyerno gamay ra og interes.	Ang interes tingali taas. Usa kini ka loan ug kinahanglang bayaran.
Mo-apply og loan sa Perpetual Education Fund (PEF)	Magamit sa takus nga mga mi-yembro sa Simbahan. Gamay og interes. Ang performance incentives magamit aron makatabang ninyo nga makabayad sa loan.	Usa kini ka loan ug kinahanglang bayaran (aron ang uban maka-loan).

Hisguti: Inyo bang nakita ang kamaayo sa eskwelahan, kon ikonsiderar ang bayranan ug kalidad?

Kon naghunahuna kamo nga mag-loan, mabayaran ba ninyo kini? Isip usa ka patakaran, ang inyong bayranan sa loan matag bulan human sa inyong pag-eskwela kinahanglang dili molapas sa 10 porsyento sa total nga kinitaan matag bulan nga inyong gilauman.

Kon nagkinahanglan mo og dugang pa nga impormasyon bahin sa gastuhanan sa pag-eskwela, kinsa man ang makahatag og tubag? Hisgutan ba ninyo kini sa inyong pamilya? Asa pa mo mahimong moadto alang sa dugang nga impormasyon?

3. Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?

UNSAON MAN NAKO SA PAGPRESENTAR ANG AKONG PLANO SA PAG-FINANCE SA PAG-ESKWELA?

Praktisa: Sa sunod semana inyong ipresentar ang inyong plano sa pinansyal sa tulo ka minutos o mas minus pa. Mahimo ninyong gamiton ang script sa ubos. Kinahanglang dili ninyo ipakigbahin ang bisan unsang kompidensyal nga impormasyon. Human sa inyong pagpresentar inig ka sunod nga semana, ang grupo mo-explore og usa ka opsyon sa pinansyal—usa ka loan gikan sa Perpetual Education Fund.

Atol sa semana, pangitaa kini nga mga tubag aron isulat sa mga blangko. Praktisa ang inyong presentasyon ngadto sa inyong pamilya o sa uban.

ANG AKONG PLANO SA PAG-FINANCE SA PAG-ESKWELA

1. Akong gikumpara ang _____ (numero) ka mga eskwelahan alang sa kantidad ug balor.
2. Ang tulo ka pinakamaayong eskwelahan para nako mao ang:
_____.
3. Niining puntoha, mituo ko nga ang eskwelahan maoy _____ pinakamaayo para nako tungod kay _____.
4. Akong gitan-aw ang akong kinitaan ug mga galastuhan sa akong pamilya. Nakat-unan nako kining mga butanga:
_____.
5. Gihimo nako ang mga pagbana-bana sa pagsusi kon makagasto ba ko sa akong pag-eskwela nga ako ra ug akong nakita nga (ako makahimo o dili makahimo).
(Kon makagasto mo sa inyong kaugalingon, laktaw ngadto sa number 9; kon dili mo makagasto, padayon sa number 6.)
6. Nagkinahanglan ko og ikadugang _____ (kantidad) alang sa unang tuig sa akong pag-eskwela pinaagi sa lain nga trabaho, mga scholarship, tabang sa pamilya, o sa usa ka loan.
7. Human niining tuiga, nagkinahanglan ko og mga _____ (kantidad) pa alang sa sunod _____ nga mga katuigan sa pag-eskwela.
8. Nasugdan na nako ang pag-explore sa laing mga opsyon sa paggasto sa akong pag-eskwela. Sa pagkakaroon, naghunahuna ko sa opsyon nga _____.
9. *(Kon pilion nimo nga mopakigbahin)* nag-ampo ko bahin sa akong pag-eskwela ug sa akong plano sa pinansyal ug _____.
10. gusto nako ang inyong tambag ug tabang. Kamo ba dunay mga ikasugyot para nako? *Isulat ang bisan unsang mga ideya dinhi.*

MAMALANDONG

UNSAY AKONG HIMOON ARON MOLAMBO?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mamalandong.

Praktisa: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo o paghunahuna og lain nga kasulatan. Pamalandungi sa hilum ang imong mga nakat-unan. Isulat sa ubos ang bisan unsa nimong mga impresyon.

Hisguti: Duna bay gustong mopakigbahin sa iyang mga ideya?

“Ang tanan nga kadaugan ug himaya ipatuman nganha kaninyo pinaagi sa inyong kakugi, pagkamatitud-anon, ug mga pag-ampo diha sa hugot nga pagtuo.”

DOKTRINA UG MGA PAKIGSAAD 103:36

3. Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?

MO-COMMIT

UNSAON NAKO NGA MAKAHIMO OG INADLAWNG KALAMBOAN?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mo-commit.

Praktisa: Magpili og imong action partner. Desisyuni kon kanus-a ug unsaon ninyo pagkontak ang usag usa.

Ngalan sa action partner

Impormasyon sa Pagkontak

Basaha og kusog ang matag commitment nganha sa imong action partner. Isaad nga imong tumanon ang imong mga commitment! Pirmahi sa ubos.

ANG AKONG MGA COMMITMENT

Trabahoon nako kauban sa akong pamilya aron husto ang pagkalista sa akong kinitaan ug inadlawng panginahanglan.

Akong irekord ang akong mga galastuhan sa pag-eskwela ug magpakisayud bahin sa mga scholarship, mga grant, mga loan, ug ubang mga opsyon sa pinansyal.

Andamon nako ang akong plano sa pinansyal alang sa pagpresentar niini.

Akong praktison karon ang *My Foundation* nga baruganan ug itudlo kini ngadto sa akong pamilya.

Dugangan nako ang akong pagtigum—bisan usa o duha ka sensilyo lang.

Mo-report ko ngadto sa akong action partner.

Akong pirma

Pirma sa action partner

UNSAON NAKO PAG-REPORT SA AKONG PAGLAMBO?

Praktisa: Sa dili pa ang sunod nga miting, gamita kini nga commitment chart sa pagrekord sa inyong kalamboan. Sa mga box sa ubos, sulati og “Oo,” “Wala,” o sa gidaghanon kon kapila ninyo gituman ang inyong commitment.

<i>Gitrabaho kauban sa pamilya aron malista ang kinitaan ug mga galastuhan (Oo/Wala)</i>	<i>Girekord ang mga galastuhan sa pag-eskwela; gitun-an ang mga opsyon sa pinansyal (Oo/Wala)</i>	<i>Nakaandam sa pagpresentar og plano sa pinansyal (Oo/Wala)</i>	<i>Nakagamit sa Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)</i>	<i>Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)</i>	<i>Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)</i>

Basaha: Usab, hinumdumi ang pagsubay sa imong mga gasto diha sa luyo sa imong *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Pagpili og tawo nga mo-facilitate sa hilisgutan sa *My Foundation* sa sunod nga miting. (Dili kahibalo nga mo-facilitate sa *My Foundation* nga hilisgutan? Basaha ang pahina 17 ug ang sulod nga atubangang hapin.)

Paghangyo og usa ka tawo nga mohalad sa panapos nga pag-ampo.

Ang Feedback Dawaton

Palihug ipadala ang inyong mga ideya, feedback, mga sugyot, ug mga kasinatian ngadto sa srsfeedback@ldschurch.org.

Pahinumdom ngadto sa Facilitator:

Sa dili pa ang sunod nga miting, andama ang mga instruksyon sa paghimo og PEF loan payments sa inyong nasud. Sa sunod nga miting, magdala og mga kopya sa mga instruksyon para sa matag sakop sa grupo.

Mga Kapanguhaan

PAGBAYAD SA AKONG EDUKASYON

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mosunod.

MEKALA: Wow. Daghan ko og nakat-unan bahin sa lain-laing eskwelahan niining semanaha.

CONSUELO: Maayo unta kon nakita gyud nimo siya. Diha ra man gyud to siya ug nakigsulti sa tanan. Wa ko kaapas.

ROBERT: Duna ka na bay final nga napi-lian?

MEKALA: Wala pa, pero duha na lang ni ka kapilian.

CONSUELO: Ug ang akoa tulo na lang ka maayong kapilian.

KWAME: Maayo kaayo, mga higala. Ako morag wa pay klaro.

ROBERT: Unsay buot nimong ipasabut?

KWAME: Ah, naglibug pa gihapon ko. O tingali nahadlok lang. Wala pa sa akong pamilya ang naka-eskwela nga lapas sa high school. Miadto ko sa lima ka lain-laing eskwelahan ug dili kadto sayon. Ang mga requirement ingon og daghan kaayo ug ang balayranan—dili gyud ko makakita og ingon niana nga kantidad.

ROBERT: Di ba ingon ana man niana ang imong gibati sa pagsugod sa imong misyon?

KWAME: Ah, oo, sa akong hunahuna. Ingon niana.

CONSUELO: Pero malampuson kaayo ka.

KWAME: Dugay-dugay pud, apan, na-panalanginan gyud ko. Ug nakakat-on ko gikan niini.

MEKALA: Ako usab, may gamayng kahadlok. Ang panggasto ingon og impossible. Apan nakigsulti ko og usa ka sister sa akong ward kinsa naningkamot kutob sa iyang mahimo ug unya naka-loan para ibayad sa kulang. PEF loan kadto. Tingali kon padayon lang ta sa pagtinabangay, mahimo ra kining tanan.

ROBERT: Ug dunay brother sa akong ward kinsa migasto sa una niyang tuig ug naku-kuha og scholarship pagkasunod tuig.

CONSUELO: Ang akong bana ug ako naningkamot sa pagtimbang-timbang kon asa mi makatigum og gamay, ug duna koy uyoan nga tingali makatabang.

KWAME: Ah, walay mga uyoan nga dato sa akong pamilya. Apan nakalahutay mi sa ingon ani ka dugay ug di mahimong mohunong ko sa pagpangandoy. Tingali husto ka, Mekala. Hatagan pa nako ni og duha ka semana, kon kamo padayon nga modasig nako.

Balik sa pahina 45

4

Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?

Education for Better Work

ALANG SA MGA FACILITATOR

Sa adlaw sa miting:

- I-text o tawagi ang tanang sakop sa grupo. Dapita sila nga mosayo og 10 minutos sa pag-abut aron maka-report sa ilang mga commitment.
- Andama ang mga materyal para sa miting:
- Pagkuha og kopya sa lokal nga PEF pamphlet alang sa matag sakop sa grupo gikan sa inyong stake self-reliance center. Dad-a kini sa miting karon.
- Dad-a ang mga instruksyon sa paghimo og mga pagbayad sa PEF loan sa inyong nasud (available sa inyong stake self-reliance center o online sa srs.ids.org/pef). Paghimo og kopya alang sa matag sakop sa grupo.

BAG-O!

BAG-O!

30 minutos sa dili pa ang miting:

- Ipahimutang ang mga lingkuranan libut sa lamesa aron magdug-ol ang tanan.
- Drowinga kini nga commitment chart diha sa board.

<i>Ngalan sa sakop sa grupo</i>	<i>Gitrabaho kauban sa pamilya aron malista ang kinitaan ug mga galastuhan (Oo/Wala)</i>	<i>Girekord ang mga galastuhan sa pag-eskwela; gitun-an ang mga opsyon sa pinansyal (Oo/Wala)</i>	<i>Nakaandam sa pagpresentar og plano sa pinansyal (Oo/Wala)</i>	<i>Nakagamit sa Foundation nga mga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)</i>	<i>Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)</i>	<i>Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)</i>
<i>Gloria</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

10 minutos sa dili pa ang miting:

- Abi-abiha sa mainitong paagi ang mga tawo sa ilang pag-abut.
- Sa pagpangabut sa mga sakop sa grupo, hangyoha sila sa pagkompleto sa commitment chart diha sa board.
- Pag-assign og usa ka timekeeper.

Sa pagsugod:

- Hangyoha ang mga tawo sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug ubang mga device.
- Sugdi og pangbukas nga pag-ampo (ug himno, kon gusto).
- Hinaya paghangyo ang mga naulahi sa pag-abut sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug sa pagkompleto sa commitment chart samtang ang grupo nagpadayon sa panaghisgot.
- I-set ang timer sa 20 minutos alang sa *My Foundation*.
- Kompletuha ang baruganan 4 sa *My Foundation*. Dayon balik niining workbook ug ipadayon ang pagbasa sa sunod nga pahina.

MO-REPORT

GITUMAN BA NAKO ANG AKONG MGA COMMITMENT?

- Oras:** I-set ang timer sa 10 minutos alang niining pahina lamang (dili ang kinatibuk-ang seksyon nga Mo-report).
- Praktisa** Atong i-report ang atong mga commitment. Kadtong mituman sa tanan nilang commitment, palihug barug. (Mamakpak.)
- Basaha:** Karon, mobarug ang tanan. Kinahanglang paningkamutan nato ang pagtuman sa tanan natong mga commitment. Kana ang usa ka importanting gawi sa mga tawo nga self-reliant. Atong sublion og dungan ang atong theme statement.

“Ug mao kini ang akong katuyoan sa paghatag sa akong mga santos, kay ang tanan nga mga butang akò.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15

Uban sa hugot nga pagtuo diha sa Ginoo, nagtinabangay kita nga mahimong self-reliant.

- Basaha:** Manglingkod na ta.
- Hisguti:** Unsa ang inyong nakat-unan samtang gituman ninyo ang inyong mga commitment niining semanaha? Nagkinahanglan ba mo og tabang gikan sa grupo?

4: Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?

UNSAY AKONG NAKAT-UNAN PINAAGI SA PAG-ANDAM SA AKONG PLANO SA PINANSYAL?

Oras: I-set ang timer sa 40 minutos alang niini nga pahina lamang.

Praktisa Ang matag sakop sa grupo kinahanglang mogamit karon og minus sa tulo ka minutos sa pagpresentar sa iyang plano sa pinansyal ngadto sa grupo.

Pagkahuman sa inyong presentasyon, pangayo og feedback. Isulat ang feedback nga inyong nadawat. Gamita ang luna sa ubos sa paghimo og mubo nga mga lista.

Pamub-i gyud ang feedback aron ang tanan dunay higayon nga maka-report sulod sa gi-limit nga oras.

Hisguti: Nakakuha ba mo og mga ideya gikan sa mga report nga makatabang ninyo sa inyong mga desisyon? Isulat ang inyong mga hunahuna diha sa ubos.

ANG AKONG PLANO SA PAG-FINANCE SA PAG-ESKWELA

1. Akong gikumpara ang _____ (numero) ka mga eskwelahan alang sa kantidad ug balor.
2. Ang tulo ka pinakamaayong eskwelahan para nako mao ang:

3. Niining puntoha, mituo ko nga ang eskwelahan maoy _____ pinakamaayo para nako tungod kay _____
4. Akong gitan-aw ang akong kinitaan ug mga galastuhan sa akong pamilya. Nakat-unan nako kining mga butanga:

5. Gihimo nako ang mga pagbana-bana sa pagsusi kon makagasto ba ko sa akong pag-eskwela nga ako ra ug akong nakita nga (ako makahimo o dili makahimo).
(Kon makagasto mo sa inyong kaugalingon, iaktaw ngadto sa number 9; kon dili mo makagasto, padayon sa number 6.)
6. Nagkinahanglan ko og ikadugang _____ (kantidad) alang sa unang tuig sa akong pag-eskwela pinaagi sa lain nga trabaho, mga scholarship, tabang sa pamilya, o sa usa ka loan.
7. Human niining tuiga, nagkinahanglan ko og mga _____ (kantidad) pa alang sa sunod _____ nga mga katuigan sa pag-eskwela.
8. Nasugdan na nako ang pag-explore sa laing mga opsyon sa paggasto sa akong pag-eskwela. Sa pagkakaran, naghunahuna ko sa opsyon nga _____
9. *(Kon pilion nimo nga mopakigbahin)* nag-ampo ko bahin sa akong pag-eskwela ug sa akong plano sa pinansyal ug

10. gusto nako ang inyong tambag ug tabang. Kamo ba dunay mga ikasugyot para nako?
Isulat ang bisan unsang mga ideya dihi.

MAGKAT-ON

KINAHANGLAN BA KONG MAG-LOAN SA PERPETUAL EDUCATION FUND?

Oras: I-set ang timer sa 30 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.

Basaha: Naghunahuna mi og mga paagi sa paggasto para sa among pag-eskwela. Ang usa ka opsyon mao ang pag-loan sa Perpetual Education Fund (PEF).

Week 1	Week 2	Week 3	WEEK 4	Week 5	Week 6
Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?	Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?	Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?	Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa klase?	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa gawas sa klase?

Basaha: Karong semanaha, atong makit-an ang mga tubag sa mosunod nga pangutana ug kini ang atong buhaton:

Basaha: **PANGUTANA SA SEMANA—Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?**

BUHATUNON SA SEMANA—Modesisyon uban sa akong pamilya kon mo-apply ba ko og loan sa PEF o dili. Kon ang PEF loan maayo para nako, akong kompletuhon ang akong loan application.

UNSA ANG PERPETUAL EDUCATION FUND LOAN?

Tan-awa: “What is a PEF Loan?” (Walay video? Basaha ang pahina 68.)

Hisguti: Unsay inyong mga nahunahuna o pagbati atol sa video?

Praktisa: Magpundok ngadto sa duha o tulo ka team. Pagpuli-puli og basa sa mosunod nga mga pamahayag ni Presidente Gordon B. Hinckley mahitungod niadtong nakadawat og PEF loan.

“[Sila] makakat-on og . . . mga kahanas nga gipangita [demand]. . . . Kon may maayong mga kahanas sa pagpanarbaho, kining mga batan-on makalingkawas sa . . . kakabus. . . . Ang edukasyon mao ang yawe ngadto sa oportunidad” (“The Perpetual Education Fund,” *Ensign*, Mayo 2001, 52–53).

“Mamahimo silang mga lider niining talagsaon nga buhat sa yuta nilang natawhan. Mobayad sila sa ilang mga ikapulo ug mga halad, nga maghimong posible nga ang Simbahan makapadako sa buhat niini sa tibuok kalibutan” (“Reaching Down to Lift Another,” *Ensign*, Nob. 2001, 53–54).

“Magminyo sila ug magpadayon uban sa mga kahanas nga maghimo nilang kwalipikado alang sa mas maayong kinitaan ug mapahimutang ang ilang kaugalingon sa katilingban diin makahimo sila og dako nga kontribusyon” (“The Church Goes Forward,” *Ensign*, Mayo 2002, 6–7).

“[Sila] mobayad, ug kon buhaton nila kini, ilang mabatyagan ang talagsaong pagbati sa kagawasan tungod kay ilang napalambo ang ilang kinabuhi. . . . Ikapataas nila ang ilang mga ulo uban sa diwa sa pagkagawasanon” (“The Perpetual Education Fund,” *Ensign*, Mayo 2001, 53).

Hisguti: Asa sa mga saad diha sa ibabaw ang importante alang ninyo? Sa unsang paagi ang kinabuhi lahi para ninyo ug sa inyong pamilya kon matuman kini nga mga saad?

KINSA ANG MAKADAWAT OG PEF LOAN?

Basaha: Sa una, ang PEF loan available ra sa mga returned missionary nga nanag-edad og 18 ngadto sa 30. Karon available na kini sa tanang kwalipikado nga mga miyembro sa Simbahan nga nag-edad og 18 ug pataas. Atong i-explore [suhiron] ang mga requirement. (Ang mga eksepsyon niini nga mga kinahanglanon mahimong aprubahan sa mga lider sa priesthood aron makab-ot ang dili sagad nga panginahanglan.)

Praktisa: Iatubang ang inyong mga lingkuranan ngadto sa laing sakop sa grupo. Ang tanan, mobasa sa mga kinahanglanon diha sa wala nga box sa ubos. Dayon badlisi padulong sa mga pulong nga naa sa tuo aron ikabutang sa mga blangko. Usa ka example ang gipakita.

ANG MGA PARTISIPANTE SA PEF LOAN PROGRAM KINAHANGLAN NGA:

Aktibo nga miyembro sa Simbahan kinsa nagserbisyo sa _____.	Institute
Giendorsar sa ilang mga lider sa priesthood isip _____ takus, nagkinahanglan og pinansyal nga tabang, ug may dedikasyon sa pagkab-ot sa ilang mga tumong.	18 o labaw pa
Mga edad _____.	calling
Nagtuon og usa ka programa ug eskwelahan nga _____.	Education for Better Work
Naandam pinaagi sa pag-apil sa usa ka ____ grupo ug pagkompleto sa plano sa PEF loan.	templo
Nagpuyo, nagtrabaho, ug nag-eskwela sa lokal nga mga eskwelahan sa mga dapit diin _____.	diha sa Preferred Schools and Programs List
Mipasalig sa kaligdong ug pagka-self-reliant pinaagi sa _____.	mentor
Giparisan og usa ka _____, kinsa motabang sa mga partisipante nga molampus sa pag-eskwela, trabaho, ug pagbayad sa loan.	Ang mga PEF loan naaprubahan
Nagtambungan og _____, kon usa ka young single adult.	nagbayad sa tibuok loan

Palihug og refer ngadto sa pahina 69 alang sa tabang aron makasabut sa mga requirement.

SA UNSANG PAAGI MAGAMIT ANG PEF LOAN?

Pahinumdom alang sa facilitator: Ipanghatag ang PEF pamphlet nga naglangkob sa piho nga mga patakaran sa PEF program sa inyong dapit.

Hisguti: Sa daklit basaha ang lokal nga PEF pamphlet, nga naglakip sa mga patakaran sa PEF loan sa inyong dapit. Unsa ang inyong nakat-unan?

Basaha: Kon maayo ang atong nahimo, magkaminus ang atong bayranan sa loan. Ang total nga kantidad sa loan nga bayranan mominus kon kita (1) makakuha og maayong mga grado, (2) maka-graduate, (3) makakab-ot sa atong tumong sa trabaho, ug (4) makabayad sa loan sa tukmang panahon. Kon kini atong mahimo, makakuha kita og mga credit sa maayo natong nahimo, ug ang kantidad nga atong nautang maminusan.

Alang sa dugang nga impormasyon bahin sa mga PEF loan, tan-awa sa pahina 70. Basaha og maayo pag-usab kini nga impormasyon diha sa balay. Mahimo usab nga mokontak kamo sa self-reliance center kon may mga pangutana.

Hisguti: Duna pa ba moy laing mga pangutana diin ang grupo makatabang og tubag?

UNSAON NAKO SA PAG-APPLY?

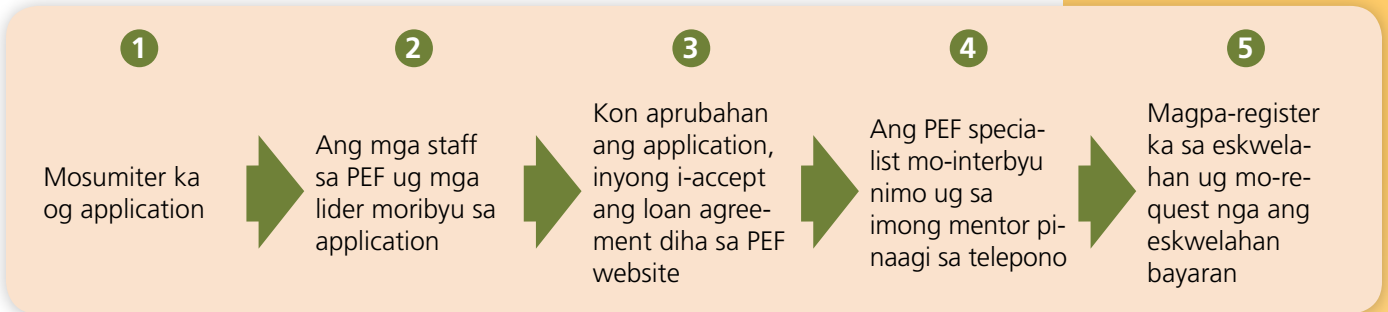
Basaha: Ang mosunod mao ang mga lakang sa pag-apply og PEF loan. Pagkuha og partner ug pagkat-on bahin sa impormasyon nga inyong gikinahanglan alang sa matag lakang. Balik ngadto sa pahina nga gilista alang sa matag lakang ug pagpuli-puli og basa (apan ayaw sulati ang impormasyon sa ubang mga pahina). Dayon balika kini nga pahina ug i-tsek ang box alang niana nga lakang [step].

- 1. Mopili og trabaho, programa, ug eskwelahan, gikan sa SRS Preferred Lists (tan-awa sa mga pahina 11, 14, 33, 34).
- 2. Mokompleto sa plano sa pag-finance sa edukasyon (tan-awa sa pahina 50).
- 3. Mopili og usa ka PEF loan mentor (tan-awa sa mga pahina 71–72).
- 4. Mokompleto sa PEF loan plan worksheet (tan-awa sa mga pahina 73–74).
- 5. Modawat og endorsement sa lider sa priesthood (tan-awa sa mga pahina 75–76).
- 6. Mokompleto sa online PEF loan application sa srs.lds.org/pef (tan-awa sa pahina 77).

Hisguti: Duna ba mo sa tanang impormasyon nga inyong gikinahanglan aron makompleto ang mga lakang? Kon wala, unsaon man ninyo sa pagkuha niini?

UNSAY MAHITABO HUMAN SA AKONG PAG-APPLY?

Basaha: Kon makompleto na ang application, kini ang mahitabo.

Hisguti: Duna bay mga pangutana? Kon wala mo kahibalo sa mga tubag, adtoa ang pinakaduol nga self-reliance center.

Human sa miting, kon ang inyong facilitator dunay access sa Internet, mahimo niyang i-open ang PEF loan application website ug ipakita kon unsaon kini sa paggamit.

UNSAON MAN NAKO SA PAGBAYAD?

Basaha: Ang PEF loan dili usa ka regalo ug gilauman kita nga mobayad niini. Mo-commit kita sa pagbayad niini. Himoon nato kini nga commitment atol sa atong interbyu para sa PEF loan endorsement uban sa atong lider sa priesthood ug atol sa atong pagkompleto sa application online.

Ang atong mga gibayad sa PEF loan mapundo para sa uban aron makadawat sila og PEF loan sa umaabut, lakip sa mga miyembro sa atong stake o district. Kon dili ta mobayad, magkagamay ang kwarta para sa umaabut nga mga PEF loan.

Basaha ang kinutlo diha sa tuo.

Hisguti: Nganong importante ang pagbayad sa PEF loan? Ikonsiderar kini nga mga rason:

- Motuman sa mga commitment ug pagpalambo sa abilidad sa pagtuman sa mga pakigsaad.
- Mohatag sa uban og sama nga oportunidad nga maka-loan.
- Modawat sa gisaad nga mga panalangin alang sa inyong kaugalingon ug sa inyong pamilya.
- Mopalambo sa inyong pagtuo kang Jesukristo ug mamahimong self-reliant.

Basaha: Sa pagsiguro nga nahibalo kita kon unsaon sa pagbayad ang loan, kinahanglang himoon nato ang unang pagbayad sa loan *sa dili pa* makadawat ang atong eskwelahan sa kwarta.

Pahinumdom alang sa facilitator: Ipanghatag ang mga instruksyon sa pagbayad para sa inyong nasud.

Ang tanan, moribyung sa daklit sa mga instruksyon sa pagbayad para sa inyong nasud.

“Ang mga beneficiary mobayad, ug kon buhaton nila kini, ilang mabatyagan ang talagsaong pagbati sa kagawasan tungod kay ilang napalambo ang ilang kinabuhi dili tungod sa hinatag og gasa, apan pinaagi sa paghulam ug sa pagbayad. . . . Ika-pataas nila ang ilang mga ulo uban sa diwa sa pagkagawasan. Ang ilang pagpabiling matinud-anon ug aktibo sa tibuok nilang kinabuhi mas molambo gayud.”

GORDON B. HINCKLEY,
“The Perpetual Education Fund,” *Ensign*, Mayo 2001, 53

UNSAY ANGAY BUHATON ARON MOLAMPUS GAMIT ANG PEF LOAN?

Tan-awa “I Have Two Hands to Work” (Walay video? Basaha ang pahina 78.)

Hisguti: Magpili og usa ka pulong nga mohulagway unsay inyong gibati bahin niini nga video. Ipakigbahin ang inyong pulong.

Gikan sa unsay inyong nahibaloan karon, mopili ba mo nga mo-apply og PEF loan? Unsay inyong mahimong buhaton atol sa semana aron makahimo og maayong desisyon bahin niini nga opsyon?

Basaha: Samtang mag-uswag kita, wala kita mag-inusara. Atong hinumduman: “Mahimo ko ang tanang butang pinaagi kaniya [kang Kristo] nga nagapalig-on kanako” (Mga Taga-Filipos 4:13).

MAMALANDONG

UNSAY AKONG BUHATON ARON MOLAMBO?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mamalandong.

Praktisa: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo o paghunahuna og lain nga kasulatan. Pamalandungi sa hilum ang imong mga nakat-unan. Isulat sa ubos ang bisan unsa nimong mga impresyon.

Hisguti: Duna bay gustong mopakigbahin sa iyang mga ideya?

“Patalinghug sa mga pulong sa Ginoo, ug pangayo sa Amahan diha sa pangalan ni Jesus alang sa bisan unsa nga butang nga kamo nagkinahanglan. Ayaw pagduha-duha, apan pagmatinuohon.”

MORMON 9:27

4: Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?

MO-COMMIT

UNSAON NAKO PAGHIMO OG KALAMBOAN KADA ADLAW?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mo-commit.

Praktisa: Magpili og imong action partner. Desisyuni kon kanus-a ug unsaon ninyo pagkontak ang usag usa.

Ngalan sa action partner

Impormasyon sa Pagkontak

Basaha og kusog ang matag commitment nganha sa imong action partner. Isaad nga imong tumanon ang imong mga commitment! Pirmahi sa ubos.

ANG AKONG MGA COMMITMENT

Akong hisgutan ang akong mga plano sa trabaho, edukasyon, ug pinansyal uban sa akong pamilya.

Uban sa akong pamilya, modesisyon ko kon kinahanglanon ba nako ang PEF loan o dili.

Mangita ko og loan mentor, makigsulti sa akong lider sa priesthood, ug sugdan ang pagproseso sa akong application.

Akong praktison karon ang *My Foundation* nga baruganan ug itudlo kini ngadto sa akong pamilya.

Dugangan nako ang akong tinigum—bisan usa o duha ka sensilyo lang.

Mo-report ko ngadto sa akong action partner.

Akong pirma

Pirma sa action partner

UNSAON NAKO PAG-REPORT SA AKONG PAGLAMBO?

Praktisa: Sa dili pa ang sunod nga miting, gamita kining commitment chart sa pagrekord sa inyong kalamboan. Sa mga box sa ubos, sulati og “Oo,” “Wala,” o sa gidaghanon kon kapila ninyo gituman ang inyong commitment.

Nahisgutan ang mga plano sa trabaho, edukasyon, ug pinansyal uban sa akong pamilya (Oo/Wala)	Nakahukom na kon nagkinahanglan ba ko og PEF loan (Oo/Wala)	Kon nagkinahanglan ko og PEF loan, nasugdan nako ang pagproseso sa application (Oo/Wala)	Nakagamit sa Foundation nga mga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)

Basaha: Usab, hinumdumi ang pagsubay sa imong mga gasto diha sa luyo sa imong *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Pagpili og tawo nga mo-facilitate sa hilisgutan sa *My Foundation* sa sunod nga miting. (Dili kahibalo nga mo-facilitate sa *My Foundation* nga hilisgutan? Basaha ang pahina 17 ug ang sulod sa atubangang hapin.)

Paghangyo og usa ka tawo nga mohalad sa panapos nga pag-ampo.

Ang Feedback Dawaton

Palihug ipadala ang inyong mga ideya, feedback, mga sugyot, ug mga kasinatian ngadto sa srsfeedback@ldschurch.org.

Mga Kapanguhaan

UNSA ANG PEF LOAN?

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mosunod.

BRAZILIAN BROTHER: *Dihang nauli ko gikan sa akong misyon, gusto gyud kong makakuha og edukasyon. Nangingkamot gyud ko, kada tuig, apan dili gyud ko maka-eskwela. Padayon kong naghunahuna nga ang mga kurso unta mas mobarato, apan wala gayud kini mobarato. Padayon kining nagkamahal, nagkaanam og kalisud.*

HAITIAN SISTER: *Kon wala ang edukasyon, imposible kini sa Haiti. Dili mahimo ang kinabuhi kon walay edukasyon.*

ARGENTINE BROTHER: *Pareho ra ang akong pangandoy sa ubang mga batan-on sa Simbahan—magsugod og pamilya ug moserbisyo sa Simbahan. Ug aron mas maayo ang pagkahimo niini, nagkinahanglan ko og maayong trabaho.*

PRESIDENT HINCKLEY: *Sa paningkamot nga masolusyunan kini nga sitwasyon, naghimo mi og usa ka plano—usa ka plano nga gituohan namo nga dinasig sa Ginoo. . . . Gitawag ni nato og Perpetual Education Fund.*

VANDERLEI: *Dihang nauli ko gikan sa akong misyon, wala koy oportunidad nga maka-eskwela. Dayon, boom! Ang Perpetual Education Fund miabut, ug nalipay kaayo ko! Miadto ko sa eskwelahan, nagpa-enrol, ug gibayaran ang kurso. Gibuhat nako ang akong pinakamaayo ug milampus ko. Ako ang pinakamaayo nga estudyante sa akong klase! Sa wala pa ko mokuha ani nga kurso, usa ko ka trabahante. Sugo-sugoon ra ko sa uban. Dihang nakahuman na ko, gidawat ko nga magdumala og usa ka team nga may 450 ka tawo, ug karon maayo kaayo ang*

akong sweldo. Ang akong asawa dili na kinahanglan pang manarbaho. Siya ang nag-atiman sa among mga anak, nga maoy pinakaimportanting butang alang namo. Ug ako nakaserbisyo sa Simbahan uban sa paghigugma. Nakaserbisyo ko uban sa dedikasyon. Nakausab gayud kini sa akong kinabuhi ug sa kinabuhi sa akong pamilya.

NADINE: *Kinahanglan nakong buhaton ang tanan aron makabayad sa loan, tungod kay nasayud kong makatabang kini sa uban aron makaapil ug makakuha og edukasyon. Kinahanglan nga matinuoron [honest] ka kon apil ka niini nga programaha.*

CARLOS: *Sa akong patriyarkal nga panalangin giingon nga maangkon nako kini nga oportunidad, ug natuman kini. Para nato ang Perpetual Education Fund dili lang butang nga temporal. Para nato usa kini ka panagna. Sagrado kini.*

KEVIN: *Akong gibati nga ang propeta nagtan-aw nako, nga siya nakakita sa akong kahimtang. Ug akong gibati nga siya miingon, “Kinahanglan kong motabang nimo.”*

PRESIDENT HINCKLEY: *Ang atong dalan sa unahan klaro, ang panginahanglan hilabihan, ug ang Ginoo mihatag og paagi. Mamahimo kini nga usa ka panalangin sa tanang kinabuhi nga matandog niini—ngadto sa mga kabatan-onan, sa umaabut nilang mga pamilya, sa Simbahan. Kami nag-ampo sa tinuoray ug sa pasalamat nga ang Dios mopalambo niini nga paningkamot.*

Balik sa pahina 60

UNSA ANG MGA REQUIREMENT ARON MAKADAWAT OG PEF LOAN?

- Moapil sa usa ka grupo sa Education for Better Work [Edukasyon alang sa Mas Maayong Trabaho]; mokompleto sa worksheet sa PEF loan plan.
- Mopili og trabaho, eskwelahan, ug programa gikan sa SRS Preferred Lists; ang mga eksepsyon ipaagi sa request.
- Mopili og loan mentor aron makatabang sa mga commitment sa pag-eskwela, pagtrabaho, ug sa loan.
- Motambong og institute (para sa mga young single adult).
- Mag-edad og 18 o mas magulang pa.
- Takus alang sa templo ug dunay calling.
- Mokuha og endorsement gikan sa lider sa priesthood.

Balik sa pahina 61

SA UNSANG PAAGI ANG PEF LOAN MAGAMIT? UNSAON SA PAGHIMO ANG PAGBAYAD?

Ang mga PEF loan magamit para ibayad sa:

- Edukasyon ug training aron makakita og maayong trabaho o negosyo dinhi.
- Tuition, mga libro, ug ubang mga suplay (ang tuition ibayad ngadto sa eskwelahan).

Ang mga patakaran alang sa pagbayad sa loan mao ang mosunod:

- Ang mga instruksyon sa piho nga kantidad ug pagbayad anaa sa matag nasud.
- Ang pagbayad himoon pinaagi sa kombinasyon sa performance incentives ug cash.
 - Ang **mga incentive for performance** mopagamay sa balance sa loan sama sa mosunod:
 - 5% nga reduction sa annual loan disbursement kon maayo og grado matag tuig (tan-awa sa PEF pamphlet alang sa definition sa maayong mga grado)
 - 10% nga reduction sa pagkompleto sa educational program (graduating)
 - 10% nga reduction sa pagkab-ot sa plan goals (sa trabaho og level sa kinitaan)
 - Matching incentive nga 25% alang sa tanang on-time nga pagbayad sa loan
 - Dugang nga 10% reduction sa nahibilin nga kantidad kon ang loan sayo nga maimpas
 - **Binulan nga pagbayad sa loan samtang nag-eskwela**
 - Ang unang bayad gikinahanglan sa dili pa bayaran ang eskwelahan
 - Gagmayng bayranan matag bulan samtang nag-eskwela sa dili mahal, mas dali mahuman nga mga programa
 - Mas dagkong bayranan matag bulan samtang nag-eskwela sa mas mahal, mas dugay mahuman nga mga programa
 - **Binulan nga bayranan sa loan magsugod unom ka bulan human makompleto ang pag-eskwela o pag-undang**
 - Ang bayranan tinoon pinaagi sa kantidad sa loan ug gidugayon sa programa
 - Ilakip ang gamayng kantidad sa interes
 - Mahimong mabayaran ang tanan sulod sa tulo o upat ka tuig uban sa full performance incentives

Balik sa pahina 62

ANG PEF LOAN MENTOR

Kinsa ang PEF Loan mentor?

Ang PEF loan mentor usa ka hamtong kinsa motabang nimo nga molampus sa pag-eskwela, sa trabaho, ug pagbayad sa loan. **Ang PEF loan mentor dili usa ka co-signer o guarantor ug siya walay pinansyal nga obligasyon bahin sa PEF loan.**

Unsaon nako sa pagpili og akong PEF loan mentor?

Mohangyo ka og usa ka responsable nga hamtong nga himoon nimong PEF loan mentor. Tingali pilion nimo ang tawo kinsa nasayud sa imong mga plano, lakip niadtong imong gipakig-istor-yahan bahin sa mga trabaho o mga eskwelahan. Siya mahimong usa ka miyembro sa Simbahan o dili miyembro.

Aron maka-access sa pahina sa PEF loan mentor sa website sa PEF, ang PEF loan mentor magkinahanglan og LDS account. Imong gikinahanglan ang mosunod nga impormasyon gikan sa imong mentor aron makompleto ang imong online PEF loan application:

1. LDS Account username (opsyonal)

(Ang mga LDS Account magamit sa tanan.)

2. Telepono (primary) _____
3. Telepono (secondary) _____
4. Email _____

Ang imong PEF loan mentor kontakon sa PEF representative aron sa pagdawat sa mga responsibilidad sa usa ka mentor.

gipadayon sa sunod nga pahina

Unsay angay mahibaloan ug buhaton sa akong PEF loan mentor?

Ang imong mentor:

- Kinahanglang mahibalo nga dili siya responsable sa imong PEF loan.
- Moawhag nimo ug motambag kon makasugat ka og mga hagit sa pag-eskwela, sa trabaho, o sa pagbayad ug motabang nga imong matuman ang imong commitment sa pagbayad sa PEF loan.
- Kinahanglang modawat og mga tawag sa telepono o mga electronic message gikan sa mga PEF representative ug mga lider sa priesthood aron hisgutan ang imong kalamboan.
- Kinahanglang mohupot sa kakompidensyal sa impormasyon sa imong loan.
- Mouyon ug motugot nga ang PEF maka-access, makakolekta, ug maka-process sa impormasyon gikan sa mga membership record sa Simbahan alang sa mga katuyoan nga may labut sa iyang tahas isip usa ka PEF loan mentor.

Balik sa pahina 62

PLANO SA PEF LOAN

Kompletuha kini nga plano nganha sa balay, dili atol sa miting. Gamita ang impormasyon gikan sa imong workbook sa Education for Better Work. Ipakita kini nga plano ngadto sa imong lider sa priesthood atol sa imong interbyu sa PEF loan endorsement.

Ang Akong Mentor (gikan sa Week 4, pahina 71)

Pangalan: _____

Username sa LDS Account (opsyonal): _____

Telepono (primary): _____

Telepono (secondary): _____

Email: _____

Ang Akong Plano sa Trabaho [My Work Plan] (gikan sa Week 1, pahina 14)

ANG AKONG PLANO SA TRABAHO: UNSANG TRABAHOA ANG MAKATABANG NAKO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?

Kasamtangan nga Trabaho

Mga oras sa inyong pag-trabaho kada semana (sa tanang trabaho):

(Mga) klase sa trabaho:

Kinitaan matag bulan:

Umaabut nga Trabaho (kinahanglang naapil sa SRS Preferred Jobs List o ang eksepsyon kinahanglang i-request)

Umaabut nga klase sa trabaho:

Gibana-bana nga kinitaan matag bulan (human makompleto ang programa):

Ang Akong Plano sa Edukasyon [My Education Plan] (gikan sa Week 2, pahina 34)

ANG AKONG PLANO SA EDUKASYON: UNSA NGA EDUKASYON O TRAINING ANG MAGHIMO NAKONG KWALIPIKADO SA AKONG TRABAHO?

Napili nga eskwelahan (gikan sa SRS Preferred Schools and Programs List):

Major o programa (gikan sa SRS Preferred Schools and Programs List):

Preferred job (gikan sa SRS Preferred Jobs List):

Uban niini nga loan request, kanus-a ka magsugod sa pag-eskwela?

Giplanohan nga bulan ug tuig nga mo-graduate:

gipadayon sa sunod nga pahina

4: Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?

PLANO SA PEF LOAN (GIPADAYON)

Ang Akong Kinitaan ug mga Gasto (gikan sa Week 3, pahina 47)

IDUGANG ANG BINULAN NGA KINITAAN (ilakip ang kinitaan sa kapikas, kon minyo)	
Kinitaan sa pagtrabaho:	
Kontribusyon sa pamilya alang sa galastuhan sa edukasyon	
Ubang kinitaan	
Ubang kinitaan (binulan)	
"A" Total nga Kinitaan Matag Bulan	

IDUGANG ANG BINULAN NGA GALASTUHAN	
Mga ikapulo, mga halad	
Mga tinigum	
Pagkaon	
Housing	
Tubig	
Mga galastuhan sa medikal	
Transportasyon	
Mga galastuhan sa edukasyon	
Mga bayad sa utang	
Mga sinina	
Kuryente	
Telepono	
Uban pa	
"B" Total nga Galastuhan Matag Bulan	

Karon, subaya kon pila ang inyong mabayaran alang sa inyong pag-eskwela matag bulan:

"A" Total nga Kinitaan Matag Bulan – "B" Total nga Galastuhan Matag Bulan = "C" _____ x 12 (ka bulan) = "D" _____.

Ang Akong Gasto sa Pag-eskwela (gikan sa Week 3, pahina 48)

ANG AKONG PLANO PAG-FINANCE SA EDUKASYON (sulod sa usa ka tuig)	Gipili nga Eskwelahan
Tuition (usa ka tuig)	
Idugang ang Exams ug ubang bayranan (entrance, lisensya, pag-certify, final exam, ug ubang bayranan—usa ka tuig)	+
Idugang ang mga Libro ug mga suplay (usa ka tuig)	+
I-minus ang mga scholarship o mga grant (kon aduna—usa ka tuig)	-
"E" Akong Gasto sa Edukasyon (usa ka tuig)	=
"D" Unsay mahimo namong bayaran (usa ka tuig)	-
"F" Nahibilin nga bayranan (usa ka tuig)	=

Endorsement sa Facilitator

_____ Si (pangalan) nakakompleto sa upat ka leksyon sa *Education for Better Work* ug andam na nga mo-apply og PEF loan.

_____ Pangalan sa facilitator

_____ Pirma sa facilitator

_____ Petsa

ENDORSEMENT SA LIDER SA PRIESTHOOD

Kini nga porma makuha gikan sa inyong stake self-reliance center o sa online sa srs.lds.org/pef. Dad-a ang imong plano sa PEF loan (mga pahina 73–74) atol sa imong interbyu para sa endorsement sa lider sa priesthood.

Priesthood Leader Interview and Endorsement

PEF Applicant (print name): _____

Dear Bishopric or Branch Presidency,

This member is seeking better education and work. Please discuss with the member the following statements. Place your initials in each box to indicate your endorsement.

Bishopric or Branch Presidency	Statements
	I have reviewed this member's Self Reliance Plan and budget and recommend that s/he receive a PEF loan.
	This member of my unit regularly attends sacrament and Sunday meetings, is temple worthy, and fulfills a calling.
	I have reviewed the Self-Reliance Plan with this member (back of this form). The member understands and is committed to these principles.
	This member is committed to the effort, time, and sacrifice necessary to succeed in school and gain better work.
	This member has a qualified loan mentor for their PEF Loan. His/Her name is: _____ I suggest this choice of mentor.
	This member is in good standing and acknowledges that s/he is making a financial commitment to repay the Perpetual Education Loan in full.
	This member understands that I may review their loan repayment status with the ward stake committee or the loan mentor.
	If a Young Single Adult, this member has satisfactorily fulfilled the Institute attendance requirement and has presented verification from the Institute.
	I will review on a monthly basis this member's loan repayment status and offer encouragement and counsel as needed.

As leader and applicant, we have discussed these statements and certify that they are true.

	Name	Signature	Date
Applicant	_____	_____	_____
Bishopric or Branch Presidency	_____	_____	_____

gipadayon sa sunod nga pahina

Mahinungdanong mga Doktrina sa Self-Reliance alang sa mga Lider sa Priesthood ug mga Aplikante

Hugot nga Pagtuo diha kang Jesukristo

D&P 104:15; Ether 12:27

Saligi nga katuyoan sa Dios ang paghatag alang sa Iyang mga Santos sa temporal nga mga panginahanglan ug nga Siya aduna sa tanang gahum sa paghimo niini.

Pagkamasulundon

D&P 130:21; Mateo 7:21

Ang panalangin sa self-reliance mag-agad sa kamasulundon ngadto sa mga balaod ug mga ordinansa diin ang self-reliance gipasikad.

Ang mga Indibidwal Kinahanglang Molihok

2 Nephi 2:16, 26

Ang self-reliance mao ang pagtabang sa kaugalingon, dili kay katungod nga makadawat [entitlement]. Kinahanglan kamo nga molihok. Kinahanglan kamo nga molihok ug dili pagaaghaton.

Panaghiusa ug Pag-alagad

Moises 7:18; D&P 56:16–17

Ang mga kabus ug adunahan kinahanglang usa ra. Ang tanan kinahanglang mag-inalagaray ug maghigugmaay.

Balik sa pahina 62

PAG-CONNECT NGADTO SA ONLINE [INTERNET] NGA PEF LOAN APPLICATION

Aron maka-apply alang sa PEF loan, kinahanglan nimong kompletuhon ang online nga loan application sa srs.lds.org/pef gamit ang imong LDS Account.

Ang mga mentor sa PEF loan kinsa dunay LDS Account mahimong mo-access sa ilang PEF loan mentor page diha sa website sa PEF.

Kon nakaserbisyo ka og misyon bag-o lang, tingali ikaw duna nay LDS Account. Kon wala, makahimo ka og LDS Account sa ldsaccount.lds.org.

Kinatibuk-ang mga Pangutana

1. Unsa ang LDS Account?

Ang LDS Account mao ang sistema sa pag-sign-in (username ug password) sa kadaghanang website sa Simbahan, lakip ang ldsjobs.org, family history, online nga mga missionary application, ug mga website sa ward o stake.

2. Kinahanglan ba nga miyembro ko sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw aron makagamit sa LDS Account?

Dili kinahanglan. Samtang ang mga miyembro sa Simbahan maka-access sa dugang nga mga kapanguhaan labi na sa ilang membership (nga gikinahanglan alang sa PEF loan), si bisan kinsa mahimo ra nga magpa-register og usa ka account isip usa ka “hi-gala” (lakip sa mga loan mentor nga dili miyembro).

3. Unsa nga impormasyon ang akong gikinahanglan sa pagset-up og akong LDS Account?

Kon miyembro ka sa Simbahan, magkinahanglan ka sa imong membership record number, imong petsa sa pagkatawo, ug usa ka balido nga email address. Makita nimo ang imong membership record number diha sa imong temple recommend o sa pagpakig-sulti sa inyong ward o branch clerk. Kon ang imong loan mentor dili miyembro sa Simbahan, gikinahanglan niyang ihatag ang iyang pangalan, petsa sa pagkatawo, gender, ug nasud.

Aron ma-access ang online nga PEF loan application, atong gikinahanglan ang:

1. Nag-unang impormasyon bahin sa kaugalingon ug sa pamilya

2. Pinirmahan nga endorsement sa lider sa Priesthood

3. Kompleto nga “Plano sa PEF Loan”

- Impormasyon sa Mentor
- Plano sa trabaho
- Plano sa edukasyon
- Plano sa Pag-finance sa Edukasyon
- Endorsement sa Facilitator

Balik sa pahina 62

AKO ADUNAY DUHA KA KAMOT NGA ITRABAHO

Pagpuli-puli og basa niining sugilanon bahin ni Arturo, usa ka miyembro sa Simbahan nga taga-Peru.

Ang pagbiya sa misyon dili sayon. Daghan kaayo ko og mga tumong ug pangandoy; apan dihang miuli na ko kinahanglan nakong atubangon ang kamatuoran. Wala koy mga kahanas ug gamay ra ang kinitaan. Ang pagpangita og trabaho dili sayon.

Sa katapusan, nakapabarug ko og fruit stand, ug pinaagi niana nga kwarta nakabayad ko sa pag-eskwela, nakatabang sa balay, ug nakabayad sa akong ikapulo ug mga halad.

Gihimo nako kana hangtud Septyembre. Samtang namaligya ko og prutas, usa ka trak sa mga ilimnon diha sa akong luyo ug nadasmagan ko. Nalabay ko ngadto sa paril ug naputol ang tuo nakong tiil. Wala na koy tuong tiil ug nabuta ang pikas nakong mata. Ang tuo nakong bukton ug wala nga tiil naangol usab.

Human nianang tanan, nakadungog ko sa propeta nga miingon nga ang kakabus kinahanglang wagtangon, ug ang mga returned missionary kinsa walay pinansyal nga mga kapanguhaan makakuha og edukasyon. Ang Perpetual Education Fund gimugna alang sa kabatan-onan nga may tag-as nga pangandoy. Tinuod nga nawad-an ko og tiil ug mata apan wala mawala ang akong tinguha sa pagpakabuhi o ang padayon nga pagpangandoy. Mihukom kong manglimbasug sa pagkab-ot sa akong mga tumong.

Salamat sa Perpetual Education Fund, akong nahuman ang akong vocational training sa tulo ka tuig, ug gusto pa gyud ko og dugang. Miaplay ko og gidawat sa unibersidad.

Karon nagtrabaho na ko isip help desk representative. Mohatag ko og customer support ug technical computer support para sa ubang kompanya sugod sa buntag hangtud sa mga alas 4:00 sa hapon. Mang-repair sab ko og mga computer diha sa balay. Inig kagabii moeskwela ko. Mogikan ko og alas 5:00 ug magsugod sa klase og alas 6:00. Ang klase mahuman alas 11:00 sa gabii. Mosakay ko og taxi mga alas 11:30

aron makauli sa balay sa tungang gabii ug mga alas 12:30. Mokaon ko, magribyu sa mga buhaton sa eskwelahan ug matulog. Pagkabuntag sayo kong mobangon aron motrabaho o mangita og trabahoon. Motrabaho ko hangtud alas 2:00 o alas 3:00 sa hapon ug dayon moadto sa unibersidad.

Nagpasalamat kaayo ko sa Dios sa tanan nga nia nako. Gusto nako Siya nga mabalusan sa ubang paagi sa tanan nga Iyang gihimo nako. Wala koy daghang mahimo ug kanunay ko nga utangan kaniya. Nagserbisyo ko isip volunteer sa call center sa mga opisina sa Simbahan sa Perpetual Education Fund.

Sulod sa duha ka tuig ug tunga akong makita nga maka-graduate ko isip systems engineer. Sulod sa lima ka tuig, magtrabaho ko sa dakong kompanya nga makatabang sa akong pamilya ug usab sa umaabut nakong pamilya ug mga anak.

Akong tumong nga maminyo sa templo. Mao nga nagtuon ko, ug mao nga nagtrabaho ko. Ug mao nga nanglimbasug ko matag adlaw.

Nahibalo ko nga dili sayon, apan nakakat-on ko nga ang Ginoo dili gayud mohatag nato og mga sugo nga dili mag-andam og paagi.

Gihatagan ko Niya og kinabuhi. Gihatagan ko Niya sa Perpetual Education Fund. Gihatagan ko Niya og duha ka kamot aron makatrabaho, utok nga makahunahuna, ba-ba nga makasulti, ug kasingkasing nga mobati ug magpadayon sa akong mga pangandoy.

Nasayud ko nga ang tanan posible, sama sa giingon ni Pablo: “Kay ang akong gahum ginahingpit diha sa kahuyang.” Ang Ginoo mitabang kanako.

Ang tanan nga nia nako—akong pamilya, eskwelahan, ug gani ang akong kinabuhi—utang nako sa Dios. Ang tanan naggikan sa Iyang mga kamot ug nagpasalamat ko niana.

Balik sa pahina 64

5

Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?

Education for Better Work

ALANG SA MGA FACILITATOR

Sa adlaw sa miting:

- I-text o tawagi ang tanang sakop sa grupo. Dapita sila nga mosayo og 10 minutos sa pag-abut aron maka-report sa ilang mga commitment.
- Andama ang mga materyal para sa miting:

30 minutos sa dili pa ang miting:

- Ipahimutang ang mga lingkuranan libut sa lamesa aron magdug-ol ang tanan.
- Drowinga kini nga commitment chart diha sa board.

Ngalan sa sakop sa grupo	Nahisgutan ang mga plano sa trabaho, edukasyon, ug sa pinansyal uban sa akong pamilya (Oo/Wala)	Nakahukom na kon nagkinahanglan ba ko og PEF loan (Oo/Wala)	Kon nagkinahanglan ko og PEF loan, nasugdan nako ang application process (Oo/Wala)	Nakagamit sa Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)
Gloria	O	O	O	O	O	O

10 minutos sa dili pa ang miting:

- Abi-abiha sa mainitong paagi ang mga tawo sa ilang pag-abut.
- Sa pagpangabut sa mga sakop sa grupo, hangyoha sila sa pagkompleto sa commitment chart diha sa board.
- Pag-assign og usa ka timekeeper.

Sa pagsugod:

- Hangyoha ang mga tawo sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug ubang mga device.
- Sugdi og pangbukas nga pag-ampo (ug himno, kon gusto).
- Hinaya paghangyo ang mga naulahi sa pag-abut sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug sa pagkompleto sa commitment chart samtang ang grupo nagpadayon sa panaghisgot.
- I-set ang timer sa 20 minutos alang sa *My Foundation*.
- Kompletuha ang baruganan 5 sa *My Foundation*. Dayon balik niining workbook ug ipadayon ang pagbasa sa sunod nga pahina.

MO-REPORT

GITUMAN BA NAKO ANG AKONG MGA COMMITMENT?

- Oras:** I-set ang timer sa 20 minutos alang niining pahina lamang (dili ang kinatibuk-ang seksyon nga Mo-report).
- Praktisa:** Atong i-report ang atong mga commitment. Kadtong mituman sa tanan nilang commitment, palihug barug. (Mamakpak.)
- Basaha:** Karon, mobarug ang tanan. Kinahanglang paningkamutan nato ang pagtuman sa tanan natong mga commitment. Kana ang usa ka importanting gawi sa mga tawo nga self-reliant. Atong sublion og dungan ang atong theme statement.

“Ug mao kini ang akong katuyoan sa paghatag sa akong mga santos, kay ang tanan nga mga butang akò.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15

Uban sa hugot nga pagtuo diha sa Ginoo, nagtinabangay kita nga mahimong self-reliant.

- Basaha:** Manglingkod na ta.
- Hisguti:** Unsa ang inyong nakat-unan samtang gituman ninyo ang inyong mga commitment niining semanaha? Nagkinanglan ba mo og tabang gikan sa grupo?

5. Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?

ANG AKONG KALAMBOAN

Oras: I-set ang timer sa 15 minutos alang kini niining pahina lamang.

Basaha: Atong i-report ang atong mga kalamboan. Kini nga video makatabang nato nga makakita kon unsaon kini sa paghimo.

Tan-awa: “Reporting My Progress” (Walay video? Basaha ang pahina 92.)

Praktisa: Ang mga sakop sa grupo karon mo-share sa ilang kalamboan sa milabay nga mga semana. Basaha og una kining mga instruksyon.

1. Gahini og usa ka minuto nga kamo ra sa paghunahuna bahin sa inyong mga tubag sa mahinungdanong mga pangutana sa ubos. Ang impormasyon kinahanglang naa na sa inyong mga workbook gikan sa miaging mga semana.
2. Kon andam na ang tanan, magpuli-puli mo sa pagpresentar sa inyong mga tubag diha sa inyong action partner. Siguroa ang pagpangayo og feedback.

MY PROGRESS TOWARD EDUCATION FOR BETTER WORK (ANG AKONG KALAMBOAN PAINGON SA MAS MAAYONG TRABAHO)

Nganong gusto man kong mas ma-self-reliant? _____

Unsa nga kinitaan ang akong gikinahanglang kitaon aron ma-self-reliant? _____

Unsa nga matang sa trabaho ang akong napili aron mokita niana nga kinitaan? _____

Unsa nga training o edukasyon ang akong gikinahanglan aron mahimong kwalipikado sa umaabut nakong trabaho? _____

Unsa nga eskwelahan ug programa ang akong napili? Ngano? _____

Nahibalo ba ko kon pila ang akong galastuhan sa pag-eskwela? Unsaon man nako sa

pagbayad niini? Trabaho? Pamilya? Loan? _____

Kinahanglan ba kong mo-apply og PEF loan aron ikatabang og bayad niana nga mga galastuhan? _____

Kon mao, nakakita na ba ko og mentor ug gikontak ang akong lider sa priesthood? _____

Kon mao, nakompleto na ba nako ang proseso sa loan application? _____

Kini ang pinakadako nakong kabalaka o pangutana: _____

Duna bay feedback o tambag para nako? _____

MAGKAT-ON

KON MAKA-ESKWELA NA KO, UNSAON NAKO NGA MOLAMPUS?

Oras: I-set ang timer sa 45 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.

Basaha: Nakahimo kita og dakong kalamboan sa pagplano sa atong edukasyon. Apan kon naa na ta sa eskwelahan, unsa gyud ang angay buhaton aron molampus?

Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	WEEK 5	Week 6
Unsa nga matang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?	Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?	Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?	Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?	Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?	Unsaon man nako nga magmalampuson sa gawas sa klase?

Basaha: Karong semanaha, atong makit-an ang mga tubag niini nga pangutana ug kini ang atong buhaton:

Basaha: PANGUTANA SA SEMANA—Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?

BUHATUNON SA SEMANA—Palig-unon ang akong kamasulundon sa espirituhanong mga baruganan ug palamboon ang akong mga kahanas sa pagkat-on ug ang mga gawi.

5. Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?

NGANO NGA ANG GINOO MITAMBAG NATO SA PAGKAT-ON?

- Basaha:** Ang Ginoo ug ang Iyang mga propeta mitambag nato nga tinguhaon ang edukasyon ug training, mag-angkon og mga kahanas aron makakuha og maayong trabaho, ug maningkamot.
- Tan-awa:** “Education Is the Key to Opportunity” (Walay video? Basaha ang pahina 93.)
- Hisguti:** Magpundok ngadto sa tulo ka grupo. Gahini og pipila ka minutos sa paghisgot niini nga mga pangutana. Dayon i-summarize ang unsay inyong nakat-unan isip grupo.
1. Ngano nga ang Ginoo gusto nga kita makabaton og edukasyon ug training? Makatabang ba Siya nato nga molampus?
 2. Sa unsang paagi ang edukasyon ug training makatabang nato sa atong “pagpalambo [magnify] sa calling” nga gihatag sa Dios kanato?

UNSAON NGA AKO MAKAKAT-ON PINAAGI SA HUGOT NGA PAGTUO?

- Basaha:** Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo.
- Praktisa:** Pagpili og usa ka baruganan diha sa table ug basaha kini nga ikaw ra. Pangutan-a ang imong kaugalingon: “Sa unsang paagiha kini makausab sa paagi sa akong pagkat-on?”

“Pangitaa ninyo nga makugihon ug magtudlo sa usag usa sa mga pulong sa kaalam; oo, pangitaa ninyo gikan sa labing maayo nga mga basahon ang mga pulong sa kaalam; pangitaa ang pagtulun-an, gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo.”

DOKTRINA UG MGA PAKIGSAAD 88:118

MGA BARUGANAN SA HUGOT NGA PAGTUO

Magpabiling takus. “Kong kamo mobuot ug magmasinugtanon, ang maayo sa yuta inyong pagakan-on” (Isaias 1:19); “Kon kita makadawat og bisan unsa nga panalangin . . . kini tungod sa pagsunod niana nga balaod diin diha kini gipasikad” (D&P 130:21).

Tinguhaa ang Espiritu. “Ang Manlalaban [Maghuhupay]. . . magatudlo kaninyo sa tanang butang, ug magapahinnumdom kaninyo” (Juan 14:26); “Pangita nga makugihon, pag-ampo sa kanunay, ug pagmatuohon” (D&P 90:24).

Paminawa, pamalandungi, tuohi. “Paminaw ngadto sa tingog ni Jesukristo, nga inyong Manunubos” (D&P 29:1); “Sa ingon miingon ang ligdong nga hinagawhaw nga tingog” (D&P 85:6); “Ayaw kahibulong . . . ayaw pagduha-duha, apan pagmatinuohon.” (Mormon 9:27).

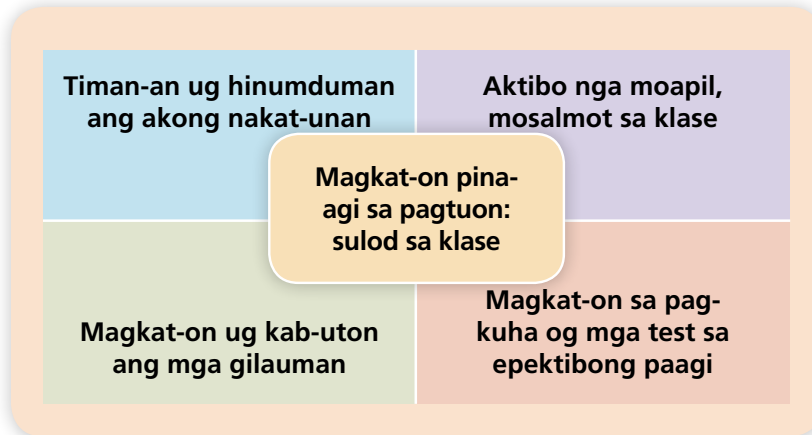
Buhata; moapil. “Kon tuyoon ni bisan kinsa ang pagbuhata sa kabubut-on sa Dios, nan, iyang mahibaloan” (Juan 7:17); “Ako moadto ug mobuhata sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo” (1 Nephi 3:7); “Ang mga tawo kinahanglan nga matinguhaon nga moapil . . . ug magpahinabo sa daghan nga pagkamatarung” (D&P 58:27).

Isip usa ka grupo, hisguti ang inyong nakat-unan. Unsaon ninyo sa paggamit niining upat ka mga baruganan sa inyong kinabuhi? Unsaon ninyo sa pagtudlo niini sa inyong mga pamilya?

- Basaha:** Makakat-on kita pinaagi sa hugot nga pagtuo tungod kay kita nahibalo sa kamatuoran! Ang Dios mao ang atong Amahan ug kita Iyang mga anak. Gusto Siya nga kita mahisama Kaniya. Makahimo ang Manluluwas niini kanato uban sa Iyang gahum. Ang Balaang Espiritu mopalambo sa atong panabut ug motabang nato sa paghinumdom. Tungod kay nahibalo kita niining mga kamatuoran, makabaton kita sa pagtuo nga mahimong talagsaong tigkat-on!

UNSAON NAKO NGA MAKAKAT-ON PINAAGI SA PAGTUON?

Basaha: Agig dugang sa pagkat-on pinaagi sa pagtuo, kinahanglan nga kita usab magkat-on pinaagi sa pagtuon. Ang pagtuon naglakip sa unsay atong gihimo *sa sulod* sa klase ug kon unsaon nato nga maandam *sa gawas* sa klase. Hangtud mahuman kining atong miting mag-focus kita niining mga yawe sa kalampusan sa sulod sa klase. Sa sunod semana maghisgot kita bahin sa pagpangandam sa gawas sa klase.

UNSAON NAKO SA PAGHIMO OG MGA NOTES ARON MATIMAN-AN ANG AKONG NAKAT-UNAN?

Basaha: Maghimo kita og mga notes aron matiman-an ang atong nakita ug nadungog sa klase. Moribyu kita niana nga mga notes sa paghinumdom sa atong mga nakat-unan.

Praktisa: Pagpili og usa ka tawo nga mobasa sa “Real-Life Education” nga naa sa pahina 94. Ang uban sa grupo kinahanglang maminaw ug motan-aw sa mga notes nga naa sa ubos. Kini nga mga notes may lista ba sa unsay giingon ni Presidente Eyring?

EDUKASYON SA TINUOD NGA KINABUHI: HENRY B. EYRING	
<i>Gusto sa Ginoo nga makakat-on ko; ang Iyang Grasya Makatabang</i>	<i>Ang pagkakabig magdala og tinguha sa pagkat-on</i>
<i>Ang pagkat-on naghimo nakong makaserbisyo</i>	<i>Ang Iyang Grasya Makatabang nato sa mas dali, mas maayo nga pagkat-on</i>
<i>Ang tinuod nga kinabuhi mao ang kinabuhing dayon!!</i>	<i>Ang unang prayoridad mao ang espirituhang pagkat-on</i>
	<i>Nahibalo ang Ginoo unsay angay natong buhaton</i>
	<i>Ang tinuod nga kinabuhi mao ang kinabuhing dayon</i>
	<i>Unsay atong makat-unan magpabilin kanato</i>
	<i>Gusto sa Dios nga makakat-on kita, moalagad</i>
	<i>Dugangi ang pag-ampo bahin sa pag-eskwela, salig sa Balaang Espiritu</i>

1. Isulat ang title, ngalan sa namulong.

2. Samtang mamulong sila, isulat ang mahinungdanong mga punto dinhi sa lapad nga luna; himoa kini nga sayon.

4. Desisyuni ang pinaka-importanting butang nga hinumduman ug buhaton.

3. Diha-diha dayon pagkahuman sa klase, i-summarize ang inyong notes dinhi sa luna.

5. Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?

Hisguti: Unsa ang inyong nakat-unan mahitungod sa paghimo og maa-yong mga notes?

Praktisa: Karon, pagpili og usa ka tawo nga mobasa sa “Ang Pagtuon ug ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw” diha sa pahina 95. Pami-nawa ug paghimo og notes diha sa luna sa ubos:

1. Sa ibabaw, isulat ang ulohan, namulong, ug ang petsa.
2. Samtang maminaw mo, i-rekord ang importanting mga punto diha sa tuo (sa mas lapad nga luna).
3. Human sa pagbasa, gahini og duha ka minutos sa pag-summarize diha sa wala.
4. Sa kinaubsan, isulat ang mga butang nga gusto nimong usbon o himoong mas maayo.

Hisguti: Ikumpara ang imong notes ngadto sa ubang sakop sa grupo. Ma-ayo ba ang imong nabutang sa notes? Unsa may imong buhaton aron mabatasan kini?

Basaha: Atong hinumduman kining mga butanga aron matabangan kita sa pagtimaan sa atong nakat-unan:

- Badlisi ang tunga sa atong note nga papel aron mabahin kini; sunda ang mga lakang.
- Timan-i ang pinaka-ideya; isulat ang mga detalye unya.
- Diha sa inyong hunahuna, ikonektar ang bag-ong impormas-yon sa butang nga inyo nang nahibaloan.

UNSAON NAKO SA PAGHINUMDOM ANG AKONG NAKAT-UNAN?

Basaha: Kon takus kita, ang Espiritu Santo makatabang sa pag- "pahinumdom [kanato] sa tanan." (Juan 14:26). Ato usab nga mapalambo ang atong paghinumdom og mga butang pinaagi sa pagribyu sa piho nga mga interval. Ang mga scientist mipakita nga mahinumduman nato ang hapit *tanan* nga atong nakat-unan kon atong sundon ang pattern sa ubos:

Bag-o nga impormasyon	1 ka oras ang milabay	1 ka adlaw ang milabay	1 ka semana ang milabay	1 ka bulan ang milabay
Mobasa o magkat-on og butang sulod sa klase ug maghimo og mga notes	Gahini og 10 ka minutos sa pagribyu sa imong notes	Gahini og 10 ka minutos sa pagribyu og usab; i-summarize ang imong notes	Gahini og 10 ka minutos sa pagribyu og usab	Gahini og 10 ka minutos sa pagribyu og usab; kinahanglang dili ka makalimot niini!

Hisguti: Unsaon man ninyo sa pag-usab ang inyong mga study habit ug iskediyul aron malakip kini nga mga pagribyu? Buhaton ba ninyo?

UNSAON MAN NAKO NGA AKTIBONG MAKAAPIL SA KLASE?

Hisguti: Nganong importante kaayo nga moapil sa klase o grupo? Unsa man ang inyong gipakita sa teacher kon moapil kamo?

Praktisa: I-evaluate kon unsa kamaayo ang inyong pag-apil pinaagi sa pagtubag sa mosunod nga mga pangutana.

Markahi og "x" diha sa usa sa upat ka box sa sunod sa matag pamahayag aron makita kon unsay inyong nahimo sa matag usa niini nga mga dapit.

Sa among grupo sa self-reliance, andam ko. Motubag ko og mga pangutana ug kanunay nga moapil.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Kon naa ko sa klase sa eskwelahan, andam ko. Mobuhat ko sa akong bahin, motubag og mga pangutana, ug mohimo sa gi-require nga mga kalihokan.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Naningkamot ko nga makatabang niadtong naa sa akong grupo o klase pinaagi sa pagpaminaw ug sa aktibong pagtuon o pagtinabangay uban nila.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Magtuon ko kada adlaw; giplano nako ang akong oras ug gisunod ang akong plano; gibuhat nako ang mga assignment sa hustong oras.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Maningkamot ko nga motabang sa akong teacher o facilitator pinaagi sa pagpaminaw ug pagbuhat og labaw kay sa iyang gilauman.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>

Hisguti: Unsaon ninyo sa pagpalambo ang inyong aktibong partisipasyon matag adlaw?

UNSAON NAKO SA PAGKUHA OG MGA TEST SA EPEKTIBONG PAAGI?

Basaha: Ang pagkuha og mga test malisud. Apan kini gikinahanglan aron atong ikapakita kon unsay atong nakat-unan. Mohimo kini nato nga may-tulubagon—maayo kini kon gusto kitang molampus!

Hisguti: Isip usa ka grupo, ipakigbahin ang inyong mga ideya bahin niini nga mga pangutana:

1. Unsay inyong gihimo sa pagkuha og test sa epektibong paagi?
2. Unsay inyong mga kahadlok bahin sa pagkuha og mga test? Unsaon man ninyo sa pagbuntog niini?
3. Unsaon ninyo sa pag-usab ang inyong pamaagi sa pag-andam alang sa mga test?

Basaha: Aniay ubang butang nga atong mahimo aron mahimong maayo nga tigkuha og test:

- Mag-ampo uban sa hugot nga pagtuo! Mag-ampo sa dili pa magtuon *ug* sa dili pa mag-test.
- Paningkamuti nga maandam; unahi sa paghimo og kaugali-ngon nimong test.
- Bantayi ang imong oras atol sa test; desisyuni kon unsa ka dugay ang imong igahin sa matag pangutana o seksyon kon magsugod na ka.
- Basaha og maayo ug balik-balika sa pagbasa ang mga instruksyon: unsa gayud ang gusto niini?
- Unaha sa paghuman ang sayon nga mga pangutana aron madasig ka, dayon balika ang uban.
- Mangutana kon maibanan ba ang imong puntos tungod sa sayop nga mga tubag; kay og dili, tag-an-tag-ana.

UNSAON NAKO NGA MAHIMO ANG GILAUMAN SA TEACHER?

Hisguti: Nganong importante ang pagkahibalo ug pagtuman sa unsay gilauman sa imong teacher?

Praktisa: Atubanga ang lain nga sakop sa grupo. Ang usa ninyo mobarug isip teacher ug ang lain maoy estudyante. Ang estudyante kinahanglang mangutana sa teacher sa mga pangutana sa ubos. Ang mga teacher mahimong mohimo-himo og mga tubag. Dayon magbaylo og mga tahas ug buhata pag-usab.

1. Unsaon nako nga molampus sa imong klase?
2. Unsay gusto nimo nga among makat-unan ug buhaton?
3. Unsaon nimo sa pag-evaluate ang akong gihimo?
4. Unsa gayud ang gihatagan nimo og bili? Partisipasyon, pagkasayo, preparasyon? Duna pay lain?

Hisguti: Karon nga imo na ning nagamit, mahimo ba nimo ning buhaton sa tinuod nimong mga teacher? Kanus-a nimo kini buhaton?

MAMALANDONG

UNSAY AKONG BUHATON ARON MOLAMBO?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mamalandong.

Praktisa: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo o paghunahuna og laing kasulatan. Pamalandungi sa hilum ang imong mga nakat-unan. Isulat sa ubos ang bisan unsa nimong mga impresyon.

Hisguti: Duna bay gustong mopakigbahin sa iyang mga ideya?

“Pangayo, ug kini iha-tag nganha kaninyo; pangita, ug kamo makakaplag; tuktok, ug kini pagaablihan nganha kaninyo.”

3 NEPHI 14:7

5. Unsaon man nako nga magmalampuson sa klase?

MO-COMMIT

UNSAON NAKO PAGHIMO OG KALAMBOAN KADA ADLAW?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mo-commit.

Praktisa: Magpili og imong action partner. Desisyuni kon kanus-a ug unsaon ninyo pagkontak ang usag usa.

Ngalan sa action partner

Impormasyon sa Pagkontak

Basaha og kusog ang matag commitment nganha sa imong action partner. Isaad nga imong tumanon ang imong mga commitment! Pirmahi sa ubos.

ANG AKONG MGA COMMITMENT

Tudloan nako ang akong pamilya o mga higala kon unsaon sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo.

Magpraktis ko kada adlaw sa mahinungdanong mga butang aron makakat-on pinaagi sa pagtuo sa sulod sa klase.

Akong ipadayon ang pagproseso sa akong PEF loan, kon nagkinahanglan ko og loan.

Akong praktison karon ang *My Foundation* nga baruganan ug itudlo kini ngadto sa akong pamilya.

Dugangan nako ang akong tinigum—bisan usa o duha ka sensilyo lang.

Mo-report ko ngadto sa akong action partner.

Akong pirma

Pirma sa action partner

UNSAON NAKO PAG-REPORT SA AKONG PAGLAMBO?

Praktisa: Sa dili pa ang sunod nga miting, gamita kini nga commitment chart sa pagrekord sa inyong kalamboan. Sa mga box sa ubos, sulati og “Oo,” “Wala,” o sa gidaghanon kon kapila ninyo gituman ang inyong commitment.

Natudloan nako ang akong pamilya o mga higala kon unsaon sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo (Oo/Wala)	Nakagamit sa tanang mahinungdanong paaagi sa pagkat-on pinaagi sa pagtuon sa sulod sa klase (Oo/Wala)	Napadayon ang pagproseso sa PEF loan kon nagkinahanglan ko og loan (Oo/Wala).	Nakagamit sa Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)

Basaha: Usab, hinumdumi ang pagsubay sa imong mga gasto diha sa luyo sa imong *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Sa atong sunod nga miting, atong buhaton pag-usab ang atong assessment sa self-reliance aron masuta kon nagkaanam ba kita sa pagkahimong mas self-reliant. Kinahanglan natong dad-on ang atong *My Path to Self-Reliance* nga mga booklet.

Pagpili og tawo nga mo-facilitate sa hilisgutan sa *My Foundation* sa sunod nga miting. (Dili kahibalo nga mo-facilitate sa *My Foundation* nga hilisgutan? Basaha ang pahina 17 ug ang sulod sa atubangang hapin.)

Paghangyo og usa ka tawo nga mohalad sa panapos nga pag-ampo.

Ang Feedback Dawaton

Palihug ipadala ang inyong mga ideya, feedback, mga sugyot, ug mga kasinatian ngadto sa srsfeedback@ldschurch.org.

Pahinumdom ngadto sa Facilitator:

Sa sunod nga miting, pagdala og lima ka ekstra nga kopya sa *My Path to Self-Reliance*.

Mga Kapanguhaan

PAG-REPORT SA AKONG KALAMBOAN

Pagpili og mga tahas ug i-drama ang mga mosunod.

FACILITATOR: Mag-report ta sa atong kalamboan karon. Robert, pwedeng ikaw ang mouna?

ROBERT: Okey. Ang unang pangutana mao ni “Nganong gusto man kong mas ma-self-reliant?” Ah, kahibalo mo sa akong sitwasyon—nagkadako ang pamilya ug daghang responsibilidad—mao nga nagkinahanglan ko og maayong trabaho. Gusto gyud kong mahimong self-reliant aron makaatiman sa akong pamilya ug makaserbisyo og maayo sa akong calling.

ROBERT: Ang sunod nga item mao ang “Unsa nga kinitaan ang akong gikinahanglan?” Maayo para nato nga moagi sa proseso sa pag-budget. Nagkinahanglan mi og labaw pa sa doble sa among kinitaan karon. Ug okey ra na; mahimo ra kini.

ROBERT: Sunod, “Unsa nga matang unya sa trabaho ang makahatag niana nga kinitaan?” Among gibati nga maayo ang trabaho sa translation. Makasulti ko og duha ka pinulongan karon. Ug ang trabaho mag-agad-agad ra sa oras.

MEKALA: Naa ba kini sa Preferred Jobs List?

ROBERT: Oo, naa. Taas ang demand niini ug nagkadaghan ang nanginahanglan.

ROBERT: Okey “Unsa nga training ang akong gikinahanglan?” Kinahanglan nakong palamboon ang akong kahanas sa pinulongan. Dugang pa, kinahanglan kong magkat-on sa teknolohiya ug pipila usab ka kahanas sa negosyo. Nakita usab nako nga nagkinahanglan ko nga mag-apprentice aron makatrabaho.

KWAME: Nakakita ka ba og eskwelahan nga naghimo nianang tanan?

ROBERT: Oo. Ug ang programa ug ang eskwelahan naa sa Preferred Schools and

Programs List. Nanghinaot ko nga maka-kuha og Advanced Translation program sa Lingua Celeri. Daghan silag napatrabaho, maayong pag-apprentice, ug maayo nga mga koneksyon.

JANYA: Unsa kadugayon ang programa ug pila ang magasto niini?

ROBERT: Duha ka tuig kini nga programa, lakip na ang pag-apprentice. Makahimo ko niana kadaghanan inig kagabii, mao nga makapadayon ko sa akong calling. Makahimo kita sa pagbayad og katunga sa bayranan ug kinahanglan ko og PEF loan para sa kulang.

FACILITATOR: Maayo, Robert. Kamo ba dunay mga problema o pangutana?

ROBERT: Ah, ang akong asawa ug ako nabalaka bahin sa panahon nga malayo ko sa pamilya, ilabi na sa akong calling sa simbahan. Apan nangutana mi sa mga bata ug ang tanan misuporta gayud. Sa tinuod maka-triple ni sa akong kinitaan.

FACILITATOR: Nindot nga report. Duna bay feedback o tambag para kang Robert?

JANYA: Duna bay maayong transportasyon padulong sa eskwelahan, ug giplano ba nimo ang igasto niana nga galastuhan?

ROBERT: Mosakay ko og bus kaduha padulong sa eskwela, ug wala, wala nako na maplano. Mao nga, salamat niana.

KWAME: Sa akong pagtuo mamahimo kang maayo nga translator. Dali kaayo kang makahunahuna ug maayong mosulti. Mahimo bang mag-translate pud ka samtang nag-eskwela aron molambo ang kasinatian?

ROBERT: Nindot kaayo nga ideya. Duna pa ninyo ang may mga ideya?

Balik sa pahina 82

ANG EDUKASYON MAO ANG YAWE SA OPORTUNIDAD

Pagpuli-puli sa pagbasa sa mosunod nga mga pamahayag.

Thomas S. Monson

“Awhagon ko kamo sa pagpadayon sa inyong edukasyon ug magkat-on og mapuslanong mga kahanas aron . . . maandam kamo sa pagsangkap. Ang inyong mga talento molambo kon kamo magtuon ug magkat-on. Kamo mas makatabang sa inyong mga anak sa ilang pagkat-on, ug kamo makabaton og kalinaw sa hunahuna nga makahibalo nga kamo andam sa inyong kaugalingon” (“‘Be Thou an Example,’” Ensign, Nob. 2001, 99).

Gordon B. Hinckley

“Planoha karon ang tanang edukasyon nga mahimo ninyong maangkon, ug dayon trabahoa aron matuman kana nga plano. . . . Ugmara ang taas nga panglantaw sa inyong kinabuhi” (“Four B’s for Boys,” Ensign, Nob. 1981, 40).

Doktrina ug mga Pakigsaad 130:18

“Bisan unsa nga baruganan sa salabutan nga kita makakab-ut niini nga kinabuhi, kini madala uban kanato sa pagkabanhaw.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 88:78–80

“Pagtudlo kamo nga makugihon ug ang akong grasya mouban kaninyo, aron kamo matudloan nga labaw sa hingpit . . . sa mga butang diha sa langit ug diha sa yuta, ug sa ilawom sa yuta; mga butang nga diha na, mga butang nga anaa, mga butang nga sa mubong panahon mahinabo. . . . Nga kamo unta maandam diha sa tanan nga mga butang kon Ako mopadala kaninyo pag-usab aron sa pagpalambo sa balaan nga tawag diin Ako nagtawag kaninyo.”

Balik sa pahina 84

EDUKASYON SA TINUOD NGA KINABUHI

Ipabasa kini og kusog sa usa ka sakop sa grupo samtang ang uban sa grupo magtan-aw sa mga notes diha sa pahina 85.

HENRY B. EYRING

Ang pagkakabig ngadto sa ebanghelyo ni Jesukristo magdala og tinguha sa pagkat-on. . . . Usa kini ka natural nga bunga sa pagsunod sa ebanghelyo ni Jesukristo. . . . Kon padayon kita nga magtinguha sa pagkat-on alang sa mas maayong pagserbisyo sa Dios ug sa Iyang mga anak, panalangin kini nga dako og bili. . . .

Ang Ginoo ug ang Iyang Simbahan kanunayng nag-awhag og edukasyon aron sa pagpalambo sa atong abilidad sa pagserbisyo Kaniya ug sa [Iyang] mga anak. Alang sa matag usa kanato, bisan unsa pa ang atong mga talento, Siya adunay buluhaton nga atong ikahatag. Ug ang maayong paghimo niini kanunay nga naglakip og pagkat-on, dili kausa o sulod sa limitado nga panahon, apan sa kanunay. . . . Pinaagi sa pag-ampo, pagpuasa, ug pagkugig, uban sa tinguha nga makaserbisyo Kaniya, makalaum kita sa Iyang grasya nga moabut kanato. . . . [Kini] nagpasabut nga mas dali kitang makakat-on ug molambo sa kahanas lapas sa unsay ato lamang nga mahimo gamit ang atong natural nga mga abilidad. . . .

Ang atong unang prayoridad kinahanglang mao ang espirituhanong pagkat-on. . . . Interesado kamo sa edukasyon, dili lamang alang sa mortal nga kinabuhi kondili alang sa kinabuhing dayon. Kon klaro ninyong makita kana nga kamatuoran, ibutang ninyo pag-una ang espirituhanon nga pagkat-on ug dili ibaliwala ang sekyu-

lar nga pagkat-on. Gani, mas motrabaho pa mo og maayo sa inyong sekyular nga pagkat-on kay sa wala kanang espirituhanong panglantaw. . . .

. . . Ang Ginoo nasayud og unsay Iyang gusto nga angay ninyong buhaton ug unsay angay ninyong masayran sa pagbuhat niini. Kamo uban sa pagsalig makalaum nga Siya nag-andam og mga kahigayunan alang ninyo sa pagkat-on. . . .

Ang atong edukasyon kinahanglang dili gayud mohunong. . . . Ang tinuod nga kinabuhi nga atong gipangandaman mao ang kinabuhing dayon. . . . Ang atong kombiksyon mao nga ang Dios, ang atong Langitnong Amahan, gusto nga magpakabuhi kita sama sa Iyang pagpakabuhi. Ang tanang tinuod nga atong makat-unan samtang nia kita niining kinabuhia atong madala sa Pagkabanhaw. Ug ang tanan natong makat-unan makadugang sa atong kapasidad sa pagserbisyo. . . .

Ako nag-ampo nga kamo mobati nga kinahanglang magpasalamat sa Bantugang Magtutudlo, ang atong Manluluwas nga si Jesukristo. Ako nag-ampo nga inyong mabati ang talagsaong pag-alagad nga gilauman sa mapinanggaong Langitnong Amahan diha kaninyo nga ihatag ngadto sa Iyang mga anak ug unta kamo makakita sa mga oportunidad nga makakat-on nga Iyang giandam alang kaninyo. "Real-Life Education," New Era, Abr. 2009, 2–8)

Balik sa pahina 85

PAGTUON UG ANG MGA SANTOS SA ULAHING MGA ADLAW

Ipabasa kini og kusog sa usa ka sakop sa grupo samtang ang uban sa grupo magpraktis sa paghimo og mga notes diha sa pahina 86.

DALLIN H. OAKS UG KRISTEN M. OAKS

Isip mga Santos sa Ulahing mga Adlaw kita mituo sa edukasyon. . . . Ang atong relihiyusong pagtuo nagtudlo kanato nga kita kinahanglang magtinguha sa pagkat-on pinaagi sa Espiritu ug nga kita gitugyanan sa paggamit sa atong kahibalo alang sa kaayohan sa katawhan. . . . Ang Espiritu sa [Langitnong Amahan] makagiya ug makapakusog sa atong mga paningkamot sa pagkat-on ug sa pagpalambo sa atong abilidad sa pagtuhop sa kamatuoran. . . .

Ang atong mga paningkamot sa pagkat-on kinahanglang gayud nga sagulan og personal nga katakus aron kita makadawat sa giya sa Espiritu Santo. . . . Ang sala nag-abug palayo sa Espiritu sa Ginoo, ug kon kana mahitabo, ang espesyal nga pagdan-ag sa Espiritu mawagtang ug ang lampara sa pagkat-on moawup. . . .

. . . Kita adunay saad nga kon ang atong katuyoan usa ngadto sa himaya sa Dios, diin nag-apil sa personal nga katakus, ang atong “tibuok [lawas] mapuno sa kahayag, ug walay kangitngit dinhi [kanato]; ug kana nga lawas nga napuno sa kahayag makasabut sa tanan nga mga butang” (D&P 88:67). . . .

. . . Ang paghinulsol, nga makalimpyo kanato gikan sa sala pinaagi sa maulaong sakripisyo ni Jesukristo, mao gayud ang importanting lakang ngadto sa dalan sa pagkat-on alang sa tanan kinsa nagtinguha sa kahayag ug sa kamatuoran pinaagi sa gahum sa pagtudlo sa Espiritu Santo. . . .

Sa atong mga pagpili og edukasyon kita kinahanglang andam nga mosuporta sa atong kaugalingon ug niadtong kinsa tingali mahimo nga magsalig unya kanato. Gikinahanglang nga kita adunay mga kahanas nga mapanginabuhian. Ang

edukasyon gikinahanglang gayud alang sa personal nga kasigurohan ug kaayohan.

Ang atong Langitnong Amahan naglaum kanato nga gamiton ang atong kabubut-on ug kadasig aron sa pagsusi sa atong mga kaugalingon ug sa atong mga abilidad ug sa pagpili sa kurso nga kinahanglang natong kuhaon. . . . Basaha ang inyong patriyarkal nga panalangin, hunahunaa ang inyong kinaiyanhong mga kahanas ug mga talento, ug padayon. Himoa ang unang lakang, ug ang mga pultahan moabli. . . . Uban sa Ginoo ang “matag usa ka butang nagabuhat alang sa [atong] kaayohan.” (Mga Taga-Roma 8:28). . . .

Tingali kita kinahanglang nga manlimbasog aron sa pagkab-ot sa atong mga tumong, apan ang atong mga panlimbasog mahimong mamunga ingon ka daghan sama sa atong pagkat-on. Ang mga kalig-on nga atong napalambo pinaagi sa pagbuntog sa mga hagit magauban kanato didto sa mga kahangturan nga moabut. . . .

Ang labing importante, kita adunay obligasyon sa pagpadayon sa atong espirituhanong edukasyon pinaagi sa pagtuon sa mga kasulatan ug mga literatura sa Simbahan ug pinaagi sa pag-adto sa Simbahan ug sa templo. Ang pagbusog diha sa mga pulong sa kinabuhi mopabuhong kanato, mopatubo sa atong abilidad sa pagtudlo niadtong atong gihigugma, ug moandam kanato alang sa kinabuhing dayon.

Ang katapusang tumong sa edukasyon mao ang paghimo kanato nga mas maayong mga ginikanan ug mga sulugoon sa gingharian. . . . Ang edukasyon usa ka gasa gikan sa Dios; kini usa ka tukurang bato sa atong relihiyon kon ato kining gamiton alang sa kaayohan sa uban. (“Pagtuon ug mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” Liahona, Abr. 2009, 26–31)

Balik sa pahina 86

6

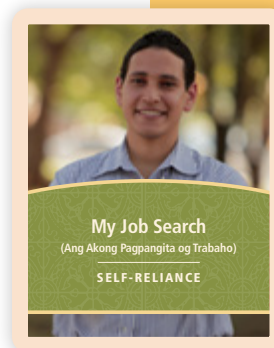
*Unsaon man nako
nga magmalampuson
sa gawas sa klase?*

Education for Better Work

ALANG SA MGA FACILITATOR

Sa adlaw sa miting:

- I-text o tawagi ang tanang sakop sa grupo. Dapita sila nga mosayo og 10 minutos sa pag-abut aron maka-report sa ilang mga commitment.
- Pagdala og lima ka ekstra nga kopya sa *My Path to Self-Reliance*.
- Alang sa sunod nga unom ka miting, gamiton nato ang *My Job Search* nga libro. Pagdala og pipila ka kopya dinhi sa miting aron ang mga sakop sa grupo makakita niini.

BAG-O!

BAG-O!

30 minutos sa dili pa ang miting:

- Ipahimutang ang mga lingkuranan libut sa lamesa aron magdug-ol ang tanan.
- Drowinga kini nga commitment chart diha sa board.

Ngalan sa sakop sa grupo	Natudloan nako ang akong pamilya o mga higala kon unsaon sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo (Oo/Wala)	Nakagamit sa tanang paagi sa pagkat-on pinaagi sa pagtuon diha sa klase (Oo/Wala)	Napadayon ang pagtrabaho sa PEF loan process kon nagkinahanglan ko og loan (Oo/Wala)	Napraktis ang Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)
Gloria	O	O	W	O	O	O

10 minutos sa dili pa ang miting:

- Abi-abiha sa mainitong paagi ang mga tawo sa ilang pag-abut.
- Sa pagpangabut sa mga sakop sa grupo, hangyoa sila sa pagkompleto sa commitment chart diha sa board.
- Pag-assign og usa ka timekeeper.

Sa pagsugod:

- Hangyoa ang mga tawo sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug ubang mga device.
- Sugdi og pangbukas nga pag-ampo (ug himno, kon gusto).
- Hinaya paghangyo ang mga naulahi sa pag-abut sa pagpalong sa ilang mga cellphone ug sa pagkompleto sa commitment chart samtang ang grupo nagpadayon sa panaghisgot.
- I-set ang timer sa 20 minutos alang sa *My Foundation*.
- Kompletuha ang baruganan 6 sa *My Foundation*. Dayon balik niining workbook ug ipadayon ang pagbasa sa sunod nga pahina.

MO-REPORT

GITUMAN BA NAKO ANG AKONG MGA COMMITMENT?

- Oras:** I-set ang timer sa 20 minutos alang sa seksyon nga Mo-report.
- Praktisa:** Atong i-report ang atong mga commitment. Kadtong mituman sa tanan nilang commitment, palihug barug. (Mamakpak.)
- Basaha:** Karon, mobarug ang tanan. Kinahanglang paningkamutan nato ang pagtuman sa tanan natong mga commitment. Kana ang usa ka importanting gawi sa mga tawo nga self-reliant. Atong sublion og dungan ang atong theme statement.

“Ug mao kini ang akong katuyoan sa paghatag sa akong mga santos, kay ang tanan nga mga butang akò.”

Doktrina ug mga Pakigsaad 104:15

Uban sa hugot nga pagtuo diha sa Ginoo, nagtinabangay kita nga mahimong self-reliant.

- Basaha:** Manglingkod na ta.
- Hisguti:** Unsa ang inyong nakat-unan samtang gituman ninyo ang inyong mga commitment niining semanaha? Nagkinahanglan ba mo og tabang gikan sa grupo?

6. Unsaon man nako nga magmalampuson sa gawas sa klase?

MAGKAT-ON

UNSAON NAKO SA PAGPANGANDAM SA GAWAS SA KLASE?

Oras: I-set ang timer sa 60 minutos alang sa seksyon nga Magkat-on.

Basaha: Sa miaging semana, atong gihisgutan kon unsaon sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo ug usab kon unsaon sa pagkat-on pinaagi sa pagtuon sulod sa klase. Niining semanaha, mag-focus kita kon unsaon sa pagpangandam sa gawas sa klase.

Week 1	Week 2	Week 3	Week 4	Week 5	WEEK 6
Unsa nga ma-tang sa trabaho ang makatabang nako nga mahimong self-reliant?	Unsa nga edukasyon ang maghimo nakong kwalipikado sa akong trabaho?	Unsaon man nako pagbayad ang akong pag-eskwela?	Kinahanglan ba kong mag-loan sa Perpetual Education Fund?	Unsaon man nako nga mag-malampuson sa klase?	Unsaon man nako nga magmalampuson sa gawas sa klase?

Basaha: Karong semanaha, atong makit-an ang mga tubag niini nga pangutana ug kini ang atong buhaton:

Basaha: **PANGUTANA SA SEMANA—Unsaon nako nga magmalampuson sa gawas sa klase?**

BUHATUNON SA SEMANA—Lig-unon ang akong espirituhanong pagpangandam ug palambuon ang akong mga kahanas ug mga gawi sa pagtuon, lakip ang pakigtrabaho sa uban ug pagkompleto sa mga assignment.

UNSAON NAKO NGA ESPIRITUHANONG MAANDAM?

- Basaha:** Dako kaayo ang atong bintaha kon magtinguha kita og edukasyon. Atong masunod ang Balaang Espiritu, kinsa nahibalo sa kamatuoran sa tanang butang! Bisan og busy kaayo ta, kinahanglang mogahin kita og panahon matag adlaw sa espirituhanong pagpangandam. Sa ingon ana ang Espiritu makatabang nato sa mas dali nga pagkat-on ug mas daghang mahinumduman.
- Tan-awa:** “Spiritually Prepared” (Walay video? Basaha ang pahina 112.)
- Hisguti:** Unsaon nako nga mahimong kwalipikado sa giya sa Espiritu? Unsaon sa Espiritu pagtabang nato nga makakat-on?
- Basaha:** Ania ang pipila ka mga paagi alang sa espirituhanong pagpangandam:
- Mag-ampo buntag ug gabii; mag-ampo sa dili pa ug human kita magtuon; mangayo sa Langitnong Amahan nga panalanginan ang atong mga hunahuna ug paningkamot.
 - Mobasa sa mga kasulatan kada adlaw.
 - Mosunod sa mga sugo; mopabilin sa atong kaugalingon nga limpyo ug putli!
 - Moserbisyo sa uban; motabang sa uban nga magkat-on uban kanato.
- Praktisa:** Ang tsart sa ubos naglista sa mga baruganan nga makatabang ninyo nga maandam sa espiritwal ug molampus sa inyong mga pagtuon.
- Hunahunaa kon kumusta ang inyong mga paghimo sa mosunod nga mga dapit. Magsulat og mga paagi para molambo.

“Ikaw ug ako ania sa yuta aron maandam alang sa kahangturan, sa pagkat-on unsaon sa pagkat-on, sa pagkat-on og mga butang nga importante sa temporal ug mahinungdanon sa kahangturan, ug pagtabang sa uban nga makakat-on og kaalam ug kamatuoran [tan-awa sa D&P 97:1].”

DAVID A. BEDNAR,
 “Learning to Love Learning,” *Ensign*, Feb. 2010, 27

Akong gibati nga gitabangan ko sa Espiritu ug nakig-uban nako sa pagtrabaho.

Ang akong tinguha sa pagkat-on, ang akong gugma sa pagkat-on, ug ang akong abilidad sa pagkat-on nagkadugang.

Akong gituman ang mga sugo sa Dios ug gi-apply ang mga baruganan sa epektibo nga pagkat-on.

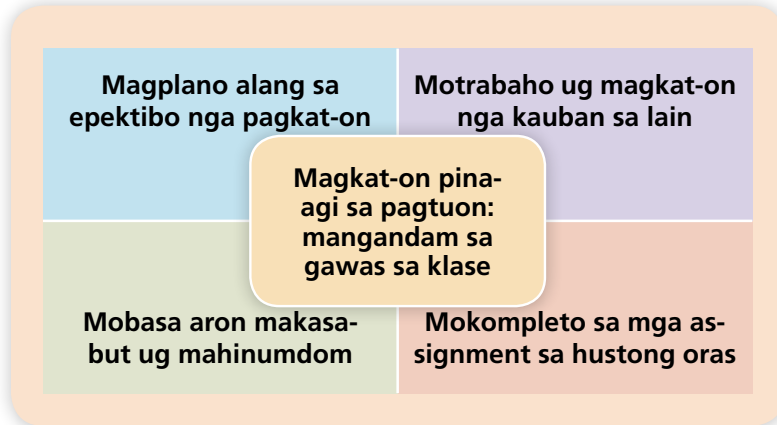
Magtuon ko kada adlaw; giplano ang akong oras ug gisunod ang akong plano; gibuhat ang akong mga assignment sa hustong oras.

Nagpalambo ko og Kristohanon nga mga kinaiya ug motabang sa uban sa paghimo sa ingon.

- Hisguti:** Unsa nga mga commitment ang atong mahimo sa matag usa aron molambo ang atong espirituhanong pagpangandam? Unsaon nato sa pagtabang ang usag usa aron matuman kini nga mga commitment?

UNSAON MAN NAKO SA PAGPANGANDAM SA GAWAS SA KLASE?

Basaha: Aniaay upat ka yawe sa kalampusan samtang mangandam kita sa gawas sa klase. Atong kat-unan ang matag usa niini.

UNSAON NAKO SA PAGPLANO ALANG SA EPEKTIBO NGA PAGKAT-ON?

Hisguti: Nganong importante ang pagplano kon asa ug kanus-a mo magtuon? Nganong importante ang mabinantayong paggamit sa inyong oras?

Praktisa: Makig-uban og laing sakop sa grupo. Magtinabangay sa pagdesisyon kon kanus-a ug asa mo magtuon kon magsugod na mo sa pag-eskwela.

1. May makit-an ba mong dapit nga katun-an matag adlaw nga limpyo ug hilum? Asa mo magtuon? _____
2. Maplano ba ninyo ang pagtuon sa usa ka piho nga oras matag adlaw?

Lunes _____ Martes _____ Miyerkules _____

Huwebes _____ Biyernes _____ Sabado _____

Praktisa: Uban sa laing sakop sa grupo, ilita ang bisan unsang problema nga makapugong sa inyong pagtuon matag adlaw. Desisyuni karon kon unsaon ninyo pagsulbad kini nga mga problema.

UNSAY MAKAPUGONG NAKO SA PAGTUON?	UNSAON NAKO SA Pagsulbad niini nga problema?
<p><i>Mga silingan nga magsaba-saba</i></p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p><i>Palihug hangyoa sila sa paghunong gikan sa alas 3-5 sa hapon.</i></p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

UNSAON MAN NAKO SA PAGPANGANDAM SA GAWAS SA KLASE?

Basaha: Ang ubang tawo dali nga makat-on kon naa sa grupo. Ang atong grupo sa self-reliance usa ka maayo kaayong ehemplo!

Hisguti: Unsay nakahimo sa atong grupo sa self-reliance nga usa ka maayo kaayong dapit sa pagkat-on? Unsaon sa atong grupo sa pagtabang ninyo aron molihok ug mahimong accountable [may tulubagon]?

Basaha: Kon kita nagkat-on sa eskwelahan, kasagaran naa ang atong mga classmate libut kanato. Naningkamot usab sila sa pagkat-on. Kon makakita kita og tukma nga mga tawo, sila makatabang nato ug kita makatabang nila.

Hisguti: Hisguti kini nga mga yawe alang sa epektibo nga pagkat-on sa grupo. Hisguti ang mahitungod sa panahon diin nakakat-on kamo og daghan sa usa ka grupo nga pagtuon. Hisguti ang mahitungod sa panahon diin wala kaayo mo makakat-on. Unsa ang kalainan?

- Pangitaa ang pinakamaayong mga estudyante nga inyong ika-trabaho—ilabi na kadtong committed kaayo sama ninyo.
- Pag-set og regular nga oras sa dungan nga pagtuon.
- Sa pagsugod sa matag study session, magsabut mo og usa ka piho nga tumong.
- Tapusa ang matag study session pinaagi sa paghimo og mga commitment—unsay buhaton ninyo matag usa ug kanus-a ninyo gusto nga humanon kini?
- Maglingaw mo diha apan ayaw wad-a ang focus.
- Mangandam ug buhata ang inyong bahin. Tabangi ang mga sakop sa inyong grupo nga makakat-on. Magkat-on kutob sa mahimo gikan nila.

Praktisa: Unsaon ninyo sa paggamit ang inyong mga study group aron molambo ang kaepektibo sa inyong pagtuon? Isulat ang inyong mga ideya ug buhata kini.

UNSAON NAKO SA PAGSABUT UG PAGHINUMDOM SA UNSAY AKONG GIBASA?

- Basaha:** Maingon og daghan kaayo ta og basahunon sa eskwelahan. Adunay daghang butang nga atong mabuhat aron makasabut ug makahinumdom sa unsay atong nabasa.
- Hisguti:** Hisguti kining mga lakang nga makatabang ninyo sa pagsabut, paghinumdom, ug pag-apply sa unsay inyong nabasa.
1. Mag-ampo. Mangayo og tabang sa Espiritu aron matabangan mo nga makasabut ug makahinumdom.
 2. Maghimo og outline. Isulat ang pinaka-ideya sa inyong gibasa. Dayon dugangi og suporta nga mga ideya, mga kamatuoran, ug mga datos. Ribyuha og usab kining mga notes nianang adlawa, pagkasunod semana, ug pagkasunod bulan.
 3. Kon kamo ang tag-iya sa textbook, badlisi o i-highlight ang importanting mga pulong ug bag-ong mga bokabularyo; isulat ang mga depinisyon diha sa mga margin.
 4. Himoi og mga notes diha sa mga margin; ipakita ang mga koneksyon ug mga proseso; ipuno ang bag-ong impormasyon ngadto sa daan na ninyong nahibaloan.
 5. Hatagi og test ang inyong kaugalingon; pangita og paagi nga magamit ug ma-apply kini nga impormasyon.
- Praktisa:** Isip usa ka grupo, tan-awa kini nga article. Giunsa sa tigbasa sa paggamit ang tanang ideya nga naa sa ibabaw? Ribyuha ang reader's study outline nga naa sa sunod nga pahina. Unsa ang inyong nakat-unan bahin sa epektibo nga pagbasa?

ANG TULO KA MGA K SA PAGPILI

Presidente Thomas S. Monson

Naghunahuna ko bag-ohay lang kalabut sa mga pagpili ug sa mga sangputanan niini. . . . Samtang namalandong ko sa nagkadaiyang mga aspeto sa pagpili, ako kining ibutang sa tulo ka mga kategorya: una, ang **katungod** sa pagpili; ikaduha, ang **kapangakohan** sa pagpili; ug ikatulo, ang **kapadunglan** [mga resulta] sa pagpili. . . .

Akong gihisgutan og una ang **katungod** sa pagpili. Mapasalamaton kaayo ko sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan alang sa liyang **gasa sa kabubut-on**, o ang katungod sa pagpili. . . . Nasayud kita nga anaa na kanato ang atong kabubut-on sa wala pa kini nga kalibutan ug si Lucifer misulay sa pagkuha niini gikan kanato. . . . Kita kinsa mipili sa plano sa Manluluwas nasayud nga kita mohimo og usa ka makuyaw, lisud nga panaw, kay maglakaw man kita sa mga dalan sa kalibutan ug makasala ug madagma, nga makapahilayo kanato gikan sa atong Amahan. Apan ang Unang Natawo sa Espiritu mihalad sa liyang kaugalingon isip usa ka sakripisyo sa pag-ula alang sa mga sala sa tanan. . . . Sulod sa mga limitasyon sa atong bisan unsang kahimtang, **kanunay kitang adunay katungod sa pagpili**.

Mag-ampo: Mibati ko nga gikinahanglan nako kini nga mensahe.

Ang "kabubut-on" mao ang katungod sa pagpili.

Ang Pag-ula makausab sa ngil-ad nga mga pagpili kon ako maghinulsol.

ANG TULO KA MGA K SA PAGPILI (GIPADAYON)

Sunod, uban sa *katungod* sa pagpili moabut ang *kapangakohan* sa pagpili. . . . Ang atong Langitnong Amahan wala mopasugod kanato sa atong mahangturong panaw nga wala maghatag og mga pamaagi diin makadawat kita og gikan Kaniya nga hinatag sa Dios nga giya aron sa pag-abag sa atong luwas nga pagbalik sa katapusan sa mortal nga kinabuhi. Ako namulong mahitungod sa *pag-ampo*. Ako namulong usab mahitungod sa mga pag-hunghong gikan nianang *ligdong*, *hinay nga tingog* sa sulod sa matag usa kanato, ug wala nako kalimti ang *balaang mga kasulatan*, nga gisulat sa mga manlalawig kinsa malampusong nakalawig sa mga dagat nga kinahanglan gayud usab natong labangon. . . . Ang mga *desisyon mao ang motino sa kapalaran*. . . .

Sa katapusan . . . ako mamulong mahitungod sa *kapadulngan* [mga resulta] sa pagpili. Ang tanan sa atong mga pagpili adunay mga sangputanan. . . . Kamo adunay halangdon nga kaliwatan. Ang kinabuhing dayon sa gingharian sa atong Amahan mao ang inyong tumong. Ang ingon nga tumong dili makab-ot sa usa ka mahimayaong pagsulay apan mao ang resulta sa tibuok kinabuhi nga pagkamatarung, *usa ka pagtigum sa maalamong mga pagpili*. . . .

Unta mapuno kita sa *pasalamat* alang sa *katungod* sa pagpili, modawat sa *kapangakohan* sa pagpili, ug mas mahunahunaon sa *kapadulngan* [mga resulta] sa pagpili. . . . Naapil kita sa buhat ni Ginoong Jesukristo. Kita, sama niadtong sa karaang panahon, mitubag sa Iyang tawag. *Nagbuhat kita sa Iyang buluhaton*. *Ensign* o *Liahona*, Nob. 2010, 67–70.

Kinahanglan nga mas maminaw ko og maayo kon mag-ampo ko.

Kini akong nakat-unan sa akong pagmisyon.

Sa unsang paagi kini konektado sa akong mga tumong?

OUTLINE SA PAGTUON (SA STUDY JOURNAL)

1. *Katungod sa pagpili*

Kita adunay kabubut-on; gihatagan kita sa Ginoog og kapilian

2. *Kapangakohan sa pagpili*

3. *Mga kapadulngan [resulta] sa atong mga pagpili*

Kab-uta ang mga tumong pinaagi sa paghimo og maayong mga pagpili pag-abut sa panahon

4. *Panginahanglan sa paghimo og maayong mga pagpili, importante sa kinabuhi*

6. Unsaon man nako nga magmalampuson sa gawas sa klase?

Praktisa: Sa inyong kaugalingon, paklia ngadto sa pahina 113 ug basaha ang “Paningkamot sa Pagkat-on pinaagi sa Hugot nga Pagtuo.” Paningkamot aron makasabut ug mahinumdom. Buhata ang tanang lima ka lakang nga naa sa pahina 104.

Nga walay pagbalik sa article, tubagi kini nga quiz bahin sa unsay inyong nabasa. Mibasa ba kamo aron makasabut ug mahinumdom?

1. Unsa ang kinahanglan natong buhaton aron maningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo?

2. Nganong importante nga kitang tanan maningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo?

3. Sa unsang paagiha gipakita ni Joseph Smith nga gusto siyang makakat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo?

Hisguti: Unsaon man ninyo sa paggamit kining lima ka lakang sa pagtuon aron matabangan kamo nga mas mahinumdom sa impormasyon?

UNSAON NAKO SA PAGKOMPLETO ANG MGA ASSIGNMENT?

- Basaha:** Unsaon man nato sa pagsabut ug pagkompleto ang mga assignment sa hustong oras? Unsaon man nato sa paghimo ang atong pinakamaayo? Mga pangutana kini nga masugatan sa matag estudyante.
- Hisguti:** Unsay inyong gihimo aron masabtan ang mga assignment? Unsay nakatabang ninyo aron maayong pagka-kompleto ang mga assignment ug nahuman sa hustong oras?
- Basaha:** Nakatabang kini sa paghinumdom nga ang maayong sinugdanan kasagaran moresulta sa maayong katapusan. Kon makadawat kita og assignment, mas maayo nga planohon ug sugdan kini og sayo!
- Praktisa:** Susiha ang inyong kaugalingon pinaagi niini nga kalihokan. Markahi og “x” diha sa usa sa upat ka box sa matag linya aron makita kon unsay inyong nahimo niining dapita. Sublia kini sa matag pipila ka semana aron molambo.

Mangutana ko hangtud akong masabtan sa hingpit ang assignment.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Kon makadawat ko og assignment o project, isulat nako ang due date sa kalendaryo ug planohon nako ang mga lakang aron mahuman kini.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Akong siguroon nga nahibalo ko kon unsay paagi sa pag-grado nako, ug nagkat-on ko ug akong buhaton ang tanang gikinahanglan aron molampus.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Naningkamot ko nga makompleto ang akong mga assignment sa walay langan. Dili ko maglangay-langay.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>
Kon mahimo, ipakigbahin nako ang akong kalamboan ngadto sa akong teacher ug magpatabang kon gikinahanglan sa <i>dili pa</i> mo-due ang assignment.	<i>Dili gyud</i>	<i>Usahay</i>	<i>Kasagaran</i>	<i>Kanunay</i>

COMMITMENT UG PAGPADAYON

- Basaha:** Committed ba kita sa pagkat-on “pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo” (D&P 88:118)? Committed ba kita nga padayong maningkamot ug dili gayud moundang?
Mituo ba kita nga ang Balaang Espiritu mopalambo kanato kon kita takus? Nagkat-on ba kita aron makapadayon kita sa pagserbisyo?
- Hisguti:** Unsaon nato sa pagtinabangay aron molampus?
- Praktisa:** Sa balay, susiha ang inyong pagpangandam aron molampus diha sa pahina 114.

NAGKAANAM BA KO NGA MAHIMONG SELF-RELIANT?

- Oras:** I-set ang timer sa 15 minutos alang kini niini nga pahina lamang.
- Basaha:** Ang atong tumong mao ang ma-self-reliant, sa temporal ug sa espiritwal. Ang pag-eskwela ug pagtrabaho mga bahin lamang niana nga tumong. Ang pagpalambo sa atong pagtuo ug sa atong pagka-espirituhanon mao ang laing bahin.
- Hisguti:** Nahimo ba kamong mas self-reliant samtang gigamit ninyo ug gitudlo ang *My Foundation* nga mga baruganan?
- Praktisa:** Unsa ka self-reliant kamo ug ang inyong pamilya karon? Ablihi ang inyong *My Path to Self-Reliance* nga booklet ngadto sa usa ka blangko nga Ebalwasyon sa Self-Reliance [Self-Reliance Assessment]. Buhata ang mga lakang. Gahini og tulo ka minutos ang pagpamalandong sa mosunod:
- Mas nakahibalo na ba mo karon sa inyong mga galastuhan? Matubagan na ba ninyo karon og “kasagaran” o “kanunay” ang dugang pa nga mga pangutana? Mas kampante ka ba sa kantidad nga imong gitakda isip kinitaan aron matawag nga self-reliant? Hapit na ba nimo makab-ot ang imong kinitaan aron matawag nga self-reliant?
- Basaha:** Ang atong tumong mao ang ma-self-reliant, sa temporal ug sa espiritwal. Ang pag-eskwela usa lamang ka bahin niana nga tumong. Mamahimo usab kitang self-reliant pinaagi sa pagsunod sa mga baruganan diha sa *My Foundation* ug pinaagi sa pagkakuha og mas maayong trabaho.
- Alang sa sunod nga unom ka miting, padayon natong i-praktis ang *My Foundation* nga mga baruganan. Humanon nato ang nahibilin nga mga baruganan ug kompletuhon ang katapusang project.
- Praktison nato nga makakuha og mas maayong trabaho pinaagi sa paggamit sa *My Job Search* nga workbook.

MAMALANDONG

UNSAY AKONG BUHATON ARON MOLAMBO?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mamalandong.

Praktisa: Basaha ang kasulatan nga naa sa tuo o paghunahuna og lain nga kasulatan. Pamalandungi sa hilum ang imong mga nakat-unan. Isulat sa ubos ang bisan unsa nimong mga impresyon.

Hisguti: Duna bay gustong mopakigbahin sa iyang mga ideya?

“Pagkat-on kanako, ug paminaw sa akong mga pulong; lakaw diha sa kaaghap sa akong Espiritu, ug ikaw makabaton og kalinaw ngari kanako.”

DOKTRINA UG MGA PAKIGSAAD 19:23

6. Unsaon man nako nga magmalampuson sa gawas sa klase?

MO-COMMIT

UNSAON NAKO PAGHIMO OG KALAMBOAN KADA ADLAW?

Oras: I-set ang timer sa 10 minutos alang sa seksyon nga Mo-commit.

Praktisa: Magpili og imong action partner. Desisyuni kon kanus-a ug unsaon ninyo pagkontak ang usag usa.

Ngalan sa action partner

Impormasyon sa Pagkontak

Basaha og kusog ang matag commitment nganha sa imong action partner. Isaad nga imong tumanon ang imong commitment! Pirmahi sa ubos

ANG AKONG MGA COMMITMENT

Tudloan nako ang akong pamilya o mga higala kon unsaon nga espirituhanong maandam alang sa pagkat-on.

Akong gamiton kada adlaw ang mga paagi sa pagkat-on ug pagtuon sa gawas sa klase.

Akong kompletuhon ang PEF loan application, kon nagkinahanglan ko og loan.

Akong praktison karon ang *My Foundation* nga baruganan ug itudlo kini ngadto sa akong pamilya.

Dugangan nako ang akong tinigum—bisan usa o duha ka sensilyo lang.

Mo-report ko ngadto sa akong action partner.

Akong pirma

Pirma sa action partner

UNSAON NAKO PAG-REPORT SA AKONG PAGLAMBO?

Praktisa: Sa dili pa ang sunod nga miting, gamita kini nga commitment chart sa pagrekord sa inyong kalamboan. Sa mga box sa ubos, sulati og “Oo,” o “Wala,”.

Natudloan nako ang akong pamilya o mga higala kon unsaon nga espirituhanong maandam alang sa pagkat-on (Oo/Wala)	Napraktis ang tanang paagi sa pagkat-on pinaagi sa pagtuon sa gawas sa klase (Oo/Wala)	Nakompleto ang PEF loan application kon nagkinahanglan ko og loan (Oo/Wala)	Nakagamit sa Foundation nga baruganan ug gitudlo kini ngadto sa pamilya (Oo/Wala)	Nakadugang sa tinigum (Oo/Wala)	Naka-report ngadto sa action partner (Oo/Wala)

Basaha: Usab, hinumdumi ang pagsubay sa imong mga gasto diha sa luyo sa imong *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Pagpili og tawo nga mo-facilitate sa hilisgutan sa *My Foundation* sa sunod nga miting. (Dili kahibalo nga mo-facilitate sa *My Foundation* nga hilisgutan? Basaha ang pahina 17 ug ang sulod sa atubangang hapin.)

Paghangyo og usa ka tawo nga mohalad sa pag-ampo.

Pahinumdom ngadto sa Facilitator: Pagdala og workbook nga *My Job Search* alang sa matag sakop sa grupo sa sunod nga miting.

Sugdi sa pahina 1 sa *My Job Search* sa sunod sa miting. Bisan og ang mga materyal mo-direct ninyo ngadto sa sulat sa Unang Kapangulohan ug sa baruganan 1 sa *My Foundation*, ipadayon ngadto sa baruganan 7. Paglapas sa nagsunod nga 6 ka mga miting, humna ang nahibilin nga *My Foundation* nga mga baruganan ug ang katapusang project.

Atol sa ika-12 nga miting, hinumdumi ang pagkompleto og laing self-reliance nga assessment sa luyo sa *My Path to Self-Reliance* nga booklet.

Ang Feedback Dawaton

Palihug ipadala ang inyong mga ideya, feedback, mga sugyot, ug mga kasinatian ngadto sa srsfeedback@ldschurch.org.

Pahinumdom ngadto sa Facilitator:

Human makompleto ang tanang dose ka mga baruganan sa My Foundation, hinumdumi ang pag-report sa kalamboan sa grupo diha sa srs.lds.org/report aron makadawat sila og certificate gikan sa LDS Business College.

Mga Kapanguhaan

ESPIRITUHANONG PAGKAANDAM

Pagpuli-puli sa pagbasa sa mosunod.

JULIE B. BECK

Ang abilidad nga mahimong sarang, makadawat, ug makalihok sa personal nga pinadayag mao lamang ang labing importante nga kahanas nga mahimong maangkon niining kinabuhia. Ang pagkahimong sarang alang sa Espiritu sa Ginoo nagsugod sa usa ka tinguha alang niana nga Espiritu ug nagpakita og piho nga angang sa katakus.

Ang pagsunod sa mga sugo, paghinulsol, ug pagbag-o sa mga pakigsaad nga gihimo atol sa bunyag nagdala ngadto sa panalangin sa pagbaton kanunay sa Espiritu sa Ginoo uban kanato [tan-awa sa D&P 20:77]. Ang paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad sa templo nagdugang usab og espirituhanon nga kalig-on ug gahum. . . .

Daghang mga tubag sa lisud nga mga pangutana ang makit-an pinaagi sa pagbasa sa mga kasulatan tungod kay ang mga kasulatan mao ang katabang sa pinadayag [tan-awa sa 2 Nephi 32:3]. Ang panabut nga makita diha sa kasulatan matigum sa katapusan, busa mahinungdanon nga mogahin og pipila ka oras sa mga kasulatan matag adlaw.

Ang matag adlaw nga pag-ampo mahinungdanon usab aron sa pagbaton sa Espiritu sa Ginoo uban kanato (tan-awa sa 3 Nephi 19:24–33). Kadtong kinsa tinuoray nga nagtinguha og panabang pinaagi sa pag-ampo ug pagtuon sa kasulatan kasagaran adunay tupad nga papel ug lapis aron isulat ang mga pangutana ug irekord ang mga impresyon ug mga ideya.

Ang pinadayag mahimong moabut matag oras ug matag gutlo samtang kita nagbuhat sa sakto nga mga butang. . . . Ang personal nga pinadayag naghatag kanato og pagsabut kon unsay angay nga buhaton matag adlaw aron sa pagpalambo sa pagtuo ug sa personal nga pagkamatarung, paglig-on sa mga pamilya ug sa mga panimalay, ug pagpangita niadtong kinsa nanginahanglan sa atong panabang. Tungod kay ang personal nga pinadayag usa ka bag-ohonon kanunay nga tinubdan sa kalig-on, kini posibleng bation nga gilibutan sa panabang bisan atol sa gubot nga mga panahon.

Gisultihan kita nga atong ibutang ang atong pagsalig diha niana nga Espiritu nga modala kanato “sa paghimo sa makiangayon, sa paglakaw nga mapainubsanon, sa paghukom nga matinud-anon” (D&P 11:12). Gisultihan usab kita nga kini nga Espiritu mohatag og kahayag sa atong mga hunahuna, nga mopuno sa atong mga kalag og hingpit nga kalipay, ug motabang kanato nga masayud sa tanang mga butang nga kinahanglan natong buhaton (tana-wa sa D&P 11:13–14).

Ang gisaad nga personal nga pagpadayag moabut kon kita mangayo niini, mangan-dam niini, ug magpadayon diha sa hugot nga pagtuo, mosalig nga ibu-bu kini ngari kanato. (“Ug Ibabaw sa mga Sulugoong Babaye Niadtong mga Adlaw Igabu-bu Ko ang Akong Espiritu,” Ensign o Liahona, Mayo 2010, 11.)

Balik sa pahina 101

PANINGKAMOT SA PAGKAT-ON PINAAGI SA HUGOT NGA PAGTUO

Basaha kini nga mensahe nga ikaw ra o kauban sa laing sakop sa grupo. Basaha ug markahi kini gamit ang mga ideya nga naa sa pahina 104. Ribyuha kini unya, sa moabut nga semana, ug sa sunod bulan. Kon mabuhat ninyo kini, inyong mahinumduman ang hapit tanan ninyong nakat-unan!

DAVID A. BEDNAR

Unsay ipasabut sa paningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo?

. . . Isip mga anak sa atong Langitnong Amahan, gipanalanginan kita sa gasa sa kabubut-on. . . . isip mga tigkat-on, kamo ug ako kinahanglan molihok ug motuman sa pulong. . . . Kamo ba ug ako mga tinugyanan kinsa molihok ug maningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo, o kita ba naghulat nga tudloan ug pagaaghaton? . . . Kitang tanan matinguhaon nga mipili sa pagpangayo, pagpaningkamot, ug pagpanuktok [tan-awa sa 3 Nephi 14:7].

. . . Ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo nagkinahanglan sa espirituhanon, mental, ug pisikal nga pagpaningkamot ug dili lamang lumalabay nga pagbati. . . . Ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo nagkinahanglan “sa kasingkasing ug sa usa ka andam nga hunahuna” (D&P 64:34). Ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo mao ang resulta sa Espiritu Santo nga nagdala sa gahum sa pulong sa Dios ug paingon ug pasulod sa kasingkasing. Ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo dili mabalhin gikan sa magtutudlo ngadto sa estudyante . . . hinoon, ang usa ka estudyante kinahanglang mopakita og pagtuo ug molihok aron makaangkon og kahibalo alang sa iyang kaugalingon.

Ang batan-ong lalaki nga si Joseph Smith . . . nakasabut kon unsay gipasabut sa pagpaningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo. . . . Klaro nga iyang giandam ang iyang kaugalingon sa “pagpangayo uban sa pagtuo” [Santiago 1:6] ug sa paglihok. . . . Tan-awa nga ang mga pangutana ni Joseph gitumong dili lang sa unsa ang iyang angay mahibaloan apan kon unsa usab ang iyang gikinahanglang

buhaton. . . . Ang iyang pag-ampo dili lamang kon hain nga simbahan ang tinuod. Ang iyang pangutana mao kon hain nga simbahan ang iyang apilan. Miadto si Joseph ngadto sa kakahoyan aron makat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo. Determinado siya sa paglihok. . . .

Sa pagkatinuod, usa sa dakong mga hagit sa pagkamortal mao ang pagpaningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo. . . . Mitudlo si Joseph, “Ang labing maayong paagi nga makahibalo sa kamatuoran ug kaalam dili ang pagpangita niini gikan sa mga libro, apan sa pag-adto ngadto sa Dios pinaagi sa pag-ampo, ug makaangkon og balaan nga panudlo” [History of the Church, 4:425]. . . .

. . . Ang kasinatian nakapahimo nako sa pagsabut nga ang tubag nga gihatag sa laing tawo sa kasagaran dili mahinumduman og dugay. . . . Apan ang tubag nga atong nadiskobrehan o naangkon pinaagi sa paggamit sa hugot nga pagtuo, sa kasagaran, mahinumduman sa tibuok kinabuhi. . . .

Ang responsibilidad sa pagpaningkamot pinaagi sa hugot nga pagtuo anaa sa matag usa kanato. . . . Ang pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo importante sa atong personal nga espirituhanong kalamboan ug alang sa pagtubo sa Simbahan. . . . Hinaut nga ang matag usa kanato tinud-anay nga gigutom ug giuhaw sa pagkamatarang ug mapuno sa Espiritu Santo [tan-awa sa 3 Nephi 12:6]—nga kita unta maningkamot sa pagkat-on pinaagi sa hugot nga pagtuo. (“Paningkamot sa Pagkat-on pinaagi sa Hugot nga Pagtuo,” *Ensign*, Sept. 2007, 63–68 o *Liahona*, Sept. 2007, 19–24)

Balik sa pahina 106

KALIHOKAN SA PANIMALAY: ANDAM NA BA KONG MOLAMPUS SA PAG-ESKWELA?

Kinahanglan kitang mangandam nga molampus sa atong edukasyon o training. Kompletuha kini nga assessment sa inyong kaugalingon. Mahimo kang mohangyo sa uban sa paghatag sa ilang nahibaloan.

Butangi og numero atubangan sa matag pamahayag, mahimong 1, 2, o 3.
1 = nagkinahanglang mobuhat 2 = maayo 3 = maayo kaayo

Magsulat og mga ideya kon unsaon nga molambo dihang dapita.

_____ **Kinaugalingon nga Pagdasig.** Makahimo ko mismo og lisud nga mga butang. Motrabaho ko matag adlaw nga walay tawo nga magsugo nako.

Mga paagi sa paglambo:

_____ **Desisyon sa Pagpanarbaho.** Duna koy klaro nga tumong, ug committed ko nga mohuman og eskwela.

Mga paagi sa paglambo:

_____ **Tinguha sa Pagkat-on.** Duna koy hilig sa pagkat-on, ug dili ko motugot sa mga hagit nga mobabag sa akong dalan.

Mga paagi sa paglambo:

_____ **Magplano.** Ako ang moatiman sa akong kinabuhi. Planohon nako ang akong mga adlaw ug semana, ug tugutan nako nga motudlo nako ang Espiritu.

Mga paagi sa paglambo:

_____ **Suporta.** Duna koy mga tawo sa akong palibut nga mosuporta nako, mogiya nako ug nahigugma nako. Kon wala, mangita ko og mga tawo nga makasuporta.

Mga paagi sa paglambo:

_____ **Pagdumala sa Kwarta.** Makapangita ug makatigum ko og kwarta. Mobayad ko sa akong mga bayranan kon mo-due na kini, lakip ang pagbayad sa akong PEF loan. Mogasto ko kon pila ang akong kinitaan.

Mga paagi sa paglambo:

Unsa man ang inyong nakat-unan gikan niini nga kasinatian? Sa daklit ipakigbahin ang inyong mga ideya ngadto sa inyong pamilya o mga higala.

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

